

СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР

(ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ)

1. Описание на МИРГ (Определяне на района и населението, обхванати от стратегията)

1.1. Данни за общини и населени места, които попадат в територията на МИРГ:

➤ списък на общините, обхванати от МИРГ;

община Камено и южната част от община Бургас

➤ списък на населените места, обхванати от МИРГ;

№	Община Бургас 0204	
	Населено място	ЕКАТТЕ
1	село Извор	32367
2	село Маринка	47202
3	село Твърдица	72151
4	село Димчево	21141
5	село Братово	06152
6	село Равнец	61145
7	Част гр. Бургас, включваща квартал Победа, кв. Акациите, както и настоящите квартали от землищата на бившите села Крайморие и Меден Рудник, и селищно образувание „Ченгене скеле“	7079
8	Част от гр. Бургас, включваща настоящите квартали от землищата на бившите села Долно Езерово, кв. Горно Езерово, Северна промишлена зона, акваторията на езерото „Вая“	7079
№	Община Камено 0208	
	Населено място	ЕКАТТЕ
1	село Винарско	11096
2	село Вратица	12245
3	село Желязово	29249
4	град Камено	35883
5	село Кръстина	40381
6	село Ливада	43623
7	село Константиново	52279
8	село Полски извор	57337
9	село Русокастро	63478
10	село Свобода	65783
11	село Трояново	73211

12	село Тръстиково	73388
13	село Черни връх	80916

➤ брой жители на териториите, обхванати от МИРГ;

Данни за населението на територията на МИРГ Бургас - Камено, към 31.12.2016 год.		
1	с. Димчево	191
2	с. Извор	487
3	с. Маринка	1158
4	с. Твърдица	455
5	с. Братово	131
6	с. Равнец	1565
7	Квартали от гр. Бургас, обхванати от територията на МИРГ, в т.ч. с.о. "Ченгене скеле" по данни от ГРАО	54 825
8	Част от гр. Бургас, включваща настоящите квартали от землищата на бившите села Долно Езерово, кв. Горно Езерово, Северна промишлена зона, акваторията на езерото „Вая“	8181
	общо за територия обхваната от МИРГ от община Бургас	66 993
1	с. Винарско	447
2	с. Вратица	91
3	с. Желязово	169
4	гр. Камено	4185
5	с. Константиново	300
6	с. Кръстина	474
7	с. Ливада	268
8	с. Полски извор	420
9	с. Русокастро	1132
10	с. Свобода	410
11	с. Трояново	1055
12	с. Тръстиково	389
13	с. Черни връх	731
	общо за територия обхваната от МИРГ от община Камено	10 071
	Общо брой население обхванато от МИРГ	77 064

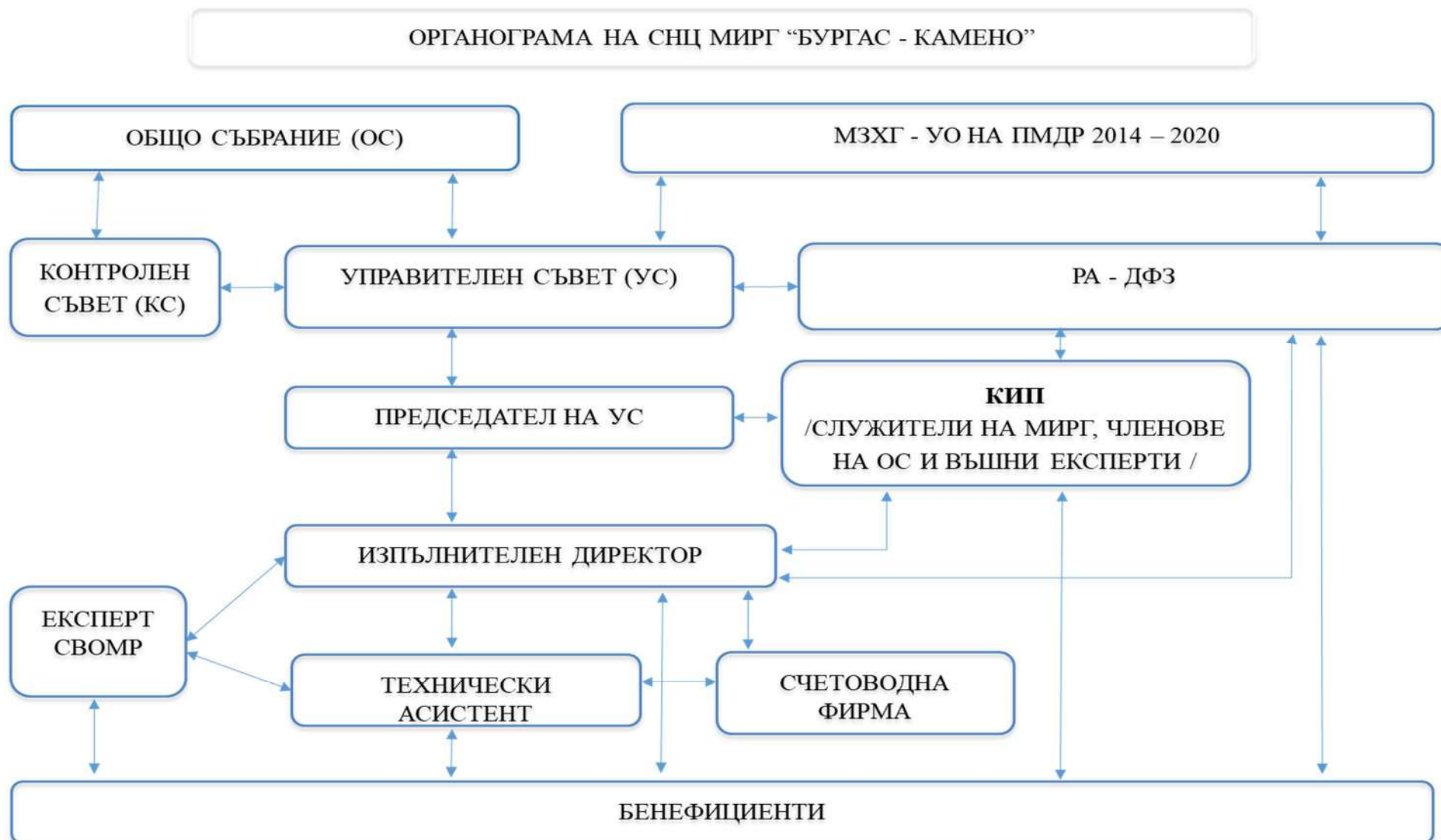
Забележка: Данните за самостоятелните населени места, като селата от община Камено и община Бургас, вкл. гр. Камено са взети от Инфостат, демографска статистика. Поради факта, че НСИ не поддържа база данни за отделни части от населени места, в случая кварталите на гр. Бургас, посочените данни са взети от ГРАО.

1.2. Карта на територията:

териториален
обхват МИРГ
Бургас-Камено



1.3. Организационна структура на МИРГ /схема/.



1.4. Механизъм на вземане на решение на МИРГ

Общото събрание (ОС) е Върховен колективен орган на Сдружение с нестопанска цел „МИРГ Бургас-Камено“, което се състои от всички негови членове. ОС определя цялостната политика на Сдружението. Приема СВОМР и измененията в нея, както и всички актове и правилници за работата му като: Устава, решения за участие в други организации, приема бюджета и др., които са насочени в изпълнение на целите, за които е създадено. Управителния съвет и Контролния съвет на Сдружението се отчитат за извършената работа пред ОС и са на пряко подчинение пред Колективния върховен орган. Механизмът на вземане на решение в ОС е регламентиран в Устава на Сдружението и се извършва по следния начин:

Общото събрание се свиква на редовни заседания от Управителния съвет най-малко веднъж в годината. Извънредни заседания могат да се свикват и по искане на една трета от членовете на Сдружението. Ако в последния случай Управителният съвет не отправи в двуседмичен срок покана за свикване на Общото събрание, то се свиква от съда по седалището на Сдружението по писмено искане на заинтересуваните членове или упълномощено от тях лице.

Общото събрание се свиква чрез писмена покана, която трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото за провеждането на Общото събрание и по чия инициатива се свиква. Тази покана се връчва най-малко 7 дни преди насрочения ден по един от следните начини: лично срещу подпис или изпращане по пощата с обратна разписка или по решение на УС съгласно. Чл.26, ал.3 на ЗЮЛНЦ- се обявява в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел воден от Агенцията по вписванията. По въпроси, които не са включени в обявения в поканата дневен ред, не може да се вземат решения. Писмените материали, свързани с дневния ред на Общото събрание, трябва да бъдат предоставени на разположение на членовете на Сдружението най-късно до датата на изпращане на поканата за свикване на Общото събрание. Поканата за свикване на Общо събрание се поставя и на мястото за обявления в сградата на управлението на Сдружението и се публикува и на интернет страницата на Сдружението. На заседанието на Общото събрание се изготвя списък на присъстващите членове или техните представители. Членовете и представителите удостоверяват присъствието си с подпис и се легитимират с лична карта и съответно пълномощно. Списъкът се заверява от председателя и секретаря на Общото събрание.

Заседанието на Общото събрание е законно, ако присъстват лично или чрез пълномощник повече от половината от всички членове на Сдружението. При липса на кворум Общото събрание се провежда един час по-късно на същото място и при същия дневен ред, независимо от броя на присъстващите. Общото събрание се открива и ръководи от Председателя на Управителния съвет. При отсъствие на Председателя заседанието се ръководи от член на Управителния съвет.

За всяко заседание на Общото събрание се води протокол от избрано от събранието лице – секретар. В протокола се записват в съкратен вид проведените дискусии и се формулират взетите от събранието решения. Протоколът се подписва от председателя и секретаря на събранието, които удостоверяват и отговарят за верността на съдържанието му. Към протоколите се прилага списък на присъстващите, пълномощните по чл. 25, ал. 5 от устава и документите, свързани със свикването на

Общото събрание. Всеки член, присъствал на Общото събрание, има право да изисква и да следи за точното записване в протокола на приетите решения.

Всеки член на Общото събрание има право **на един глас**, който упражнява лично или чрез пълномощника си при условията на чл. 25, ал. 5 от Устава. Гласуването в Общото събрание на Сдружението е явно. Член на Общото събрание **няма право на глас** при решаването на въпроси, отнасящи се до:

1. Него, неговия съпруг/а/ или роднини по права линия – без ограничение, по съребрена линия – до четвърта степен, или по сватовство – до втора степен включително;
2. Юридически лица, в които той е управител или може да наложи или възпрепятства вземането на решения.

Решенията на Общото събрание се вземат с обикновено мнозинство, определено от броя на присъстващите на заседанието. Решенията по чл. 26, т. 1 и т. 7 от устава се вземат с мнозинство 2/3 от присъстващите.

Управителният съвет (УС) е Колективния управляващ орган на Сдружението. Състои се от 7 лица (физически и юридически), които са членове на ОС и се избират от Колективния върховен орган. УС ръководи дейността на Сдружението, когато ОС не заседава, като осигурява изпълнение на решенията му. За своята работа се отчита пред ОС. Осигурява ползотворната комуникация на Сдружението с УО на ПМДР и ДФЗ- РА. Председателя на УС представлява Сдружението пред трети лица. Председателя е в пряка комуникация с Комисията за избора на проектни предложения (КИП). Той контролира дейността на Изпълнителния директор, който се отчита пред него. Механизмът за вземане на решения на **Управителния съвет е определен в Устава и се извършва по следния начин:**

Заседанията на Управителния съвет се свикват и ръководят от Председателя на Управителния съвет най-малко веднъж на три месеца, а при необходимост и по-често. Председателят е длъжен да свика заседание на УС при писмено искане на една трета от членовете му. Ако председателят не свика заседание на управителния съвет в седмичен срок, то може да се свика от всеки един от заинтересуваните членове на управителния съвет. При отсъствие на Председателя заседанието се ръководи от определен от Управителния съвет негов член. Управителният съвет може да взема решение, ако на заседанието му присъстват повече от половината от неговите членове. Присъстващо е и лице, с което има двустранна телефонна или друга връзка, гарантираща установяването на самоличността му и позволяваща участието му в обсъждането и вземането на решения. Гласуването на този член се удостоверява в протокола от председателстващия заседанието.

Управителният съвет може да вземе решение и без да бъде провеждано заседание, ако протоколът за взетото решение бъде подписан без забележки и възражения за това от всички членове на управителния съвет.

На заседанията на Управителния съвет може да присъства и Изпълнителният директор, който има право на съвещателен глас.

Решенията на Управителния съвет се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите, с изключение на решенията чл. 36, т. 3 и 8 от устава, както и всички решения по чл. 14, ал. 2 от ЗЮЛНЦ, свързани с ликвидацията на Сдружението, когато Управителния съвет е определен за ликвидатор – в тези случаи решенията се вземат с

мнозинство от всичките му членове. Протоколите от заседанията на Управителния съвет се отразяват в съответна за целта книга, като за верността на съдържанието им отговарят водещият заседанията и лицето, изготвило протоколите.

Контролният съвет следи изпълнението на решенията на ОС и УС и упражнява контрол върху дейността на Управителния съвет, контролира финансовото състояние на Сдружението, като има право да предизвика финансова ревизия. Отчита се за дейността си пред ОС. Механизмът за вземане на решения на КС с следният: провежда заседания най-малко веднъж на шест месеца или по искане на някой от членовете му. Заседанията на КС са редовни, ако на тях присъстват най-малко 2/3 от членовете му като решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите.

Изпълнителният директор е част от екипа на МИРГ, като носи цялостна отговорност за дейността му. Той контролира служителите на МИРГ и се отчита на Председателя на УС. Той подпомага работата на КИП и е в постоянна комуникация със служителите на МИРГ, а при необходимост и с потенциалните бенефициенти към Стратегията на ВОМР. Изпълнителния директор и служителите на МИРГ се назначават от УС на Сдружението на постоянен трудов договор на пълен работен ден за периода на прилагане и изпълнение на СВОМР. За правилната работа и осигуряване на добрата комуникация ще се правят всекидневни работни срещи. За работата си изготвят междинни доклади с информация за напредъка и следене на евентуални заплахи за изпълнение на СВОМР. Тези доклади се представят на Председателя на УС от Изпълнителния директор.

2. Социално – икономическо проучване и анализ на територията

2.1. Анализ на нуждите и потенциала за развитие на района:

Изборът на мерки към Стратегията за ВОМР на МИРГ „Бургас – Камено“ е основан на идентифицираните нужди, потребностите и желанията на местните жители, като допълват и надграждат Общинските планове за развитие на двете общини. Това са мерки за подобряване на социално-икономическата среда, съответстващи на ПМДР 2014-2020 г., и разработена мярка, която е извън Регламент 508/2014, съответстваща на целите му с финансовата подкрепа на ЕФМДР. При този избор са взети предвид заявените намерения от страна на активни местни жители и резултатите от социално-икономическо проучване и анализ на територията на община Камено и населените територии от южната част на община Бургас. Фокусът на проучването е върху географските, историческите, културните и социално-икономическите характеристики на територията, с оглед възможностите за нейното устойчиво развитие. Едновременно с това са проучени и анализирани наличието, състоянието и качеството на услуги и инфраструктура в областта на образованието, социалните дейности, здравеопазването и др. Благодарение на това бе получена ясна представа за качеството на живот и състоянието на материалните и нематериалните ресурси на територията, която позволява да се дадат насоки за съхраняване и подобряване от гледна точка на възможностите, предоставени от Европейските фондове. Проучването и анализа на територията се базира на официална статистическа информация (НСИ, ГРАО и др.),

становища от институции и стратегически документи за развитието на общините, заедно с изводите от проектни фишове (идеи за проекти) попълнени от потенциални бенефициенти (виж социално-икономическото проучване и анализ - СИПА).

➤ **Местоположение и релеф.**

Територията, върху която ще бъде прилагана Стратегията за Водено от общностите местно развитие от МИРГ „Бургас-Камено“ е с непрекъснати граници и е част от Югоизточния район на планиране (ЮИРП, NUTS 2). Обхваща цялата община Камено и част от населените места от община Бургас. Тази територия се простира върху обща площ от 627,68 кв. км. (общ. Камено - 354,95 кв. км. а общ. Бургас – 272,73 кв. км.) Намира се в пределите на област Бургас, състояща се от 13 общини. Територията обхваната от МИРГ граничи на север с община Айтос, на североизток с част от областния център град Бургас, на изток с Черно море, на юг с общините Созопол и Средец, а на запад с община Карнобат. Основният дял е част от Бургаската низина, което определя и равнинния характер на терена. Тук средната надморска височина е от порядъка на 17 до 80 м. Разнообразие на релефа се наблюдава в северните ѝ части от община Камено, поради близостта до южната страна на Стара планина, в землищата на селата Винарско и Вратица, както и в южната ѝ част на МИРГ около село Извор, което е в близост до Странджа планина. На тези места теренът преминава в хълмист и нископланински, а надморската височина е средно между 120 и 150 м.

➤ **Климат**

Територията, която ще бъде обхваната от Стратегията за ВОМР, попада в системата на континентално-средиземноморската климатична област с две обособени подобласти: Климатичен район на Бургаската низина и Странджански климатичен район.

Северният и голяма част от централният дял на територия попадат в черноморската климатична подобласт на Бургаската низина. Специфичните географски условия и близостта до Черно море са основните фактори, определящи характера на този климатичен район. Средните годишни температури тук са по-високи от тези за страната и възлизат на 12,9°C. В резултат на силни застудявания абсолютните минимални температури могат да достигнат и до минус 19-22°C. Снежната покривка е с малка дебелина и има неустойчив характер. Валежните количества в района са недостатъчни. Най-сух е месец август, като условия за засушавания има през пролетта и лятото. Преобладават ветровете от изток, следвани от тези от запад. Липсата на високи оградни планини, близостта на морето са предпоставка за наличието на ветрове с висока скорост. **Южната и дял от централната част от територията** попадат в Странджански климатичен район. Именно през тази област преминават голяма част от средиземноморските циклони, като в нея свободно нахлуват и студени североизточни ветрове. Зимата в района е топла, като през нея падат чести и обилни валежи. При по-сериозни застудявания тя може да падне до -14°C или дори до - 22°C. Лятото е сухо, но не е така горещо. Високите температури са предпоставка за по-интензивна вертикално въздушна циркулация, която **води до разсейване на вредностите**. Преобладаващите

ветрове в района са северните и североизточните. Те са характерни за студено полугодие и са отговорни за преноса на студени въздушни маси.

Климатичните условия са определящ фактор за риболова, в известна степен и при отглеждане на риба и аквакултури. Те са и една от причините риболова да бъде сезонна дейност, практикувана именно през топлите месеци. През зимните студени месеци тази стопанска дейност, подобно на земеделието, не се практикува.

➤ Почвена структура и полезни изкопаеми

Почвите на територията са представени предимно от изложени чернозем- смолници, канелените горски и в по-малка степен – от алувиално-ливадни и песъчливо-глинести. Смолниците заемат повече от 80% от обработваемите земи. По механичен състав те са глинести и изискват интензивна обработка. Подходящи са за отглеждане на почти всички земеделски култури, характерни за нашите географски ширини, като пшеница, ечемик, овес, царевица, слънчоглед, памук, фасул, фий и др. Не е случаен фактът, че на тази територия един от основните отрасли е именно земеделието.

Изследваната територията е бедна на полезни изкопаеми. Основните минерални ресурси са инертни материали. До село Константиново съществуват три кариери за пясък, а в село Черни връх има кариера за чакъл и фракции. Добив на вулканати (базалтоиди и трахитови туфи) има в находище “Крушака”, разположено в землището на с. Маринка, Община Бургас. Няма данни за проучвания по отношение на залежи на други подземни богатства (глина, мед, желязо и др.).

➤ Водни ресурси

През територията на МИРГ „Бургас - Камено“ преминават пет реки: Айтоска, Чакърлийска, Русокастренска, Изворска и река Маринка. Първите две се вливат в Бургаско езеро, а Изворска и Русокастренска в езерото Мандра. Устието на р. Маринка е с излаз на Черно море. Общата им дължина е около 45 км., а площта е 420 дка. Като цяло водните речни и подпочвените ресурси са с локално значение. Южният край на територията се пресича от язовир Мандра, който е типичен лиман образуван от удавена речна долина. С Черно море е свързано чрез естествения канал Пода. Южно от устието си езерото се разширява и образува залива Узунгерен. В езерото се вливат реките Средецка, Русокастренска, Факийска и Изворска. Дъното е тинесто, с повече гниеца растителност към западния му край. Водата е сладка, без колебания на солеността. Една част от него е превърната в язовир, а други части са обявени за защитени територии.

Площта на язовирите, водоемите и каналите е 5 123 дка.; на езерата (язовир Мандра) – 2 715 дка, на блатата и мочурищата – 679 дка, а на рибарниците - 340 дка.

На територията на МИРГ съществуват 27 водни пространства, по-голяма част от които се намират в община Камено. Повечето от тези водни пространства са публична общинска собственост. За съжаление една част от тях са в процедури по извеждане от експлоатация и ликвидиране (към момента 11 бр.). На концесия са дадени водоемите и микроязовирите в селата Трояново (1 бр), Винарско (6 бр), Кръстина (2бр), Черни връх (4 бр), както и два са отдадени под наем в землищата на с. Извор. Находищата на минерална вода се намират извън територията на МИРГ.

Водната площ, която има не само национално, но и международно значение е Черно море. Този воден ресурс, който е основа за развитието на риболова, заедно с водоемите и микрорязовирите са сериозен потенциал за развитие на стопански дейности от сектор „Рибарство и аквакултури“.

➤ **Горски ресурси и земеделски територии**

Поради предимно равнинният характер на релефа на територията на МИРГ „Бургас - Камено“ наличието на гори не е значително. Това е и причината горски фонд изцяло да липсва в землищата на една част от населените места. Ниската надморска височина предопределя и характера на горските масиви, представени предимно от листопадните широколистни гори и смесени насаждения. Съществуват и иглолистни горски масиви, създадени предимно по изкуствен път по голите хълмове. Към момента масивите с предназначение ДГФ на територията на двете общини Камено и Бургас се стопанисват от ДГС „Бургас“.

Земеделските територии в района на Община Камено са в размер на 281 031 дка селскостопански фонд. Общинският поземлен фонд (вкл. всички имоти общинска собственост) от територията на община Бургас, без самия град Бургас, възлиза на общо 64 417,335 дка. Основните отглеждани култури на територията на двете общини са: пшеница, ечемик, кориандър, маслодаен слънчоглед, маслодайна рапица, царевица за зърно, царевица за силаж, зеленчуци и други. Отглеждат се също лозя и овощни насаждения (череша, сливи, праскови, круши, кайсии и др.). Неслучайно селското стопанство е един от водещите сектори в икономическата структура на територията.

➤ **Биоразнообразие и защитени територии**

Усилията в областта на опазване на биоразнообразието на двете общини са насочени към опазване и възстановяване на местообитанията и биоразнообразието на редки, защитени и стопански ценни видове – диви растения и животни в заливните зони на Черно море и землищата на населените места от двете съставни общини. От гледна точка на СВОМР на МИРГ по отношение развитие на територията в икономически и социален план тези зони и територии са важни във връзка с потенциала за привличане на туристи. В същото време в техния обхват са налице специфични режими за допустимост на стопански дейности (вкл. в сектор „Рибарство и аквакултури“), който могат да бъдат извършвани. На територията на МИРГ „Бургас – Камено“ попадат изцяло или частично 6 защитени местности, 2 защитени зони и 1 природна забележителност (виж. Социално икономическия анализ СИПА).

➤ **Административна структура**

В състава на територията на МИРГ влизат общо 18 населени територии, от които 13 от община Камено и 5 от община Бургас. От административно-териториална гледна точка те са разпределени в 16 села, 1 град, и част (квартали) от общинския център Бургас и 1 селищно образование. В 16 от тези населени места местното управление е поверено на кметове, които са избрани от жителите. В с. Димчево, общ. Бургас, местната власт се представлява от назначен за кметски наместник. Кварталите от град Бургас, които влизат в територията на МИРГ, вкл. и селищно образование „Ченгене скеле“ са под

административното управление на териториалните дирекции: „Възраждане“ и „Приморие“.

➤ **Транспортна инфраструктура**

Като цяло транспортната мрежа на територията на МИРГ „Бургас - Камено“ е добре развита и е тясно свързана с цялостната мрежа на областта. От стратегическа гледна точка спрямо транспортно-комуникационната система на страната местоположението ѝ е много добро. Близостта с областния център гр. Бургас (част от тази територия попада в пределите на самия град), осигурява на жителите ѝ предимство по отношение на транспортните връзки. През територията на МИРГ преминават транспортни коридори, както към южната и северната част на страната, така и в направление изток – запад. С най-голямо значение за регионалното развитие е Автомагистрала Тракия, която осъществява връзките между страните от Адриатическо море и тези от Черноморския регион. За жителите на територията магистралата осигурява бърз и лесен достъп както до големите градове от вътрешността на страната и столицата София, така и до Западна Европа през КПП Калотина. Между отделните населени места връзката се осъществява по пътища от общинските пътни мрежи на двете общини. Изградена е основно от третокласни и второкласни пътища, които са покрити предимно с асфалтобетонна настилка. Всички населени места имат връзка с общинските центрове Камено и Бургас. За съжаление много малко от междуселските пътища са в добро състояние, повечето се нуждаят от сериозен ремонт. Обществен пътнически транспорт се осъществява между общинските центрове Камено, Бургас и Айтос. Функционира редовна маршрутна линия Камено-Бургас и междуселищен транспорт по общинската транспортна схема. В общинския град Камено няма обособени линии на градски транспорт. На територията на МИРГ има добре изградена мрежа на градски транспорт само в кварталите от гр. Бургас. През територията минава железопътната артерия София – Бургас, но този вид транспорт има значение предимно за индустриалния сектор. На територията на МИРГ „Бургас - Камено“ няма воден и въздушен транспорт.

➤ **Водоснабдяване и канализация**

Водоснабдяването на населението се извършва от „ВиК“ ЕАД – Бургас. Всички населени места, включени в територията на МИРГ „Бургас - Камено“ са водоснабдени. В област Бургас има изградени 3 язовира и 1 речно водохващане за питейно водоснабдяване. Най-големият от тях е язовир „Камчия“, който е изграден на р. Луда Камчия. Той е основния източник на питейно водоснабдяване за голяма част от населените места от община Бургас, както и за гр. Камено, селата Кръстина и Свобода от община Камено. Този язовир е съоръжение с регионално значение, публична държавна собственост е и се стопанисва от „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД – Бургас. Останалата част от населените места на територията на общините Бургас и Камено се хранват от собствени подземни водоизточници: кладенци, дренажи, каптажи и естествени извори.

На територията на област Бургас има изградени действащи две пречиствателни станции за питейни води: ПСПВ „Камчия“ и ПСПВ „Ясна поляна“. Основният недостатък на водоснабдителната система е големият процент етеритови и стоманени тръби,

положени преди повече от 40-50 години, които вече са физически и морално остарели и се нуждаят от подмяна, което от своя страна води до голям брой аварии както по довеждащите водопроводи (гравитачни и напорни) до населените места, така и по вътрешно разпределителната мрежа и населените места. В село Маринка има частично изградена разделна канализация, която е планирана и се изпълнява на етапи. До този момент са реализирани 2 от тях. Пред завършване е третият последен етап с финансиране, осигурено от общинския бюджет. Предвижда се изготвяне на проект за изграждане на ЛПСОВ в с.о. „Ченгене скеле“. В кв. „Меден рудник“ работи ПСОВ. Всички канализационни мрежи и пречиствателни съоръжения на територията на общините са общинска собственост и са предадени за експлоатация и стопанисване на „ВиК“ ЕАД – Бургас, чрез Асоциацията по ВиК, съгласно Закона за водите. Приемник на пречистените отпадъчни води е канал, свързващ езерото Мандра и Черно море. ПСОВ „Меден рудник“ е оборудвана със съвременна технология на пречистване. Станцията съответства на изискванията на европейското и българското законодателство. Към настоящия момент отпадъчните води на квартал Краймorie не се пречистват. Община Бургас е разработила проект за доизграждане канализацията на кв. „Краймorie“. На територията на гр. Камено канализацията е напълно изградена. Заустването на отпадните води е в пречиствателната станция на Бургаските захарни заводи. През 2012г. по проект на ПРСР 2007-2013г. в с. Кръстина е изградена канализационна система и пречиствателна станция за отпадни води. В останалите селища са изградени частични канали за повърхностни и дъждовни води.

➤ **Енергийна инфраструктура**

Поддържането на електропреносната и електроразпределителната мрежа и съоръженията към нея, на територията на общините Камено и Бургас, както и електроснабдяването, се осъществява от „EVN България“. Електрифицирани са всички населени места на територията, като липсват такива с режим на електричество. Реките, които преминават през Бургаска област, са къси и с малък дебит. Поради тази причина няма изградени водноелектрически централи. На територията на областта функционира една топлоелектрическа централа – ТЕЦ „Лукойл“, която е индустриална и с предназначение за захранване на съответното промишлено предприятие, на което принадлежи „Лукойл – Нефтохим“. С цел постигане на баланс между необходимост от електричество и опазване на околната среда, стремежът е увеличаване на делът на електроенергията, произведена от възобновяеми енергийни източници. Газопреносна мрежа има изградена на територията само на гр. Камено и с. Свобода. В газопреносната мрежа са включени всички обществено-административни сгради – 23 бр, много битови потребители – над 112 бр. и всички промишлени обекти - 9 бр. Стопанисва се от Общинската фирма „Камено-газ“ ЕООД. Частично изградена газопреносна мрежа има и в кварталите от гр. Бургас, които влизат в територията на МИРГ.

➤ **Телекомуникации**

И двете общини са със сравнително добре развита телекомуникационна инфраструктура. Телефонни съобщения се осъществяват чрез регионалната телефонна мрежа с главна АТЦ Бургас, обслужваща и община Камено. Автоматична телефонна

мрежа на територията на двете общини Камено и Бургас достига до всяко селище. Всички селища са с автоматично входящо и изходящо междуселищно избиране. Телекомуникациите са добре развити и обхващат 100% телефонизация с цифрови апарати, пълно покритие от мобилните оператори и интернет доставчици. Инфраструктурата в приградските райони, курортните комплекси и селищните образувания все още не е достатъчно добре развита.

Интернет достъп се предоставя в общинския център гр. Камено, кварталите от гр. Бургас и в част от селата от общините. БТК ADSL осигурява висококачествен интернет достъп. Алтернатива се явява и мобилната интернет връзка. Потенциалът за развитие на тази инфраструктура е в осигуряването на качествен достъп до интернет в малките населени места в общината. Това е един от начините, чрез които могат да бъдат спрени негативните демографски тенденции, водещи до обезлюдяване на малките населени места. Добрата комуникационна мрежа и достъпа до бърза интернет връзка е от значение както в социално – културен план, така и за развитието на някои стопански сектори в една общност.

➤ **Население**

По данни от НСИ (данните за кварталите от град Бургас са взети от ГРАО), населението на територията на МИРГ към 31.12.2016 г. е 77064 души. Според преброяването от 2011 г. на територията на двете общини Камено и Бургас най-много са представителите на българската етническа група (общо 83,91%) следвана от турската – 2,95% и ромската – 2,03%, като 10% не са се определили. За последните 6 години е налице колебание през годините в броя на населението между две последователни години, като това се дължи основно на жителите от град Бургас. Колебанието при другите населени места е сравнително малко. Това се дължи на отрицателните стойности както на естествения, така и на механичния прираст. В дългосрочен план това създава условия за застаряване на населението. Основните причини са свързани с незадоволителна за хората социално-икономическа среда. Обнадеждаващ е фактът, че въпреки отрицателните стойности на естествения и механичния прираст, към момента все още населението в трудоспособна възраст надвишава общия брой на жителите под и над трудоспособна възраст. Това показва запазена жизнеспособност на населението за развитие на територията. Съотношението обаче между най-младите и пенсионерите е в полза на последните. В този смисъл от първостепенно значение е задържането на младите жители на територията на МИРГ, което може да бъде постигнато чрез облагородяване на населените места и подобряване на социално-икономическата среда. Стратегията за ВОМР на МИРГ може да допринесе значително за постигането на тази цел. Чрез реализирането на различни стопански и обществени проекти ще бъде подобрена средата за живот, а чрез подкрепа за бизнеса и разкриването на нови работни места ще се подобри материалното състояние на част от жителите.

➤ **Образование и образователна инфраструктура**

Основните степени на образование, които се придобиват в образователните институции на територията на община Камено и населените места от община Бургас (без общинския център гр. Бургас) са: предучилищното – в детските градини, както и

начално, основно и средно в няколкото училища, които се намират на изследваната територия. По-високите степени като средно-специално (професионални гимназии) и висше могат да бъдат придобити в училищата, намиращи се в областния център гр. Бургас.

Предучилищното обучение на подрастващите в община Камено се извършва в 8 детски градини. В селата от територията на община Бургас, обхваната от МИРГ с изключение на с. Димчево, най-младите жители на територията имат на разположение лесно достъпни образователни и социални институции, където да се развиват. В кварталите от гр. Бургас, които влизат в територията на МИРГ, очаквано броят на детските градини е най-голям, тъй като там живее и основната част от населението на територията. Но тъй като и потребностите на населението са по-големи, капацитетът на детските заведения се оказва недостатъчен спрямо броя на децата. Отчита се и недостиг на спортни площадки в детските заведения.

Образованието си младите хора в община Камено могат да получават в 4 училища, намиращи се на територията на общината. В селата Димчево, Извор и Твърдица няма учебни заведения. Учениците пътуват с училищни автобуси съответно до средищното училище в с. Маринка. Професионални умения, знания и квалификации на територията на МИРГ младите хора могат да получат в 3 гимназии, позиционирани в кварталите от град Бургас. Две от тях са технически, като едната е в сектора на дървообработването. Третата гимназия предлага образование в сектора на „Рибарство и аквакултури“. Това е професионална гимназия по морско корабоплаване и риболов „Свети Никола“. Стратегията за ВОМР на МИРГ е ориентирана към стопански дейности в сектор „рибарство и аквакултури“, които изискват придобиване на специфични знания и умения, свързани с риболова, производството и преработката на аквакултури. Наличието на професионална гимназия в тази сфера ще подпомогне бъдещите кандидати да изпълнят изискванията за професионални умения по част от заложените мерки. Така ще бъдат стимулирани местните жители да повишат квалификациите в процеса на „учене през целия живот“. Освен това професионалната гимназия „Свети Никола“ е потенциален бенефициент по Стратегията за ВОМР на МИРГ, тъй като Училищното настоятелство към нея е със статут на неправителствена организация и е допустим кандидат за дейности в обществена полза. Тя притежава необходимия потенциал за разработване на проект в посока популяризиране на корабоплаването и риболова, по мярка 508-1 от Стратегията на МИРГ, насочена към популяризиране на местната идентичност, култура и традиции.

➤ **Здравно обслужване**

Здравното обслужване на територията на МИРГ „Бургас - Камено“ се извършва основно чрез индивидуални практики за първична медицинска и дентална извънболнична помощ, както и амбулатории за специализирана медицинска помощ, намиращи се в гр. Камено и кварталите Крайморие и Меден Рудник. Болничната помощ за населението от територията на община Бургас и от община Камено се осигурява от болничните заведения, намиращи в областния център гр. Бургас. На територията обхваната от МИРГ това е „Многопрофилна болница за активно лечение „Бургасмед“ ЕООД – кв. Меден рудник, където работи екип от 89 специалисти в

различни медицински направления. Както се вижда обезпечеността по отношение на здравното обслужване за жителите на територията на МИРГ „Бургас – Камено“ е на сравнително добро равнище. Разбира се в някои от селата няма здравни кабинети, но близостта по между им в известна степен компенсират тази липса. Разчита се и на регулярни посещения от лични лекари. В тази връзка има необходимост от добре оборудвана линейка.

Подобно на ситуацията при основните и средните училища, Стратегията за ВОМР на МИРГ не би могла да окаже пряко въздействие за решаване на проблемите в тези сфери. В същото време изискването всеки проект да преминава оценка за въздействие на околната среда и стремежа към спазване на принципа за устойчиво развитие ще допринесат за живот в екологични чисти условия. Освен това чрез мярка 1.8 „Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки“ за изграждане на различна инфраструктура ще се подобрят условията и безопасността на труд в сектора „Рибарство и аквакултури“. Това оказва пряко положително въздействие върху здравето на заетите в сектора и непряко върху всички жители на територията.

➤ **Социални дейности, услуги и социално включване**

Основните приоритети в общинските стратегии за социални услуги (2011 – 2015) са насочени към: Развитие на социални услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация за деца и семейства в риск; Деинституционализация на деца и подобряване качеството на резидентната грижа; Развитие на социални услуги за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение; Развитие на социални услуги в грижа за старите хора.

В изпълнение на тези приоритети на територията на община Бургас, както и на община Камено се предоставят различни социални услуги за основните уязвими групи (виж. социално-икономическо проучване и анализ). Чрез подготовка и реализиране на проекти по различни Европейски програми за развитие, двете общински администрации полагат усилия за подобряване на средата за живот на населението и благоустрояване на територията, както и за развитие на социални дейности в подкрепа на уязвимите групи. Към момента според Регистъра на Неправителствените организации в обществено полезна цел, на територията на МИРГ, действат и работят над 38 НПО сдружения, от които 16 спортни клуба, 3 фолклорни клуба и много сдружения създадени с цел работа с уязвими групи със социални и образователни цели. (основно възрастни хора, хора с увреждания и малцинствени етнически групи), както и сдружения на рибарите, които популяризират местните традиции в риболова и отглеждането на аквакултури. Социалните контакти в по-големите населени места се осъществяват основно през пенсионерските клубове, които на територията на МИРГ са общо 19 на брой. Певческите групи към тях участват в много фестивали и надпявания, включително проведени в други общини в България. Наред с читалищата, пенсионерските клубове са основните центрове за запазване и предаване на специфичните за района традиции. Чрез мярка 508-1 Стратегията за ВОМР може да допринесе за разнообразяване на социалния живот и надграждане на усилията на двете общини за популяризирането и съхраняването на културата и традициите в рибарската общност.

➤ **Спортна инфраструктура**

Спортната инфраструктура има изградена в двата града от територията на МИРГ – гр. Камено и кварталите на гр. Бургас. Общинският център гр. Камено разполага със спортен комплекс, включващ стадион с олимпийски размери, обществен тенис корт, зала за бридж и шах. На територията на кварталите на гр. Бургас има изградени спортен комплекс „Черноморец“ със стадион към него, както и нова спортна зала, оборудвана за практикуване на различни спортове, като борба, вдигане на щанги, бойни изкуства, баскетбол, волейбол и др. На територията на МИРГ се провеждат и състезания по мотокрос. Тези, превърнали се в ежегодни събития, се провеждат в землището на с. Маринка, където има изградена писта за целта. За любителите на нетрадиционните спортни преживявания в селото има построено и игрище за пейнтбол, както и пункт за сафари. Разбира се, тези условия не са достатъчни за младите хора, живеещи на изследваната територия. В тази връзка в общинските планове и на двете общини са заложили цели за подобряване на съществуващите терени, както и изграждане на нови, подходящи за практикуване на масов спорт терени, напр. определени са терени от Община Бургас за развитие на ловна стрелба до с. Извор. В град Бургас има потенциал за развитие на спортен риболов, който може да бъде насърчен и финансиран по СВОМР чрез изграждане на съответните съоръжения.

➤ **Активна културна и читалищна дейност**

Друг носител на социалната и културна дейност на територията на двете общини Камено и Бургас са читалищата. Според данни от регистъра на читалищата към Министерство на културата на територията на община Камено и населените места от община Бургас, които са включени в територията на МИРГ, функционират 18 читалища. Основната културна дейност се извършва именно от тях съвместно с действащите пенсионерски клубове. Към тях функционират и библиотеките в района, които разполагат със значителен фонд от книги.

Основаните дейности на тези своеобразни средища на културата са свързани с развитието и обогатяването на социалния и културния живот в населеното място, запазване и практикуване на обичаите и традициите. В тази връзка се извършват различни дейности като организиране на празненства, концерти, събори, чествания на бележити дати и др. Мисията на читалищата днес е не само да съхранят добрата традиция, но и да се превърнат в съвременен център за културно и гражданско развитие. В кварталите на Бургас, където е налице общност от различни етноси (българи, роми, турци, руснаци, украинци и др.) читалищата са двигател и пример за възпитаване на етническа толерантност – празнуват се важните празници на всички общности, които по този начин се опознават и сближават. В тази връзка включването на т. нар. „дизайнерска“ мярка 508-1 към СВОМР на МИРГ, която е извън Регламент (ЕС) 508/2014, но е в съответствие с целите на регламента, може да окаже плодотворно въздействие, тъй като ще бъдат създадени условия именно за развиване дейности по съхранение и популяризиране на местните традиции и обичаи. По тази мярка са включени и дейности по организирането на различни фестивали и фолклорни празници с цел популяризиране на уникални за района традиции и обичаи. Към някои читалища има създадени певчески и танцови състави, които участват успешно в различни

надпявания и надигравания и то не само в нашата страна, но и в чужбина. Популяризирането на тези традиции и обичаи, освен че способства за съхранението им, в голяма степен е фактор за привличане на туристи, което оказва влияние и върху стопанския живот на общността. Така СВОМР на МИРГ ще допринесе за развитието на територията както в културно-социален, така и в икономически план, и ще окаже въздействие върху всички сектори от социално-икономическия живот на рибарската общност.

➤ **Културно-исторически и природни дадености, които имат туристически потенциал**

В днешно време понятието туризъм е отрасъл, който се развива в разнообразни направления: археологически, исторически, еко туризъм, селски туризъм, поклоннически и културен туризъм, спортен, ловен и риболовен и др. Причина за това е желанието на хората не само да разширят знанията си, но и да обогатят и разнообразят своите преживявания. В тази връзка туризъм може да бъде развит на основата на различни предпоставки: на археологически и исторически находки, природни дадености, наличието на уникални растителни и животински видове, условия за лов и риболов, уникални културни традиции и обичаи на местното население. Голяма част от населените места от община Камено и населените места от община Бургас, част от територията на МИРГ, имат богата история и разнообразен културен календар. В комбинация с природните забележителности и разнообразието от уникални представители на флората и фауната, които могат да се видят в защитените местности и зони, те създават чудесни възможности за различни алтернативни форми на туризъм. (виж. социално-икономическото проучване)

➤ **Икономика**

Икономиката на територията на МИРГ е представена от статистически данни и информация за предприятията работещи във всички населени места от община Камено, както и част от селата и кварталите от община Бургас, попадащи в обхвата на СВОМР. Представените по-долу статистическа информация и анализ са изготвени на база подадена от НСИ данни за икономиката на община Камено. За населените места от община Бургас подобна статистика от НСИ не може да бъде предоставена, тъй като технически не могат да се разграничат данните за част от селата на община Бургас и част от кварталите на гр. Бургас. Ето защо икономиката на населените места от община Бургас, които попадат в обхвата на МИРГ, ще бъде представена от сектор „рибарство и аквакултури“. Другата причина за това е, че стратегията на МИРГ Бургас - Камено ще се финансира от ЕФМДР с фокус върху рибарите, производителите и преработвателите на аквакултури.

НСИ не поддържа подробна база данни за безработицата на населението на ниво по-ниско от област. Средният процент на безработица в Община Камено към 31.12.2015 г. е 6,87%. Той е изчислен на база отношение на броя безработни (по информация получена от на Бюрото по труда) и данните от НСИ за брой население в трудоспособна възраст на територията. За сравнение средната стойност за област Бургас е 8,5%, а за

страната 10%. Основната заетост на населението на Община Камено е в секторите селско, горско и рибно стопанство, образование, търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети и преработваща промишленост. Така например през 2014 г. тези сектори формират 59% от заетостта, както следва:

- ✓ Селско, горско и рибно стопанство – 15.88%,
- ✓ преработваща промишленост – 12.7%,
- ✓ търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети – 14.68%;
- ✓ образование – 15.80%.

Безработните и заетите на територията на МИРГ Бургас - Камено са целеви групи по мерки от ОП „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР) 2014 – 2020 г, предвидени в Стратегията за ВОМР на МИГ Камено – Бургас. По тази програма се подпомагат предприятия в стремежа им да разкрият нови работни места, да повишат ефективността на съществуващите, като и да подобрят условията на труд. Това може да стане чрез инвестиции в обучения, преквалификация, закупуване на оборудване и ремонт на производствени помещения.

Подобна статистика за заетите и безработните лица на територията на община Бургас няма, тъй като няма как да се отдели част от територията на община Бургас и част от кварталите на самия град Бургас, които попадат в обхвата на СВОМР на МИРГ.

Икономическа структура

Близо 90% от приходите на икономическите агенти, работещи на територията на община Камено, се формира от 4 основни сектора. Изводът се налага на база приходи от дейността на предприятията по сектори (виж социално-икономическо проучване и анализ). Това са приходите от:

- селско, горско и рибно стопанство, които с всяка изминала година се увеличават;
- преработвателна промишленост, които нямат ясна тенденция, поради конфиденциалност на данните;
- производство на енергия;
- търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, които са относително стабилни през годините.

Приходите от дейността на предприятията за периода 2008 - 2010 год. са относително стабилни. През 2011 г. обаче те рязко нарастват с над 164% спрямо 2010 г. Причината за това е успешно реализиран проект на общинско предприятие „Камено Газ“ за инвестиция в газоснабдителна мрежа на територията на гр. Камено и с. Свобода.

Това от своя страна е довело до нарастване на стойността на дълготрайните материални активи (ДМА) с почти 119% за 2012 г. спрямо 2011 г. Нарастването на стойността на ДМА се дължи също и на устойчивото увеличаване на инвестициите в сектор А – Селско, горско и рибно стопанство. За периода 2008-2014 г. стойността на ДМА в сектора се е повишила с 179%, което през 2014 г. формира дял от 27%. Тези данни показват висока степен на динамика и икономическо развитие в сектор А на местната икономика. Ето защо предприятията работещи в областта на селското стопанство ще

бъдат подпомогнати по мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства” от СВОМР на МИГ Камено - Бургас.

Това обаче не можем да кажем за сектор С – преработваща промишленост, при който се наблюдава обратна тенденция за устойчиво намаляване на стойността на ДМА, която през 2014 г. е представена с дял от 6%. Изглежда че през последните 6 години инвестиции в предприятията не са правени, което може да доведе до намаляване на тяхната конкурентоспособност и понижаване на доходите.

Голяма част от фирмите, работещи в сектор С на територията на община Камено, са микро предприятия. Това означава, че те са допустими за финансиране по подмярка 6.4 „Инвестиции в неземеделски дейности” от ПРСР, но не и по ОПИК за периода 2014- 2020 г. В този сектор функционират и предприятия занимаващи се с първична преработка на дървесина, която попада в обхвата на подмярка 8.6 от ПРСР 2014-2020 г. Тези две подмерки са предвидени в Стратегията за ВОМР на МИГ Камено – Бургас и ще подпомагат МСП със седалище на територията на общините Камено и Бургас, без гр.Бургас. Селата Маринка, Извор, Твърдица и Димчево от община Бургас попадат в обхвата на МИГ и МИРГ едновременно.

Отрасловата структура на икономиката на община Камено, според броя на предприятията по сектори, е относително равномерна през годините, без резки отклонения в стойностите. Движението в броя на предприятията дава представа за икономическата активност в отрасъла, където е регистрирано.

Селско, горско и рибно стопанство

Селското стопанство на територията на община Камено е представено от 256 земеделски производители, от които 59 юридически лица. Земеделците от община Бургас са 472, като в тази бройка влизат и тези, намиращи се в землището на гр. Бургас, който е извън територията на МИРГ. Данните са предоставени от Областна дирекция „Земеделие“ – гр. Бургас за стопанската 2015/2016год.

Едновременно с това данните от НСИ за община Камено показват, че за 2014 г. в сектор А - Селско, горско и рибно стопанство работят 76 предприятия, в тази част и тези, които упражняват своята дейност в областта на рибарството и аквакултурите. Това са рибари, производители и преработватели на аквакултури, които попадат в три подсектора: 03.10 „Риболов”, 03.20 „Развъждане и отглеждане на риба и други водни организми” и 10.20 „Преработка и консервиране на риба и други водни животни, без готови ястия”.

Рибовъди

За да се придобие представа за състоянието на подсектор „Развъждане и отглеждане на риба и други водни организми” бяха събрани допълнително данни за водоемите и техните ползватели, както и броя на регистрираните рибовъдни стопанства.

По информация от общинска администрация на територията на община Камено съществуват 27 водоема. Според собствеността всички водоеми и язовири са общинска собственост, от които 12 са бракувани или негодни за използване. Останалите 15 се

ползват, като 2 от тях са с договор за наем/концесия. Другите 2 общински водоема са сухи, един от които е силно затревен. С потенциал за ползване са 3 язовира в с. Черни връх, 1 водоем в с. Ливада и 1 водоем в с. Винарско. Те ще бъдат предоставени за завиряване с цел рибовъдство.

На територията на община Камено са идентифицирани 4 фирми произвеждащи аквакултури. Те могат да бъдат потенциални бенефициенти по мярка 2.2 „Продуктивни инвестиции в аквакултурите” от ПМДР 2014 – 2020 г. Кандидати по тази мярка могат да бъдат и рибовъдните стопанства регистрирани на територията на община Бургас за инвестиции на територията на МИРГ.

На територията на община Бургас има регистрирани 5 рибовъдни стопанства, 2 от които са в обхвата на Стратегията за ВОМР на МИРГ. Едно от тях се намира в акваторията на езерото Вая, част от което е защитена местност.

Рибовъдните стопанства имат нужда от технологична модернизация и разширяване, транспортна техника и финансова помощ за подобряване на производствените помещения. Предвид лошото състояние на водоемите на територията на община Камено и сравнително добрите перспективи за развитие, фирмите от бранша ще имат нужда от подкрепа за подобряване на производствените характеристики на водоемите. Едновременно с това е необходимо подобряване и осъвременяване, свързани със здравето на животните и хуманното отношение към тях, включително закупуване на оборудване за предпазване на стопанствата от диви хищници. За да се развият устойчиви аквакултури са необходими и инвестиции в технологии за спестяване на вода и енергия. Това би намалило значително себестойността на продукта. Реализирането на подобен тип проекти ще увеличи доходите, ще подобри условията на труд и ще повиши конкурентоспособността на стопанството.

Рибари

По данни на ИАРА на територията на община Бургас към 30.09.2016 г. има дадени 1 190 разрешителни за „стопански риболов” (http://iara.government.bg/?page_id=6), от които 81 са за рибари, упражняващи своята дейност в залива на селищно образувание „Ченгене скеле”, което попада в обхвата на СВОМР на МИРГ. Значителна част от тях са рибари – физически лица, които при продажба на собствен улов не издават касова бележка, фактура и не декларират доходи от риболов. Практиката показва, че реализацията на собствен улов става предимно през пунктове за първа продажба, които са регистрирани по чл. 46 а от Закона за рибарството и аквакултурите. При предаване на улова рибарят подписва декларация за произход, с което сделката приключва. Доходът от риболов се облага или легализира през търговската мрежа. Така рибарят няма нужда от юридическо лице регистрирано по Търговския закон, за да може да извършва своята дейност. Това обаче го прави недопустим за кандидатстване по мерките от ПМДР 2014 – 2020 г., които са избираеми за СВОМР на МИРГ.

Дребномащабният и сезонен характер на риболова, както и непостоянните доходи, правят инвестициите в риболов много рискови. Най-вероятно това е причината да няма интерес към мярка 1.7 „Добавена стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов” (виж соц. икономическото проучване). За сметка на това обаче

рибарите виждат развитието на риболова на територията на МИРГ през реализирането на публични проекти на Община Бургас за изграждане на лодкостоянки по мярка 1.8 „Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити”. Оказа се, че това е много важно за тях, тъй като ще се подобрят условията на труд и повиши сигурността за рибарските кораби (лодки).

На територията на гр. Бургас функционират 7 юридически лица, регистрирани по търговския закон, които осъществяват риболовна дейност в Черно море. Три от тези фирми са със седалище извън територията на МИРГ, като една от тях има действащ обект в обхвата на СВОМР. Това са БЪЛГАРСКА КОРАБОСТРОИТЕЛНА КОМПАНИЯ ЕООД, ЧЕРНО МОРЕ ТОПШЕЛ ООД и Б Д КОНСУЛТИНГ ООД. Други 3 имат седалище на територията на МИРГ, което ги прави допустими за подпомагане по мярка 1.7 от ПМДР 2014 – 2020 г., но само за дейности, които ще се извършат на същата тази територия. Това са РИБЕКС ГРУП АД, ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА РИБА И РИБНИ ПРОДУКТИ – БГ ФИШ ООД и ДИНГ – ПАВЛОВИ И СИЕ СД.

Преработватели на риба и аквакултури

На територията на гр. Бургас функционират 11 преработвателни предприятия за риба и аквакултури (виж социално-икономическото проучване). Почти всички (8 бр.) са съсредоточени в една и съща зона на града, близо до пристанището, която попада в обхвата на СВОМР на МИРГ. Това ги прави допустими за кандидатстване по мярка 5.4 „Преработване на продуктите от риболов и аквакултури” от ПМДР 2014 – 2020 г. Фирми като СИЙ ФУУД ООД, ЛИДИНГ ЕООД, СЛАВЯНКА АД, ДИНГ – ПАВЛОВИ И СИЕ СД, БАЛТИКА - 2002 ЕООД, ПАСИФИК СТАР АД, АТЛАНТИК ГРУП ЕООД и БУЛДЖАК ЕАД имат едновременно седалище и производствена база на територията на МИРГ. Една част от тях са представители на консервената промишленост в България с традиции в бранша. Друга част, освен с преработка и консервиране, се занимават и с добив на аквакултури в Черно море. Това ги прави потенциални кандидати по мярка 1.7 „Добавена стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов”. Някои от тези фирми като АТЛАНТИК ГРУП ЕООД са големи работодатели (с повече от 250 работници), а други като СЛАВЯНКА АД са средни предприятия (с повече от 50 и по-малко от 250 работника). Двете предприятия, заедно с ДИНГ – ПАВЛОВИ И СИЕ СД са структуро-определящи за икономиката на гр. Бургас. Техните проблеми са проблеми на растежа, който има нужда от постоянни инвестиции в нови технологии, осигуряващи устойчиво развитие. Това изисква голям финансов ресурс, което обяснява в някаква степен липсата на интерес от тяхна страна към подпомагане по СВОМР на МИРГ в размер до 200 000 евро.

Интерес към мярка 5.4 от СВОМР има БГ СИЙ ПРОДАКШЪН ООД със седалище гр. Камено. Предприятието се занимава с отглеждане и преработка на бели миди и рапани. Живите бели миди ще се доставят пакетирани в цеха. Те ще се изсипват във вани с циркулираща вода, за да се поддържа живота им до набиране на необходимото количество, след което ще се преработват и пакетират. През следващите 3 години инвеститорът планира разширяване на производството и закупуване на ново

технологично оборудване. Това прави фирмата потенциален кандидат и по мярка 2.2 „Продуктивни инвестиции в аквакултурите” от ПМДР 2014 – 2020 г., както и новатор за територията на Камено чрез инвестиции в рециркулационни системи за отглеждане на аквакултури.

Интерес към инвестиции в преработка на аквакултури има и от страна на физически лица собственици на фирми, които работят извън сектор „рибарство и аквакултури”. Мярка 5.4 ще подпомага инвестиционни проекти не само на съществуващи, но и на стартиращи в преработката на аквакултури фирми. Оказа се, че освен в преработка има голям интерес за стартиране на бизнес в производство на аквакултури. Това показва проведеното допълнително проучване с попълване на проектен фиш от страна на потенциални бенефициенти по СВОМР на МИРГ (виж социално-икономическото проучване).

През периода на проучването бяха събрани и обработени 27 проектни фиша на потенциални кандидати, от които 10 са извън обхвата на стратегията и 2 без прогнозна стойност. Причините за това са най-вече в недопустимостта на кандидата и дейностите, като два от тях значително надхвърлят максималния праг от 200 000 евро за един проект по СВОМ на МИРГ. Освен това има проекти на фирми, които не водят пряко до подобряване на дейността. Останалите 15 са попълнени коректно със сравнително по-голяма точност и с посочена прогнозна стойност. Прави впечатление, че има интерес от страна на рибарите към мярка 1.1 „Диверсификация и нови форми на доход” от ПМДР 2014 – 2020 г. По тази мярка могат да се подпомагат рибари, които имат намерение да инвестират в производство или предоставяне на услуги, свързани с риболовната им дейност. Това могат да бъдат например проекти за развитие на туристически услуги чрез изграждане и обновяване на туристически обекти, развитие и разнообразяване на туристическите услуги, включително инвестиции на борда на корабите, риболовен туризъм, ресторанти, екологични услуги, свързани с рибарството. Прилагането на мярка 1.1 придава многосекторен характер на стратегията. Освен това в комбинация с прилагането на мярка, която е насочена към развитието и популяризирането на териториалната уникалност (чрез използването на природните ресурси, културното наследство, обичаи, традиции и фолклор), ще допринесе за устойчиво развитие на местната икономика, тъй като двете мерки могат взаимно се допълват и подпомагат. Ето защо включването на мярка 1.1 от ПМДР 2014 – 2020 е от изключителна важност за развитието на територията.

2.2. Екологични характеристики

Екологичните характеристики на една територия са важен показател за качеството на живот на тази територия. Те се определят от чистотата на въздуха, почвата, водите и земята, нивото на шумозамърсяване и начина, по който местната общност се справя с индустриалните и битови отпадъци.

Състоянието на въздуха (неговата чистота) е един от критериите за качество на живот на една територия. Основни източници на замърсяване са отделените вредни емисии от дейността на промишлените предприятия, автомобилния трафик, битовото

отопление, вкл. на обществените сгради, училищата и детските градини, строителни мероприятия, някои от селскостопанските дейности като паленето на стърнищата и др. Мониторингът и контролът на нивото на вредните емисии на територията се извършва от пунктове в рамките на Националната автоматизирана система за контрол на качеството на въздуха, разположени на територията на гр. Бургас и гр. Камено, както и от мобилната станция за контрол качеството на въздуха на Община Бургас, която работи от 2011 г. Мобилната лаборатория е единствената в страната автоматизирана общинска станция. Тя може да бъде разполагана в землищата на всички населени места от територията на МИРГ, както и извън нея. Чрез тези две системи за контрол се следят нивата на няколко замърсители на атмосферния въздух – серен диоксид, азотни оксиди, озон, бензен, стирен, толуен, фенол, сероводород и фини прахови частици. От гледна точка на промишлеността главните източници на замърсяване, които са под непрекъснат контрол на територията на МИРГ „Бургас - Камено“, са 3 предприятия:

„Лукойл – Нефтохим Бургас“ – АД, „Лукойл Енергия Газ“ ЕАД и Бургаски захарен завод, с. Свобода. Рафинерията е и най-мощният източник на емисии на въгледороди, в това число и на бензен, толуен, стирен и др. – като основен проблем са емисиите от сероводород. В тази връзка през м. октомври 2012 г. бе разработен и от 2013 г. се изпълнява Оперативен план за действие за недопускане на замърсяване на атмосферния въздух в прилежащите на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД населени места. Планът има положителен ефект и е допринесъл за двукратното намаление на броя часове с регистрирано превишение на средно-часовите норми за сероводород. Освен това самата рафинерия е инсталирала системи за собствени непрекъснати измервания (СНИ) на седем изпускащи устройства, като по този начин провежда собствен мониторинг на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух. Обобщено за района се наблюдава трайна тенденция на задържане на ниска средногодишна концентрация на серен диоксид, което се дължи на предприетите действия за газифициране и използване на горива с ниско съдържание на сяра.

Автомобилният транспорт е един от основните източници на емисии на азотен диоксид и бензен. На територията за повишен трафик може да се говори главно в участъка от Магистрала Тракия, особено засилен през летния сезон. Сериозен автомобилен трафик се наблюдава и в кварталите от областния град, които са обхванати от МИРГ. В плана за действие към Програмата за управление на КАВ на Община Бургас са заложили редица мерки за редуциране на замърсяването от автомобилния транспорт. (виж социално-икономическото проучване)

Като по сериозен проблем за качеството на атмосферния въздух на територията може да бъде посочено и замърсяването с фини прахови частици. Причините за това имат комплексен характер. Основно замърсяването се дължи на все по-масовото използване на твърди горива за отопление в бита, което е резултат от влошената икономическа обстановка в страната, както и някои селскостопански дейности – при прибирането на някои видове реколта и паленето на стърнищата. За регистрираните високи нива допринасят и неблагоприятните метеорологични условия (температурни инверсии, мъгли, липса на валежи, ниска скорост на вятъра), които създават условия за задържане и натрупване на атмосферните замърсители в приземния въздушен слой. Анализът на данните от пунктовете за мониторинг качеството на атмосферния въздух на

територията и на двете общини свидетелства за добро качество на въздуха по почти всички основни показатели. В сравнителен план се забелязва трайно, макар и минимално намаление на основните замърсявания.

Почвената покривка е един от най-важните компоненти на природната среда. Почвата е незаменим, ограничен и невъзстановим природен ресурс с продуктивна, буферна и филтрираща способност. Основните почвени видове, срещащи се на територията обхваната от МИРГ „Бургас - Камено“, са подходящи за отглеждането на почти всички видове селскостопански култури. Основните източници на замърсяване на почвите в района са неправилната употреба на химически вещества за растителна защита, експлоатирането на регламентирани и образуването на нерегламентирани сметища, както и нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост. На територията на МИРГ има 5 кариери за инертни материали. Разработването на находищата на подземни богатства на територията се извършва по открит начин, което води до нарушаване на терените. Рекултивацията се изразява в запълване на отработените пространства с материали от откривката, предимно глини. От гледна точка на поддържането на добро качество на почвите е положителен фактът, че на изследваната територия освен посочените локални кариери за добив на инертни материали няма други находища на полезни изкопаеми.

Друг вид замърсяване на почвите е това с устойчиви органични замърсители. Проведеният мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали и металоиди показва, че измерените количества на наблюдаваните устойчиви органични замърсители са под максимално допустимите. По-сериозен проблем представлява замърсяването на почвите с продукти за растителна защита (пестициди), както и неправилното съхранение на отпадните продукти от животновъдните стопанства. В тази връзка през 2012 г. при мониторинг на тежки метали се провежда и изпитване по отношение на остатъчни количества органохлорни пестициди, полихлорирани бифенили и полициклични ароматни въглеводороди в почвите в осем пункта на територията на РИОСВ Бургас. Измерените стойности на наблюдаваните устойчиви органични замърсители са много под максимално допустимата концентрация .

Водите са ресурс, чието състояние не може да бъде разглеждано отделно от състоянието на почвите. Те са взаимно свързани и взаимно си влияят. Замърсяването на водата води до замърсяване на почвата и обратно. В същото време те не могат да бъдат разглеждани изолирано в определена административна територия, тъй като оказват влияние както на съответната община, така и на съседните райони. Поради тази причина управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво. Двете съставни на МИРГ общини попадат на територията на Басейнова дирекция за управление на водите за Черноморски район. На повърхностните води се провежда хидробиологичен, физико-химичен и химичен мониторинг за проследяване на състоянието на следните категории води: реки, езера, преходни и крайбрежни води, както и на изкуствени и силно модифицирани повърхностни водни тела. Елементите за качество и минималната честота за провеждане на мониторинга са дефинирани в Рамковата директива за водите 2000/60/ЕС и Закона за водите. Въз основа на

резултатите от мониторинга се определят екологичното и химичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела, а по-лошото от двете определя крайното им състояние.

Значителни точкови източници на замърсяване са: градски пречиствателни станции за отпадъчни води; градски канализации; индустриални източници на отпадъчни води; животновъдни ферми; реки внасящи значителен товар в крайбрежните морски води.

Значителни дифузни източници на замърсяване са: характер на земеползване; малки населени места без изградена канализационна система; депа за отпадъци, неотговарящи на европейските изисквания - без изолираща подложна повърхност и дренажна система; значителни места на водоползване; значителни морфологични изменения; регулация на оттока. При направения преглед на значителните точкови източници на замърсяване (директно заустване на промишлени или битови отпадъчни води и депа за отпадъци, изградени съгласно европейските изисквания) във връзка с изработването на ПУРБ 2010-2015, не е установено конкретно негативно въздействие на замърсяване върху подземните води. С най-голямо значение за замърсяването на подземните води от дифузни източници са селскостопанските дейности (земеделие и животновъдство) и населени места без канализация. Те емитират предимно нитрати и амоний.

Изчислено е, че 70 % от общото количество отпадъци, вливащи се в Черно море, идват от шестте черноморски страни. Част от тези отпадъци и останалите 30 % (от другите 11 страни, които нямат излаз на Черно море) се вливат в Черно море чрез Дунав. Като се прибави липсата на големи течения, недостатъчната циркулация на водата и големите количества вливащи се хранителни вещества, екологичното състояние на Черно море все повече се влошава. То е едно от най-засегнатите морета от прекомерно съдържание на хранителни вещества и органична пренатовареност. Причините за това явление се дължат преди всичко на интензивното селско стопанство, което се характеризира с рязко увеличаване на продукцията и интензивно използване на различни торове. Акваторията на МИРГ е в по-малка степен засегната от това замърсяване, тъй като е сравнително отдалечена от тази част на Черно море, където се вливат големите реки Дунав, Днепър и Днестър. За съжаление обаче цялото това замърсяване се събира и посредством течения се разпространява по целия черноморски басейн. Освен човешкото въздействие върху състоянието на Черно море се определя и от естествени замърсители вследствие на гнилостните процеси, цъфтежа на водораслите, биологичните замърсявания и др. Антропогенното въздействие не се ограничава до замърсявания, които се вливат във водите на морето. Налице е и неуправляем риболов и дънно тралиране. Неадекватното управление на ресурсите, и особено неадекватните политики по отношение на риболова и управлението на крайбрежните зони, оказват негативното си въздействие върху морската екосистема и спъват устойчивото развитие в региона. Промисленият улов на рапани от вида *Rapana thomasiana* с помощта на дънно тралиране е енциклопедичен случай за увреждане на популациите на делфина, калкана и есетрата, които и без това са стресирани от замърсяването на морските води и са застрашени от прекомерен улов. При крайбрежните морски води най-значителен е делът и на ГПСОВ и ПСОВ на курортните комплекси – резултат от провежданата политика за недопускане на заустване на непречистени отпадъчни води в крайбрежните води.

С оглед опазването на водните ресурси на територията и намаляване на антропогенния натиск върху Черно море е необходимо да се продължи и ускори изграждането на канализационните системи и съоръжения за пречистване на отпадъчните води. Докато водоснабдителната инфраструктура е относително добре развита, канализационната система и пречиствателните станции за отпадъчни води от населените места все още изостава. На територията на МИРГ канализационната система не отговаря на съвременните изисквания. Изграждането на екологична култура сред населението и бизнеса е от изключително значение, както и мерките за намаляване на потреблението на вода в туристическите обекти.

Управление на отпадъците. В района на общините Камено и Бургас се генерират основно битови, строителни и производствени отпадъци. Преобладаващи в структурата на отпадъците са тези от растителен и животински произход. Количеството на строителните отпадъци е сравнително по-малко. От 2014 г. община Бургас въведе нов ред за събиране на строителни и едрогабаритни отпадъци от домакинствата, с което се намали и изхвърлянето на отпадъците до контейнерите, чрез заявка на телефон на сметосъбиращата фирма. Услугата е напълно безплатна на територията на града. Трябва да се отбележи, че битовите отпадъци от хартия, стъкло и пластмаса са в пъти повече от тези отделяни от предприятията и търговските обекти, като по-голямо е отделянето на отпадъци в градовете, отколкото в селата, тъй като там гъстотата и броя на населението са по-големи. На територията на всички населени места има организирано сметосъбиране (виж социално-икономическото проучване). Управлението на отпадъците на територията на двете общини следва да се разглежда в контекста на регионалната система за управление на отпадъците. Регионалната система обхваща общините Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе. На територията на МИРГ е разположено регионалното депо за битови отпадъци, изградено по ОПОС 2007-2013, намиращо се в землището на с. Полски извор, общ. Камено. На площадката му са разположени комплекс от съоръжения – клетка за депониране, сепарираща и компостираща инсталации и др. В района действат лицензирани фирми, извършващи разкомплектоване на излезли от употреба МПС, които събират акумулатори, отработени моторни масла и автомобилни гуми. Медицинските отпадъци, които не са голямо количество, се предават за обезвреждане на лицензирани фирми. Населението на територията през зимните месеци, с изключение на гр. Камено и с. Свобода, както и част от кварталите на гр. Бургас, обхванати от територията на МИРГ (които са изцяло или частично газифицирани) използва основно въглища и дърва за отопление. Поради тази причина съществува проблем със събирането на изхвърлените отпадъци от изгарянето им. Макар и в не голямо количество строителните отпадъци също представляват известен проблем за територията. В общинските и регионалната програма за управление на отпадъците е установена необходимостта за по-широка информационна кампания по отношение на разделно събиране и методи за намаляването на количеството на отделените отпадъци.

Шумът е един от факторите с неблагоприятно въздействие върху населението в големите градове, породен от развитието на промишленото производство, на

пътническите и товарните транспортни средства, търговските дейности и развлекателни заведения. Продължително излагане на високи нива на шум влияе отрицателно върху здравето на хората, като понижава тяхната способност за концентрация, предизвиква главоболие, стрес, умора, нарушава нормалните процеси на почивка и отдиш, нарушава съня и намалява производителността на труда.

Основен източник на шум в територията на МИРГ са транспортните средства, в частност леките и товарните автомобили. Създаденият от МПС шум е в пряка зависимост от: интензивността на движението, структурата на транспортния поток, скоростта на МПС, възрастта на автомобилния парк, разположението на пътя и характера на терена встрани от него, както и от вида и качеството на пътната настилка. Сериозното шумозамърсяване по отношение на автомобилния трафик е главно по участъка на Магистрала „Тракия“ и гъсто населените квартали от гр. Бургас, включени в територията на МИРГ. За щастие близките до транспортния коридор населени места се намират на достатъчно голямо разстояние и шумовия фон не оказва сериозно негативно влияние върху жителите им. По-важно значение в тази посока има лошото състояние на пътната настилка и увеличение брой амортизирани автомобили. Втори по важност източник на шум е този от битов характер. Като такива следва да се разглеждат строителните и ремонтни дейности, виковете, товаро-разтоварните работи и др. На трето място като източник на шум са производствените дейности.

Данни за акустичните нива са налични за кварталите на гр. Бургас от пунктовете на РЗИ – Бургас. През 2013г. е изготвена Стратегическа карта на шума в околната среда на агломерация Бургас и План за действие към нея, които позволяват измерване, оценка и картотекирани на шумовите нива, както и планиране на средносрочни и дългосрочни мерки за предотвратяване и намаляване на шума в околната среда. Може да приеме, че акустичното натоварване зависи от следните фактори: Степен на моторизация и вид на МПС – брой на автомобилите в движение, както и увеличеният броя на амортизираните автомобили; Транспортни потоци – интензивност, скорост и структура; Вид и състояние на пътните настилки - доброто състояние на платната за движение и големите отстояния до прилежащата сграда са причина за сравнително по-добрите акустични условия на дадена територия; Характеристика на застроената среда – разположение спрямо платното, вид на застрояката (едностранна или двустранна) и т.н.; Ограждения и шумопоглъщащи пояси до пътните артерии и жилищни райони.

Имайки предвид, че по-голямата част от населените места всъщност са отдалечени от сериозни източници на шум – транспортни, битови и производствени, може да се каже, че като цяло територията притежава добри акустични характеристики. Изключение правят кварталите от град Бургас, при които е на лице сериозен автомобилен трафик, както и повишен брой строителни дейности предвид по-гъсто населената територия.

2.3. Анализ на силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите;

Освен максимално реалистичното идентифициране на предимствата и възможностите, както и слабостите и заплахите от голямо значение е да бъде определена и тяхната тежест, т.е. степента на влиянието на всеки един от тях. При проведеното социално-икономическо проучване и анализ на територията на община Камено и обхваната от МИРГ част от община Бургас, извършено с цел подпомагане процеса на създаване на Стратегия за ВОМР бяха определени следните силни и слаби страни, възможностите и заплахите, както и техните тежести:

Силни страни	оцен-	Слаби страни	оцен-
--------------	-------	--------------	-------

	ка		ка
Благоприятно географско положение. Територията на МИРГ гранични с Черно море, областния център гр. Бургас и черноморските курорти. Има добри възможности за трансгранично сътрудничество с Турция и Румъния	9	Близост до голям областен град, който привлича активните и предприемчиви хора и голяма част от тях мигрират от територията на МИРГ	6
Излаз на Черно море, даващо възможност за развитие на стопански дейности от сектора "Рибарство и аквакултури".	9	Черно море е изложено на сериозно човешко въздействие от страна на всички крайбрежни държави, вкл. Европейските по поречието на р. Дунав. То е море от затворен тип и замърсяванията се трупат в акваторията му, влияейки негативно върху качеството и количеството на улова.	8
Наличие на пристанище, пристанищна инфраструктура и митница в близост до територията на МИРГ	8	Пристанището не се използва за риболов. Липсват лодкостоянки и други съоръжения свързани с риболовната дейност в крайбрежните зони от територията на МИРГ подходящи за риболов.	7
Наличие на язовири, водоеми и езера на територията на МИРГ, подходящи за производство на риба и аквакултури, както и предприятия за преработка на аквакултури (рапани, миди и др.)	7	Непълноценно използване на водните площ за отглеждане на риба и аквакултури. Биологичното производство не е достатъчно застъпено. Малък производствен капацитет на преработвателите на риба и аквакултури.	8
Много добре развит дребномащабен риболов в селищно образование "Ченгене скеле" и кварталите на Бургас, обхванати от територията на МИРГ.	8	Риболовната дейност се извършва предимно от физически лица регистрирани за стопански риболов в ИАРА, които не са регистрирани като ЕТ или юридически лица. Това ги прави недопустими за финансиране по мерките от ПМДР 2014 - 2020 г. и Регламент 508/2014	7

Добре развити са икономическите сектори: преработвателна индустрия в лицето на "Лукойл Нефтохим" и "Бургаски захарни заводи", селско и горско стопанство, преработка на горска продукция, търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети.	7	Неравномерно развита отраслова структура, доминирана от двата големи завода в преработвателната индустрия и селското стопанство, представено предимно от зърнопроизводството.	8
Добре изградена пътна инфраструктура. През територията на МИРГ минава участък от Автомагистрала Тракия, която е част от Паневропейския транспортен коридор №8, и дава възможност за връзка с вътрешността на страната, столицата гр. София и страните от Западна Европа	9	Амортизирана пътна инфраструктура, както и улична мрежа в по-голямата част от населените места.	8
Територията на МИРГ е богата на разнообразни природни ресурси: плодородна почва, чист въздух, ниски планински склонове благоприятни за туризъм, долини, реки, езера (Мандра, Атанасовото и др.) води и територии населявани от уникални животински и растителни видове.	9	Непълноценно и неефективно използване на природните ресурси	7
Наличие на екологично чиста земеделска земя с богати почви, естествени ливади и умерен преходно-континентален черноморски климат, подходящи за развитие на растениевъдство и животновъдство.	9	Неорганизираност на селскостопанските производители и липса на сдружения между тях. Ниско ниво на механизация и модернизация на земеделските стопанства. Изключително затруднен достъп до пазари за реализиране на селскостопанската продукция.	8
Чиста и съхранена природна среда - на територията се намират различни природни забележителности и защитени зони и местности. Тези дадености в едно с наличие на плажна ивица за част от територията на МИРГ са добра предпоставка за развитие на туризъм.	9	Слабо развити алтернативни форми на туризъм и туристическа инфраструктура. Нормативните директиви и регулации ограничават инвестиционната активност на тези територии.	8
Добре изградена спортна инфраструктура и места за отдих в гр. Камено и кварталите от гр. Бургас от територията	8	В повечето села липсват терени за практикуване на масови спортни дейности. Недостиг на места за	7

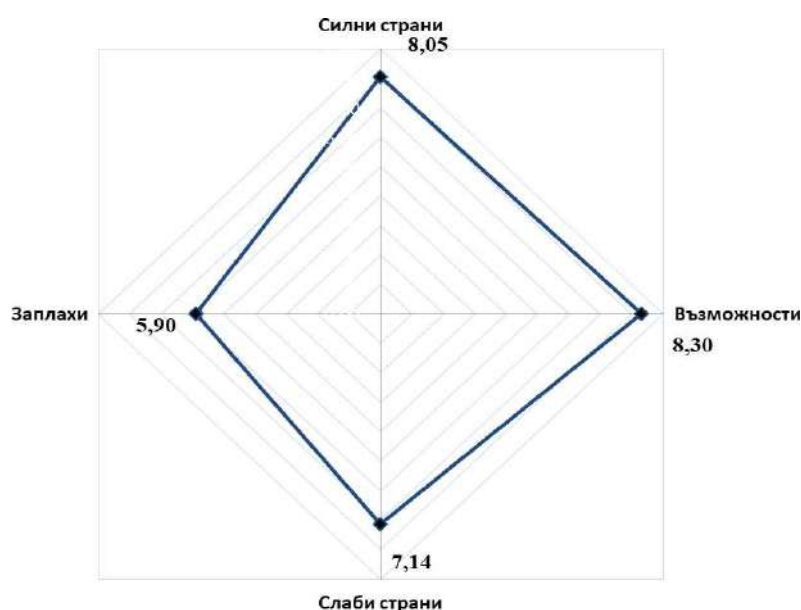
на МИРГ. Създадени условия за алтернативни спортове в с. Маринка. Работещи клубове в сферата на различни видове спорт. Някои от тях имат участия в международни състезания.		отдых и възстановителни дейности - паркове и зелени площи със специално предназначение.	
Добре развити комуникационни услуги. Осигурен GSM и интернет достъп до всички населени места.	8	Ниска ниво на придобити умения в местното население за работа с ИКТ технологии.	6
Всички населени места са добре електроснабдени и водоснабдени с чиста питейна вода. Гр. Камено и кварталите от гр. Бургас от територията на МИРГ са частично газифицирани.	8	Водопроводната мрежа в населените места е стара и често аварира. По-голямата част от селата са без канализация и пречиствателна станция за отпадни води. Голяма част от населението все още се отоплява основно на твърдо гориво, което допринася за замърсяването на въздуха.	8
Наличие на обществен транспорт за връзка с общинските центрове.	6	В някои от селата общественят транспорт е ограничен за определени дни от седмицата	4
Богато културно-историческо наследство и добре развита културно-масова дейност. Действащи певчески, танцови и кукерски състави, утвърдили се в местни и международни състезания и фестивали.	8	Ниска степен на популяризиране и реклама, както и недостатъчно оползотворяване на културно-историческото наследство.	7
Развита читалищна мрежа с библиотеки и самодейна и социална активност, покриваща цялата територия. Поддържани музейни експозиции.	8	Лошо състояние на сградния фонд на читалищата и пенсионерски клубове. Необходимост от ремонт на сградите, обновяване на книжния фонд в библиотеките, оборудване и финансиране за дейността.	7
В по-голяма част от населените места е запазен и функционира образователния процес. В кварталите от гр. Бургас, обхванати от МИРГ, специализирано образование се предлага в 3 професионални гимназии, една, от които е по морско корабоплаване и риболов.	8	Ниска степен на предлаганото образование сведено до основно и средно, с изключение на кварталите от гр. Бургас. Не добро състояние на сградния фонд на голяма част от училищата.	7

Богат опит на общинска администрация и при двете съставни на МИРГ общини в подготовката и управлението на проекти в обществена полза финансирани по Европейски програми за развитие	8	Недостиг на информация и липса на опит у местното население за реализиране на инвестиционни проекти чрез Европейските програми за развитие действащи на територията на България	8
Действащи проекти в областта на социалните дейности, насочени към грижа за възрастното население, хората с увреждания и децата под формата на домашен социален патронаж, личен асистент и дом за възрастни хора с умствена изостаналост.	7	Недостатъчен достъп до социални и здравни услуги за населението. Липса на аптеки и ограничен достъп до медицинска помощ в голяма част от населените места.	7
Запазени традиции и родови връзки, организиране и провеждане на ежегодни събори и традиционни местни празници и обичаи, допринасящи за развитие на културния туризъм.	8	Миграция на местните жители в голяма част от населените места и риск от социална дезинтеграция на общността. Тенденция към застаряване на населението.	6
		Нисък човешки потенциал за подготовка и управление на проекти от страна на заинтересованите страни	7
		Липса на работни места и ниски доходи	8
средна оценка на силните страни:	8,05	средна оценка на слабите страни:	7,14
Възможности	оценка	Заплахи	оценка
Създаване на условия за предприемаческа активност, разкриване на нови работни места и повишаване на доходите, чрез разработване и реализиране на проектни предложения финансирани по СВОМР на МИРГ	10	Ниска степен на инициативност от местното население. Финансови корекции или преустановяване на финансирането, частично или цялостно неизпълнение на СВОМР в следствие на лошо управление.	3
Повишаване на конкурентоспособността в сектор "Рибарство и аквакултури" чрез инвестиции в производство и преработка на риба и аквакултури, посредством, което се създава на по-висока добавена стойност.	9	Липса на финансови средства, отказ от кредитиране, слаба проекта готовност, лоша конюнктура на пазара и настъпване на неблагоприятни климатични условия	7

Внедряване на нови технологии и рециркулационни системи за оглежданите риба и аквакултури	8	Слаба информираност и професионална подготовка за добри практики и иновации в сектор "Рибарство и аквакултури". Лоша конюнктура на пазара.	7
Диверсификация на икономическите дейности. Възможности за нови форми на доход на предприятията от сектор "Рибарство и аквакултури"	8	Слаба предприемаческа активност и ограничен достъп до финансови средства. Нежелание на местните рибари да легализират изцяло своята дейност като регистрират Юридически лица по ТЗ или Закона за кооперациите и по този начин да останат недопустим кандидат по мерките СВОМР и ПМДР 2014-2020г.	7
Инвестиции в кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки, както и други съоръжения, които са част от обслужващата инфраструктура в сектор "Рибарство и аквакултури"	8	Невъзможност да се отговори на нормативните изисквания във връзка с изграждане на подобни съоръжения (разрешения за ползване и др.)	7
Развитие и популяризиране на културно - историческото наследство и идентичността на територията, вкл. свързано с рибарство и аквакултури с цел постигане на социално благополучие в рибарската общност.	9	Нисък потенциал и проектна готовност на НПО. Ниска степен на сътрудничество между НПО и Общините от територията на МИРГ.	6
Повишаване на знанията и уменията, свързани с подготовката и управлението на проекти по СВОМР на МИРГ	8	Липса на инициативност, непреодолим скептицизъм и отказ от участие от страна на местните жители за реализиране на проект по СВОМР.	6
Подобряване на уменията и знанията на местните жители за реализиране на стопански дейности, щадящи природата и допринасящи за реализиране на Стратегията за " Син растеж" в морската акватория на МИРГ.	9	Липса на интерес и слаба информираност във връзка с разработени нови технологии допринасящи за опазване на околната среда.	4
Проучване и прилагане на международни и национални практики за насърчаване на предприемачеството на територията на МИРГ.	7	Скептицизъм към чуждия опит и липса на желание за проучване и прилагане на добри практики и внедряване на иновации .	6

Подобряване нивото на сътрудничество между представителите на сектор "Рибарство и аквакултури", държавни и местни власти, НПО и др. при формирането на политики за развитие на територията на МИРГ. Работа в мрежа.	7	Недоверие и липса на интерес по отношение на ползите от сътрудничество при формирането на политики и осъществяването на проекти с общи усилия.	6
средна оценка на възможностите:	8,30	средна оценка на заплахите:	5,90

Резултатът от анализа на силните и слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT) на МИРГ „Бургас - Камено” се характеризира със следните оценки: **силни страни** (8.05), **слаби страни** (7.14), **възможности** (8.30), а величината на **заплахите** е (5.90). Както се вижда от



графичното изобразяване на резултатите от квантифицирания SWOT стойностите на факторите на анализа позиционират фигура, наподобяваща неправилен ромб. Най-голямата площ получена от съотношенията между категориите изводи е

заклучена между осите на силните и слабите страни и възможностите, т.е. разпределя се почти равномерно в първи и четвърти квадрант.

За разлика от близките стойности на силните и слаби страни (8.05 срещу 7.14) е налице сериозен превес на възможностите пред заплахите (8.30 срещу 5.90). Това дава възможност за планиране на по-мощни проекти, носещи потенциал за стратегически тласък на развитието на територията и живеещите в нея. В същото време не бива да се забравя, че слабите страни имат своята тежест, което предполага по-внимателен и балансиран подход, както при изработване на Стратегията за ВОМР, така и при последващото ѝ прилагане с цел въздействието им да бъде максимално неутрализирано. В тази връзка трябва да се има предвид, че формирането на политиката за развитие, както и ползотворното ѝ въздействие посредством прилагането на СВОМР, е в голяма степен зависимо от решенията на местната общност, както и от съответната нормативна база и конюктурата на пазара. Съществуващите заплахи за прилагане и изпълнение на Стратегията също имат своята тежест и не бива да бъдат пренебрегвани. В процеса на прилагането на СВОМР те ще бъдат постоянно следени и

своевременно ограничавани с цел да не се превърнат в рискове. Вземайки предвид всичко това Стратегия за ВОМР на МИРГ „Бургас - Камено” е ориентирана основно към силните страни, като максимално се използват възможностите на средата и местните ресурси. Основните изводи от SWOT анализа и разнообразните проучвания, на които той е базиран, дават основание за няколко основни препоръки по отношение на съдържанието и прилагането на Стратегията за ВОМР.

- Необходимо е да се вземе предвид силното влияние на **човешкия фактор**. Поради тази причина е необходимо да му се даде сериозен **приоритет**, тъй като е ключов елемент за местното развитие. Човешкият фактор присъства силно в оценката на слабите страни и заплахите (сравнително ниска степен на придобити професионални умения и слаба информираност, ограничен капацитет и пр.), така и на силните страни и възможностите (готовността за ангажиране с предприемачески и социални проекти). В тази връзка пред бъдещия екип на МИРГ стоят не малки предизвикателства, както по отношение по-задълбочено информиране за възможностите, които се предоставят на местните инициативни жители за реализиране на проекти през СВОМР, така и подпомагането на бъдещите бенефициенти в посока подобряване на знанията и уменията за подготовка и управление на тези проекти. Това означава, че самият екип на МИРГ, както и Колективният управителен орган на Сдружението, е необходимо да придобият и подобряват знанията и уменията си във връзка с прилаганата Стратегия (нормативни изисквания, организационни умения и др.), като в същото време създават условия за ползотворна комуникация с инициативните местни жители, както и връзки и сътрудничество с други организации на местно, национално и международно ниво.
- Стратегията следва да даде **приоритет на предприемачески проекти**, като по този начин ще бъдат подкрепени жизнените и креативните тенденции в общността така, че да бъде постигнато подобряване на средата на живот, мобилизирайки всички налични ресурси на територията с фокус сектор „Рибарство и аквакултури“. В този процес трябва да бъдат взети предвид както природните дадености, така и материалните, човешки и културни ресурси, тъй като различните видове местни ресурси взаимно се допълват, както в полето на бизнеса, така и по отношение на развитието културната и социална среда.
- Освен чисто инвестиционните стопански проекти не бива да се забравят и такива **в обществена полза**. Те ще допринесат за подобряване не само на условията за развитие на бизнеса, но и на социалната среда и общуването между отделните групи в общността. Така ще бъде постигнато многосекторно въздействие на СВОМР на МИРГ „Бургас – Камено“. В тази връзка от съществено значение е да бъде постигнато максимално популяризиране на територията с нейните природни дадености, исторически и културни забележителности, уникални продукти, обичаи и фолклор, с цел развитие и предлагане на разнообразни туристически услуги.

Струва си да се отбележи, че тези изводи и препоръки, базирани на статистически данни и проучвания, в голяма степен съвпадат с интуитивните идеи, които най-често бяха споделяни в многобройните срещи с местното население.

2.4. Зависимост на района и местното население от дейности, свързани със секторите на рибарството и аквакултурите.

Основният интерес на жителите от Община Камено към целите на ПМДР и реализирането на мерки по Стратегия за ВОМР на МИРГ са свързани с наличните 27 микроязовира. Към момента в една част от тях се развъждат различни видове риби и аквакултури. Позицията на Община Камено се демонстрира чрез започналите процедури за отдаване на концесия на язовирите, които са общинска собственост, предвид заявения интерес на местни фирми към тях. Тези микроязовири са и добър източник на доход, като този ресурс не се използва в пълния му капацитет. Освен това наличието на риборазвъдни ферми и създадените традиции в риболова са добра предпоставка за развитие на следващото ниво, а именно преработката на добитите аквакултури. Към момента тази стопанска дейност от сектора е слабо представена, но на територията съществува потенциал за по-широкото ѝ развитие. Това ще даде възможност на рибарите и рибопроизводителите (не само на риба, но и на други аквакултури, характерни за района) да повишат доходите си чрез увеличаване на добавената стойност и да решат в голяма степен проблема с липсата на пазари, тъй като продукта им ще стига директор до потребителя. Това може да бъде постигнато чрез финансовата подкрепа на СВОМР по част от мерките. Пълноценното използване на язовирите би могло значително да подпомогне развитието на вътрешността на рибарския район.

Рибарството е част от традициите на местните хора и има потенциал да се превърне в един от определящите стопански сектори в икономическата структура на територията на МИРГ, като може да се развият и свързани с него дейности с развлекателен, спортен или туристически характер. Рибарският поминък е традиционен за кварталите от гр. Бургас, обхванати от МИРГ, както и за Ченгене скеле, и прави населението там в голяма степен зависимо от сектора. В кв. Краймorie поминъкът дава специфичен облик и на други сектори – например ресторантьорство и туризъм, освен това в географско отношение кварталът има възможност да развитие инфраструктура за рибарство – кейове, стоянки или пристанище. Това в голяма степен е валидно и за другите квартали от рибарската общност, обхваната от МИРГ. В сравнение с другите рибарски групи, развиващи дейност в обособените Рибарски области в страната, през предходния програмен период рибарите на територията на кв. „Крайморие“ и „Ченгене скеле“ бяха лишени от подкрепа за своята дейност и от възможността да модернизират условията си на труд. Това доведе до пониска конкурентоспособност на сектора

„Рибарство и аквакултури“ в Бургас – един морски град с дългогодишни традиции в рибарството и до изоставане на сектора в сравнение с други черноморски общини. Подпомагането на сектор „Рибарство и аквакултури“, в комбинация с развитието на туризма, както и съхраняването на културното наследство, ще окажат положително влияние върху дребните производители, търговията и предоставянето на всякакъв вид

услуги на територията на МИРГ. Това от своя страна ще изисква добра поддръжка на обществената инфраструктура. СВОМР на МИРГ ще допринесе за подобряване на социално-икономическата среда на територията чрез разкриване на нови работни места, повишаване на доходите, опазване на околната среда, съхраняване и популяризиране на културата и идентичността, както и активизиране на младите хора (виж индикаторите).

3. Описание на стратегията, включително нейния интегриран и иновативен характер.

Местната инициативна рибарска група „Бургас – Камено“ е създадена с цел подобряване на качеството на живот на територията на двете общини. Учредителите на МИРГ са наясно, че тази цел може да бъде постигната само в сътрудничество с други местни организации, както и с общините Бургас и Камено. В тази връзка е създадена и предстои да бъде приложена такава Стратегия за ВОМР, която да надгражда и допълва стратегическите планове на различни местни организации, общинските планове за развитие, областния план за развитие на област Бургас, както и национални и европейски планови стратегически документи. Прилагането на СВОМР на МИРГ ще допринесе за балансирано развитие на икономическите дейности и дейностите в обществена полза на територията на база местните природни, човешки и културни ресурси. В тази връзка е определена и визията на Стратегията, а именно: **„Територията обхваната от „МИРГ БУРГАС - КАМЕНО“ е привлекателно място, съчетаващо природно и културно богатство с условия за модерен бизнес и пълноценен начин на живот“.**

Стремежът тази визия да бъде превърната в реалност е заложен в построената Стратегическата рамка, която е формирана в една основна Стратегическа цел, конкретизирана в 3 приоритета, разпределени в 6 Специфични цели (СЦ). За постигането на тези СЦ са избрани 5 мерки от ПМДР 2014-2020 год. и една допълнително разработена мярка, която е извън Регламент (ЕС) 508/2014 год, но е в съответствие с неговите цели. За развитие на човешкия потенциал и повишаване на способността на местните жители за подготовка и управление на проекти, финансирани с европейски средства, както и управление на стратегии за местно развитие са заложили обучения, семинари и организиране на срещи за обмяна на опит и добри практики с други организации, имащи подобен род цели и дейности. Тази събития ще се организират и проведат в рамките на мярка „Текущи разходи и популяризиране на стратегията за водено от общностите местно развитие“.

Тук са представени в низходяща йерархия приоритетите и цели, заложили и субординирани в Стратегическата рамка:

Стратегическа цел: Подпомагане развитието на местната икономика, съхраняване на околната среда и културната идентичност

Така формулирана стратегическата цел отразява желанията, убежденията и нагласите на хората живеещи на територията на МИРГ. От проведените анкетно проучване и

социално-икономически анализ на територията става ясно, че местните жители виждат своя просперитет и високо качество на живот през развитие на местната икономика, съхраняване на околната среда и културната идентичност. Това пряко се свързва с визията за територията на МИРГ като **привлекателно място, съчетаващо природно и културно богатство с условия за модерен бизнес и пълноценен начин на живот**. Ето защо в настоящата стратегия са заложили мерки от ПМДР 2014 – 2020 г., които ще подпомогнат проекти в сектор „рибарство и аквакултури“, както и мярка извън Регламент 508/2014 г., допринасяща за съхраняването и развитието на местното природно и културно наследство. Така Стратегията за ВОМР на МИРГ ще допринесе за политиките на „син растеж“ в ЕС по отношения на сектор „рибарство и аквакултури“ и развитието на туризма в морските зони, както и формиране на култура за опазване на околната среда и стремеж към устойчиво развитие.

Приоритет 1: Повишаване конкурентоспособността на предприятията в сектор “рибарство и аквакултури” и разкриване на нови работни места

Подпомагане развитието на местната икономика ще стане възможно чрез инвестиции за повишаване конкурентоспособността на предприятията от сектор „рибарство и аквакултури“. Внедряването на нови технологии и модернизация на предприятията в сектора ще допринесат за повишаване на доходите и разкриване на нови работни места. Ще бъдат подпомогнати предприемачи с идеи за стартиране на собствен бизнес и нови форми на доход. Така ще се повиши икономическата активност и възможностите за лична реализация, включително и чрез предприемачество. Едновременно с това ще бъдат подпомогнати проекти за изграждане на лодкостоянки с цел по-добри условия на труд за рибарите, по-голяма сигурност, възможност за по-добър улов и съответно повишаване на доходите.

Приоритет 2: Съхранение и развитие на местното културно, историческо и природно наследство

В съвременния свят професионалната реализация и материалното благополучие съвсем не са достатъчни, за да може човек да живее пълноценно. Приоритет 2 се свързва с онази част от човешката природа, която дава смисъл и вяра в бъдещето чрез инвестиции в развитие и популяризиране на идентичността на общностите от територията на МИРГ. Това включва дейности за съхраняване и развитие на културно-историческото наследство и опазване на околна среда, както и тяхното популяризиране под формата на нов туристически продукт. По такъв начин ще се привлече внимание към територията и ще се създадат предпоставки за развитие на местния бизнес. Приоритет ще бъдат дейности свързани с уникалността, идентичността и духовните потребности на хората, които създават потенциал за развитие и добавена стойност за предприятията от сектор „рибарство и аквакултури“ и извън него. Това ще допринесе за по-голяма ангажираност и социално включване на младите хора.

Приоритет 3: Развитие на човешкия потенциал и изграждане на капацитет за подготовка и управление на проекти

Развитието на територията е пряко свързано с развитието на капацитет на местната общност и заинтересованите страни по отношение подготовката и управлението на

проекти. Успешното реализиране на СВОМР на МИРГ зависи от нивото на активност и потенциал на местните жители, както ясно се вижда и от SWOT анализа, социално-икономическото и анкетното проучвания. Това е причината приоритет 3 да се фокусира в придобиване на умения и знания за стартиране и управление на собствен бизнес, организация на ресурсите, подготовка на бизнес план и формуляр за кандидатстване по Стратегията. Едновременно с това екипът на МИРГ ще бъде обучен да предоставя консултации за подготовка на проекти, както и в компетентности за прилагане и ефективно управление на дейностите и средствата по СВОМР. Наред с популяризиране и информирание на местните жители за възможностите, които дава стратегията, ще се насърчава сътрудничеството и обмяна на опит с други МИРГ от страната и Европа.

Специфични цели

Приоритет 1: Повишаване конкурентоспособността на предприятията в сектор “рибарство и аквакултури” и разкриване на нови работни места

Специфична цел 1.1: Модернизация на предприятията в сектор “рибарство и аквакултури”

От проведените проучвания се вижда, че в областта на „рибарството и аквакултурите” дейността с най-голяма икономическа активност на територията на МИРГ е развъждане и отглеждане на риба и други водни организми в сладководни басейни. Така тази стопанска дейност става приоритетна за развитието на местната икономика и СВОМР (виж социално-икономическо проучване и анализ). Подпомагането на рибовъдните стопанства е предвидено да става посредством мярка 2.2 „Продуктивни инвестиции в аквакултурите” от ПМДР 2014 – 2020 г. чрез инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи. Това ще допринесе за повишаване на тяхната конкурентоспособност, което от своя страна ще увеличи доходите и ще създаде предпоставки за разкриване на нови работни места. Едновременно с това ще се подпомагат и проекти, които създават повече добавена стойност чрез инвестиции в преработка на риба и аквакултури. Преработката и консервирането на риба и други водни животни е вторият по важност сектор в областта на „рибарството и аквакултурите”. На територията на МИРГ са идентифицирани и функционират няколко предприятия в този сектор. Те ще бъдат подпомогнати по мярка 5.4 „Преработване на продуктите от риболов и аквакултури” от ПМДР 2014 – 2020 г. в намерението им да извършат строителство, ремонт и реконструкция на стопански сгради, закупуване на ново технологично оборудване и специализирани транспортни средства с цел енергийна ефективност, разширяване на производството и подобряване условията на труд. Това от своя страна ще намали себестойността на продукта, ще повиши доходите и ще създаде нови работни места.

Специфична цел 1.2: Подкрепа за стартиращ бизнес и нови форми на доход

Анкетното и Социално-икономическото проучване и анализ (СИПА) на територията установиха, че има голям интерес (регистрирани са най-много инвестиционни намерения) за стартиране на собствен бизнес в сектор „развъждане и отглеждане на

риба и други водни организми”. Това са проекти, предвиждащи инвестиции както в сладководни, така и в солени водни басейни. Те ще бъдат финансирани по мярка 2.3 „Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури” от ПМДР 2014 – 2020 г. Ще се подпомагат микро и малки предприятия за осъществяване на инвестиции в дълготрайни материални и нематериални активи, като задължително условие за това е кандидатите да притежават съответни професионални умения и компетентност. Възможност за стартиране на собствен бизнес предоставя и мярка 5.4 „Преработване на продуктите от риболов и аквакултури” от ПМДР 2014 – 2020 г. По тази мярка за подпомагане могат да кандидатстват както съществуващи, така и стартиращи предприятия. Производството и преработката на риба и аквакултури дава по-висока добавена стойност, допринася за увеличаване на износа от територията на МИРГ, което от своя страна създава икономическа устойчивост и трайна заетост. Това може да бъде постигнато и с подкрепата на мярка 1.1 „Диверсификация и нови форми на доход” от ПМДР 2014 – 2020 г. По тази мярка ще се подпомагат рибари с проекти за допълващи дейности, свързани с основната риболовна дейност. Допустими са дейности за производство, предоставяне на услуги, например за развитие и разнообразяване на туристическите услуги, включително инвестиции на борда на корабите, риболовен туризъм, ресторанти, екологични услуги, свързани с рибарството и други. Приоритетно ще се финансират проекти, които от една страна реализират износ и привличат ресурси от други територии на страната, а от друга водят до повишаване на доходите и разкриването на нови работни места.

Специфична цел 1.3: Подобряване на съществуващата и изграждане на нова инфраструктура

По време на проучванията и работата с местните общности не беше идентифициран интерес към мерки, свързани с мярка 1.7 и енергийна ефективност. Причината за това е, че по-голяма част от рибарите от територията на МИРГ са физически лица, регистрирани за „стопански риболов в ИАРА, които не разполагат с необходимите за кандидатстване по тази мярка фирми. За сметка на това в процеса на подготовката на Стратегията за ВОМР беше регистриран потенциал и готовност за консолидация на рибарските общности чрез неформални обединения, които да използват обща инфраструктура. Рибарите категорично заявяват, че предпочитат подпомагането на рибарството да стане чрез проекти за изграждане на публична инфраструктура под формата на лодкостоянки, предложени за финансиране от страна на общините. Това може да се осъществи по мярка 1.8 „Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки” от ПМДР 2014 – 2020 г. Изграждането на лодкостоянки за нуждите на рибарите ще подобри сигурността и условията на труд, както и ще създаде предпоставка за по-добър улов, по-високи доходи и разкриване на нови работни места.

Приоритет 2: Съхранение и развитие на местното културно, историческо и природно наследство

Специфична цел 2.1: Съхраняване и развитие на местната идентичност

Традициите, обичаите, историята и фолклора създават идентичност, връзки между хората и усещане за общност. Така те стават важен фактор за успешното реализиране на СВOMP на основата на ценности и принципи на подхода ЛИДЕР „отдолу-нагоре”. Популяризиране на местната култура, традиции и обичаи ще стане възможно през дизайнерска мярка 508-1 „Развитието и популяризирането уникалността на територията на МИРГ”, която е извън обхвата на мерките от Регламент (ЕС) № 508/2014, но съответства на целите на ПМДР 2014 – 2020 г. По тази мярка ще се финансират дейности свързани със съхраняване на материално и нематериално, културно и природно наследство, включително местния фолклор, както и дейности за опазване, възстановяване и насърчаване на териториалната уникалност, местните традиции и обичаи.

Специфична цел 2.2: Инвестиции в дейности за развитие на туризма и опазване на околната среда

Опазването на околната среда, развитието на туризма и условията за отдых възстановяват човека, дават му сила и смисъл за пълноценен начин на живот. Това ще стане чрез реализирането на публични проекти по мярка 508-1 от СВOMP на МИРГ. Мярката е насочена към развитието и популяризирането на териториалната уникалност, чрез използването на природните ресурси, културното наследство, обичаи, традиции и фолклор. Така ще се повиши привлекателността на района като туристическа дестинация за различни видове алтернативен туризъм – екологичен, селски, културен, фолклорен, фестивален и др. Това ще създаде предпоставки за развитие на местния бизнес в стремежа му към пазарна реализация и нови форми на доход. Реализирането на проекти по мярка 508-1 ще добави стойност и допринесе за по-висока рентабилност на бизнес проектите финансирани по мерки 2.2, 2.3, 5.4 и 1.1 от СВOMP на МИРГ.

Приоритет 3: Развитие на човешкия потенциал и изграждане на капацитет за подготовка и управление на проекти

Специфична цел 3.1: Подобряване на знанията и уменията на местните жители за подготовка и управление на проекти

Подобряването на знанията и уменията на местните жители за подготовка и управление на проекти ще стане възможно през финансовата подкрепа на мярка “Текущи разходи и популяризиране на стратегия за Водено от общностите местно развитие” от ПМДР 2014 – 2020 г. Това включва организиране на обучения, семинари и информационни срещи за местни лидери, свързани с подготовка, изпълнение и отчитане на проекти, както и други, свързани с популяризиране на стратегията за ВOMP и прилагане на подхода. Подобни дейности ще повишат човешкия потенциал и активността на местните жители в стремежа им успешно да реализират собствените си проекти, целите и приоритетите на стратегията за развитие на територията.

Специфична цел 3.2: Повишаване капацитета на МИРГ за управление на проекти и стратегии за местно развитие

Стратегията за ВOMP ще се прилага и управлява от МИРГ „Бургас – Камено”. Структурата на управление на Сдружението включва: общо събрание, управителен и

контролен съвет, както и административен персонал. Всеки един от членовете на колективните управителни органи и наетия на трудов договор персонал ще вземе участие в процеса по прилагане на стратегията на територията. Ето защо от изключителна важност е тяхното ниво на компетентност, знания и умения за успешното реализиране на целите, приоритетите и мерките на СВОМР. Повишаването на управленския капацитет на МИРГ ще бъде в резултат на целенасочено инвестиране в разгръщане на човешкия потенциал. В тази връзка мярка “Текущи разходи и популяризиране на стратегия за Водено от общностите местно развитие” от ПМДР 2014-2020 г. предвижда средства за управление на стратегията, които включват и разходи за обучения на екипа и членовете на колективния върховен орган във връзка с прилагането на стратегията за местно развитие. Едновременно с това ще се насърчи и подкрепи сътрудничеството и обмяната на опит между различните заинтересовани страни на територията и извън нея чрез финансиране на дейности, свързани с публични отношения, организиране на срещи на МИРГ, работа в мрежа, участие на екипа и членовете на колективния върховен орган в срещи с други МИРГ и др.

Предвид гореизложеното Стратегията за ВОМР на МИРГ “Бургас – Камено“ има интегриран и иновативен характер, тъй като:

- Стратегията за ВОМР е иновация за рибарската територия – подобрен род планов документ за развитие на територията с фокус рибарство и аквакултури се прави за първи път.
- Интегрира в себе си територии с различен административен статут (селски и градски ареал).
- Стратегията е комбинация от стопански и нестопански операции/мерки, които взаимно се допълват и подпомагат, допринасяйки за устойчиво развитие на територията.
- Стратегията подкрепя и допълва целите и приоритетите на Общинския план за развитие на общините Бургас и Камено, Областния план за развитие на област Бургас и Оперативните европейски програми за развитие, действащи на територията на България, както и Стратегията за ВОМР на МИГ „Камено - Бургас“.
- Стратегията има многосекторен характер с цел по-голямо положително въздействие върху социално-икономическата среда. Това ще стане чрез диверсификация на дейностите в сектор „рибарство и аквакултури“ и развитие на алтернативни форми на туризъм, които от своя страна ще подпомогнат дребните производители, търговията, услугите и транспорта.
- През мярка 1.8 от стратегията ще се изградят съоръжения (лодкостоянки) за риболов, които ще подобрят безопасността и условията на труд на рибарите, както и ще създадат предпоставка за по-добър улов, по-високи доходи и разкриване на нови работни места. Изграждането на лодкостоянки в акваторията на Черно море ще бъде иновация за територията на кварталите от община Бургас, обхванати от МИРГ.

- Ще се подпомагат проекти за стартиране на бизнес в сектор „рибарство и аквакултури”, които ще инвестират в производството на нови за територията продукти и в нови технологии за производство на аквакултури.
- В стратегията за ВОМР на МИРГ „Бургас – Камено“ е включена мярка, която е насочена към популяризиране на местната уникалност, чрез използване на културно-историческото наследство, като стремежът е да бъдат активизирани младите хора и да бъдат привлечени външни хора и инвестиции чрез предлагане на разнообразни туристически услуги.

4. Описание на измерими и ясни цели за крайните продукти и резултатите.

Йерархията на приоритетите, целите и мерките, чрез които ще се постигне тяхното реализиране, както и връзките между тях са представени в графиката посочена по-долу.

ВИЗИЯ

Територията обхваната от „МИРГ БУРГАС - КАМЕНО“ е привлекателно място, съчетаващо природно и културно богатство с условия за модерен бизнес и пълноценен начин на живот



Очакваните резултати са описани в представената таблица:

Мярка 2.2 Продуктивни инвестиции в аквакултурите	Мярка 1.8 Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки	Мярка 5.4 Преработване на продуктите от риболов и аквакултури	Мярка 2.3 Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури	Мярка 1.1 Диверсификация и нови форми на доход	Мярка 508.1 Развитие и популяризиране идентичността на територията на МИРГ	Текущи разходи и популяризиране на Стратегията за водено от общностите местно развитие
Резултати	Резултати	Резултати	Резултати	Резултати	Резултати	Резултати
Проекти – 3 бр.; Бенефициенти – 3 бр. БФП – 293 374,50 лв. Нови раб.места – 6 бр./в.т.ч. за жени -2бр/ Запазени раб.места – 21 бр./в.т.ч. за жени 4бр./	Проекти – 2 бр.; Бенефициенти – 2 бр. БФП – 782 332,00 лв. Изградени лодкостоянки – 2 бр. Изградени и/или осъвременени корабни места – 20 бр.	Проекти – 3 бр.; Бенефициенти – 3 бр. БФП – 293 374,50 лв. Нови раб.места – 6 бр. /в.т.ч. за жени -2бр/ Запазени раб.места – 21 бр./в.т.ч. за жени 4бр./ Предприятия, които преработват собствен улов и/или аквакултура – 1 бр.	Проекти – 5 бр.; Бенефициенти – 5 бр. Създадени нови предприятия – 5 бр. БФП – 488 957,50 лв. Нови раб.места – 20 бр./в.т.ч. за жени – 5 бр./ Внедреи иновации – 1 бр.	Проекти – 3 бр.; Бенефициенти – 3 бр. БФП – 293 374.50 лв. Нови раб.места – 9 бр. /в.т.ч. за жени 4бр/ Запазени раб.места – 6 бр. Добавяне на с-т към улова – 1 бр.	Проекти – 4 бр.; Бенефициенти – 3 бр. За НПО– 2 бр. БФП – 782 332,00 лв. За формиране на туристически продукт – 2 бр.	Обучения и семинари – 15 бр. Участници – 120 бр. БФП - 977 915,00 лв. Обучени хора от екипа на МИРГ – 10 бр. Обучени лидери – 110 бр. Обмен на опит – 12 бр.

5. Описание на процеса на участие на местните общности в разработването на стратегията.

При разработването и планирането на графика и съдържанието на провежданите събития във връзка със създаването и разработването на Стратегията за водено от общностите местно развитие, както и при мотивирането на инициативни местни жители и представители на заинтересованите страни да вземат участие в учредяването на Местна инициативна рибарска група, която да управлява и прилага тази Стратегия за ВОМР, се ръководихме от следните принципи:

- Съобразяване на хоризонталните принципи, заложи в политиките на ЕС.
- Спазване на принципите на широко участие, заложи в подхода ВОМР.
- Постигане на максимална ефективност, ефикасност и целесъобразност при избора на Европейски програми и съответните мерки и процедури от тях, които да отговарят на нуждите и заявеният интерес от страна на местните жители.

Последователното прилагане на метода „отдолу-нагоре“ ни позволи да се свържем с най-ангажираните и заинтересовани местните жители и да ги въвлечем активно в процеса на изработване на стратегията. На срещите хората споделяха своите проблеми, желания и интереси и успяваха да обвържат намеренията си за развитие с възможностите за финансиране през Стратегията за ВОМР. В хода на работата се оформи активно ядро от посветени участници, които станаха пълноценни съавтори на Стратегията за ВОМР, както и учредители и членове на МИРГ.

За постигането на тези цели и организирането на целия процес по създаване на СВОМР, вкл. учредяването на МИРГ бе използвана методика, която позволява максималното информиране, активизиране и последващо участие на местните инициативни жители и заинтересовани страни. Това бе извършено по следния начин:

1. Отчитайки факта, че на тази територия за първи път се прави Стратегия за развитие на рибарския район по подхода ВОМР, в началото на процеса основното внимание бе насочено в организирането на **информационна кампания, срещи/семинари и информационна конференция**. Целта на тези мероприятия бе да популяризират подхода ВОМР, метода „отдолу-нагоре“, какво е Стратегия за ВОМР, какви възможности дава за развитието на територията и каква е ролята на МИРГ. Задачата на срещите бе местните жители да разберат важността на тяхната инициатива, мнения и участие, както в създаването на СВОМР, така и при учредяването на МИРГ, тъй като двата процеса са взаимосвързани и съществуването и смисъла на организацията зависи от стратегията. Основното послание на тези събития бе, че СВОМР и организацията, която ще я прилага и управлява, са дело именно на местните жители и без тяхното ангажирано участие не е възможно да бъде оползотворена възможността, предоставена от ПМДР 2014-2020 год. по подхода ВОМР.
2. За подпомагане на целия процес по създаване на СВОМР бяха проведени **две проучвания на територията:**
 - **Анкетно проучване** на база попълнени анкети от местни жители, проявили интерес към процеса. Това проучване позволи да се направи валиден прочит на субективната нагласа на местните жители (представители на заинтересованите страни) относно

моментното състояние, перспективите и възможностите за развитие на територията на МИРГ. Проучването бе извършено чрез подготовка и разпространение на анкетната карта сред заинтересованите страни, събиране, обработка и анализ на получените карти и изготвяне на аналитичен доклад.

- **Социално-икономическото проучване** бе извършено с цел да бъде изяснена, от една страна, обективната картина за състоянието на територията, а от друга да се изследват и разберат реалните силни и слаби страни, възможности и заплахи във връзка с подготовката и прилагането на Стратегията за ВОМР на МИРГ. Това включваше дейности по събиране, обработка и анализ на статистическа информация за основните икономически и социални параметри на територията. Специално внимание бе отделено на икономиката и по специално на сектори „Рибарство и аквакултури“, туризъм, култура и др., предвид факта, че СВОМР може да бъде само еднофондова, както и характера на мерките, които могат да бъдат включени в нея. В тази връзка от съществено значение за придобиване на по-ясна представа за проектната готовност на местните икономически субекти бе обработката и анализа на проектни фишове (идеи за проекти), разпространени сред заинтересованите страни.
- 3. Информационните събития бяха последвани от **работни срещи**, които дадоха възможност на участниците да се запознаят с мерките и възможностите за финансиране по Стратегията за ВОМР на МИРГ и да дадат обратна връзка, мнения и предложения по отношение на допустимите кандидати, дейности и разходи, финансовите параметри и бюджетите по Стратегията.
- 4. Всяка работна среща бе последвана от **информационна среща за консултиране с местната общност**, на които бяха представяни текущите резултати от провежданите проучвания на територията, както и предложенията и мненията на участвалите в работните срещи. Едновременно с това бе предоставяна допълнителна информация за мерките, финансовите параметри и бюджети по стратегията, в отговор на повдигнатите от участниците въпроси. По такъв начин бе осигурена възможност за изразяване на критични мнения, за потвърждаване, актуализиране и коригиране на събраната информация, както и за нови предложения за проекти по СВОМР. Целта бе, в режим на по-широко представителство на заинтересованите страни, да се балансира интересите и желанията на различните групи, преди всичко на бизнес сектора и организациите в обществена полза.
- 5. Паралелно с тези събития бяха проведени две **еднодневни обучения за местните лидери**, в които взеха участие най-активните представители на заинтересованите страни, идентифицирани по време на срещите. Основни теми в обученията бяха: Стратегия за водено от общностите местно развитие (същност, съдържание, изисквания); Организационна структура на МИРГ (същност, съдържание, изисквания); Развитие на общността – изграждане на социален капитал; Избираеми мерки – кандидати, дейности, разходи, финансови условия, бюджети, критерии за оценка и други. Чрез комбинация от теория и практически занятия бе представен модел за вземане на колективни решения, през който участниците в обученията генерираха идеи за проекти и разпределиха бюджети по избираемите мерки. На база избраните мерки се създаде първоначален вариант на стратегическа рамка. След това бяха формирани критерии за оценка по всяка една от избраните мерки, отчитайки

заложените цели и приоритети. Резултатите от тези обучения бяха **предложени за обсъждане в следващите информационни и работни срещи и обществени обсъждания.**

6. След учредяването на МИРГ „Бургас – Камено“ бяха **проведени две еднодневни обучения за екипа и УС на Сдружението.** В тях взеха участие членове на управителните и контролни органи на МИРГ, включително партньорите за прилагане на подхода ВОМР. Основни теми на обученията бяха: Особенности в управлението на МИРГ, Корупция на работната задача, Организационна структура – компетентен модел (цели, задачи, роли, отговорности, изисквания); Стратегическа рамка – същност, структура, съдържание, принципи и методи за изготвяне; Мерки; Процедури, Бюджети и други. Двете обучения имаха за цел да се повиши информираността и да се обогатят знанията за организация и прилагането на стратегията от страна на управителните, контролните и изпълнителните органи на новоучреденото сдружение. Освен това на тези обучения участниците имаха възможност да изкажат своите мнения и предложения за корекции на събраната информация за Стратегическата рамка, избраните мерки, бюджет и критерии за оценка на проектите. По този начин всички събрани данни бяха верифицирани и от УС и КС на МИРГ. Цялата събрана информация под формата на вече изграден проект на СВОМР бе представена на информационна среща за консултиране с местната общност и подробно разисквана на **последвалото обществено обсъждане**, на които бяха разгледани и обсъдени индикаторите за оценка по отделните мерки.
7. Така създадения проект на Стратегията, включващ Стратегическа рамка, избрани мерки, посочени допустими кандидати, дейности, разходи, критерии за оценка на проектите и техните тежести и финансова рамка за всяка една мярка, както и цялостен бюджет на СВОМР, бяха популяризирани и представени на по-широк кръг от местни жители на последвалите информационни събития: информационна кампания №2 и информационна конференция.
8. Окончателния вариант на Стратегията за ВОМР бе обсъдена, приета, гласувана и верифицирана на проведено за целта Общо събрание на МИРГ „Бургас – Камено“.

В следствие на използваната методика за организиране и провеждане на всички събития и процеси (2 информационни конференции, 2 информационни кампании, 2 работни срещи 2 информационни срещи/семинари, 2 работни срещи, 3 информационни срещи за консултиране с местната общност и 2 обществени обсъждания, както и извършените в синхрон с тях 2 проучвания на територията) бе създадена Стратегия за ВОМР, която отговаря на местните потребности, желания и нагласи и същевременно отчита реалните дадености и ресурси. Това бе постигнато, като от една страна социално-икономическото проучване установи и анализира обективни данни и фактори по отношение на социално-икономическия потенциал за развитие на територията, а от друга анкетното проучване и всички проведени срещи, обсъждания и обучения дадоха представа за потребностите, намеренията и нагласите на местните жители. Този **синхрон** осигури баланс между желаното и възможното, субективното и обективното. Благодарение на това бяха взети предвид намеренията и нагласите на всички заинтересовани страни, съобразявайки се с условията и ограниченията на мярка 4.2 „Изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно

развитие“ от ПМДР 2014 – 2020 г. За всяка дейност са представени съответните доклади. Информационни материали – плакати, афиши, информационни брошури и диплянки, презентации и разяснения получаваха всички хора, подкрепиха Стратегията. Основни информационни канали са официалните сайтове на Община Камено и Община Бургас, както и създадената страница на МИРГ – [www.http://flag-burgas.org/](http://flag-burgas.org/). Периодично събитията бяха популяризираны и отразявани от местните медии – телевизии и печатни медии. За да бъде осигурено качество на изготвяната Стратегия, бяха наети експерти по местно развитие в ролята на консултанти, които взеха активно участие в целия процес по подготовката и създаването на този документ.

Както се вижда участие в събитията организирани във връзка с подготовката и създаване на Стратегия за ВОМР, както и учредяване на организация, която да я приложи и управлява – МИРГ „Бургас – Камено“ взеха представители на различни заинтересовани страни, а именно:

1. Публичен сектор – двете общини Камено и Бургас, както и директора на училище по морско корабоплаване и рибарство „Св. Никола“ – **100% представителност на публичния сектор;**
2. Физически лица (311 участия) и НПО организации (53 участия), като голяма част от физическите лица работят като рибари. Неправителственият сектор бе представен от различни читалища (занимаващи се с култура и работа с различни уязвими групи), сдружения ангажирани в сектора „Рибарство и аквакултури“ и НПО, посветени на популяризиране на местната култура, история и традиции. В дух на сътрудничество в събитията взе участие и представител на КС на МИГ „Камено – Бургас“, чиято СВОМР при одобрение ще бъде приложена върху голяма част от територията на МИРГ. От идентифицираните заинтересовани страни не взеха участие в процеса по подготовка на СВОМР представители на пенсионерските клубове. Така бе постигната **70% представителност на неправителствения сектор.**
3. Добра основа за прилагане на Стратегията за МИРГ е фактът, че идентифицираните заинтересовани страни от стопанския сектор са изцяло представени – както фирми в сферите на риболова, отглеждането и преработката на риба и аквакултури, така и бизнеси извън сектора „Рибарство и аквакултури“. Това осигурява **100% представителност на стопанския сектор.**

Въпреки че секторът „Рибарство и аквакултури“ е икономическа сфера, в която преимуществено са заети мъже, активен интерес към СВОМР проявиха и много представителите на женския пол. Както се вижда от обобщената информация в таблицата по-долу близо 40% от участниците в събитията по подготовка на стратегията са жени. Това е добра основа за спазване на принципа за равнопоставеност на двата пола. Проучването и идентифицирането на заинтересованите страни на територията на МИРГ „Бургас – Камено“ е подробно представено в Социално-икономическото проучване и анализ извършено във връзка с процеса по разработване на Стратегията за ВОМР на МИРГ :

Стопански сектор, представители на: 1) Рибари, притежаващи лиценз за стопански риболов (физически лица, фирми, кооперации); 2) Микро и малки предприятия в областта на отглеждането на риба и аквакултури продукти; 3) Микро и малки предприятия в областта на

преработката на риба и аквакултури продукти; 4) Микро и малки предприятия с дейност извън сектор “Рибарство и аквакултури”, с желание да стартират дейност в сектора;

Нестопански сектор, представители на: 5) Читалища и пенсионерски клубове; 6) Неправителствени организации в социалната, културната, образователната и спортната сфери, вкл. работещи с уязвими групи и маргинализирани общности, както и в областта на „Рибарството и аквакултурите”; 7) Физически лица като активни граждани, представители на обществеността;

Публичен сектор, представители на: 8) Община Камено, община Бургас и Кметствата по населени места; 9) Училище за морско корабоплаване и риболов;

Подробна информация за проведените събития по: вид, дата, места и брой участвали е представена в таблицата, както следва:

Проведени събития за популяризиране и разработване на Стратегия за ВОРР, която ще бъде приложена от МИРГ „Бургас – Камено“

Дата	Събитие	Физически лица	Фирми/ Организации	НПО	Общини	Сектор Риболов	Сектор Развъждане на аквакултури	Сектор Преработка на риби и аквакултури	Друго	Мъже	Жени	ОБЩО
08.09. 2017	Информационна кампания №1, Среца в Крайморе	11	1	1	1	9	0	1	4	11	3	14
08.09. 2017	Информационна кампания №1, Среца в Рибарско селище	14	0	1	0	12	0	0	3	13	2	15
11.09. 2017	Информационна кампания №1, Среца в Меден Рудник	22	0	0	0	22	0	0	2	22	0	22
12.09. 2017	Информационна кампания №1, Среца в Камено	7	1	0	4	6	0	0	6	7	5	12
13.09. 2017	Информационна среща/ семинар, Маринка	21	0	0	0	21	0	0	0	21	0	21
11.10. 2017	Работна среща, свързана с консултиране за подготовка на стратегията, Крайморе	5	6	5	2	7	2	3	6	15	3	18
12.10. 2017	Информационна среща, свързана с консултиране на местната общност, Меден Рудник	14	3	1	2	2	1	0	17	10	10	20

13.10.2017	Обучение на местни лидери, Краймориe	2	6	11	2	12	3	0	6	18	3	21
14.10.2017	Обучение на местни лидери, Краймориe	3	6	10	2	12	4	0	5	2	19	21
17.10.2017	Информационна конференция, Краймориe	47	2	2	0	25	1	1	24	25	26	51
18.10.2017	Работна среща, свързана с консултиране за подготовка на стратегията, Краймориe	4	2	1	5	2	1	1	8	7	5	12
19.10.2017	Обществено обсъждане на стратегията, Камено	0	2	1	5	1	1	1	5	6	2	8
20.10.2017	Информационна среща, свързана с консултиране на местната общност, Победа	19	0	2	0	20	0	0	1	20	1	21
21.10.2017	Учредително събрание на МИРГ, Краймориe	4	7	4	2	12	0	0	5	16	1	17
25.10.2017	Обучение на екипа на МИРГ, вкл. представители на партньорите, Краймориe	2	3	3	2	5	1	0	4	8	2	10
26.10.2017	Обучение на екипа на МИРГ, вкл. представители на партньорите, Краймориe	2	3	3	2	5	1	0	4	8	2	10

27.10.2017	Инф.среща, за консултуране на местната общност, Камено	8	1	2	11	1	0	0	21	2	20	22
28.10.2017	Обществено обсъждане на стратегията, Рибарско селище	14	1	3	0	15	0	0	3	15	3	18
01.11.2017	Информационна кампания №2, Среща в с.Извор	8	0	0	1	0	0	0	9	3	6	9
01.11.2017	Информационна кампания №2, Среща в с.Димчево	13	0	0	0	2	0	0	11	9	4	13
02.11.2017	Инф. Конференция, Камено	34	5	2	10	0	1	4	46	31	20	51
03.11.2017	Инф.среща/семинар, Маринка	22	1	1	0	5	1	2	16	13	11	24
04.11.2017	Информационна кампания №2, Среща в с.Твърдица	12	0	0	0	0	0	0	12	8	4	12
04.11.2017	Информационна кампания №2, Среща в с.Константиново	23	4	0	0	2	5	0	20	15	12	27
Общо		311	54	53	51	198	22	13	238	305	164	469

6. План за действие, в който се посочват дейностите, които ще допринесат за постигането на поставените цели:

Воденото от общността местно развитие е подход, с помощта на който инициативните хора от територията на МИРГ, представители на различните заинтересовани страни, участват активно в разработването на интегрирана стратегия за развитие на територията, на която живеят и работят. Основният метод „отдолу-нагоре“ на този подход се изразява в това, че Стратегията се разработва на основата на реалните потребности, възможности и нагласи на местните хора. В същото време, наред със субективните представи и намерения, се взима предвид и обективната ситуация от гледна точка на природните дадености и нивото на социално-икономическото развитие на общността, съгласно информацията получена от официално признати източници. На основата на посочения метод “отдолу –нагоре” местните жители, живеещи и работещи на територията обхваната от МИРГ “Бургас - Камено” изготвиха Стратегическа рамка на СВОМР. Тя е изградена около 1 основна Стратегическа цел, за постигането на която са определени 3 приоритета, всеки един с по 2 специфични цели (СЦ).

За постигането на целите в Стратегията за ВОМР са включени различни мерки, общо 6, а именно:

- 5 мерки от Програма за морско дело и рибарство, финансирани от ЕФМДР;
- 1 мярка, която е извън Регламент 508/2014, която е в съответствие с целите на регламента, финансирана от ЕФМДР.
- Организираны обучения и семинари, срещи за обмяна на опит и работа в мрежа, които ще бъдат извършени в рамките на мярка „Текущи разходи и популяризиране на стратегията за водено от общностите местно развитие“

Индикативното разпределение на средствата и прием на проекти по мерките

МИРГ „Бургас – Камено“ предвижда да стартира прилагането на стратегията, съгласно предварително утвърден график. При изготвяне на графика за стартиране на мерките ще бъде търсен балансът между инвестиционните намерения на бенефициентите, стратегическите интервенции за развитието на територията и ефекта, който ще бъде постигнат. Прилагането на Стратегията е балансирано от гледна точка обявяването на процедури за набиране на проектни предложения на бенефициенти. В периода 2018-2020 год. (36 месеца) са предвидени от четири до пет приема за проекти, както следва:

1. В първата половина на 2018 год. ще бъде обявен прием за проекти по мерки 2.2 и 5.4, които са ориентирани към подпомагане на бизнеса. Причината за това е, че това са мерки, по които ще кандидатстват основно действащи стопански субекти в сферите на отглеждането и преработката на риба и аквакултури. По време на целия процес по подготовка и създаване на Стратегия за ВОМР, те заявиха най-голяма проектна готовност и са в състояние с най-голяма сигурност да кандидатстват в ранния етап на прилагане на СВОМР. От друга страна това са процедури от ПМДР 2014-2020 год, по които вече са обявявани приеми за проектни

предложения и нормативната рамка е вече конкретизирана, което ще улесни МИРГ при изработването на процедурите за кандидатстване за БФП към тези мерки от СВОМР.

2. В края на 2018 год. ще бъде обявен прием за проектни предложения по мерки 2.3 и 508-1, финансирани от ЕФМДР. По мярка 2.3 ще кандидатстват стартиращи предприятия в сферата на отглеждането на риба и аквакултури. Към тази мярка е проявен сериозен интерес от местните жители, на които обаче, според споделената готовност от тяхна страна, ще е необходимо повече време за подготовка на проекта. По мярка 508-1 ще се финансират инициативи в обществена полза на читалища, НПО и Общините Камено и Бургас. Имайки предвид, че това са организации съставени от голям брой хора, за чието мобилизиране и подготовка на проектно предложение се изисква повече време, индикативно е заложено приемът за тази мярка да бъде обявен в края на 2018 год.

3. През първата половина 2019 г. е предвиден прием за проекти по мярка 1.8. Това е мярка, по която ще бъдат финансирани инфраструктурни проекти в обществена полза. За подготовката им се изискват много разрешителни и проектантска документация, за чието узаконяване е нужно повече време. Очакването е да кандидатстват основно двете съставни общини Бургас и Камено. По същото време ще бъде обявен прием и по мярка 1.1., която е за диверсификация на дейностите и нови форми на доход за рибарите. Това са разнообразни проекти, които изискват повече време за подготовка.

4. През 2020 год. ще се обявят приеми за проекти по всички мерки от СВОМР, при които има наличие на остатъчен финансов ресурс.

Балансът при обявяването на мерките е търсен по отношение на проектната готовност и необходимост от по-широк времеви диапазон на част от публичните бенефициенти за осигуряване на финансови средства, с които да реализират своите проектни предложения. Същевременно, както бе установено от проучванията, местният бизнес има проектна готовност да кандидатства, а също така има и осигурен финансов ресурс, и това определи както разпределянето на средствата, така и времевите диапазони. Прогнозното разпределение между публични и частни бенефициенти е 46.67% за частни бенефициенти и 53.33% за публични.

Обосновка на индикативното разпределение на средствата.

При разпределянето на финансовите средства по години по-горе се взе предвид проектната готовност на кандидатите за подпомагане по СВОМР на МИРГ “Бургас - Камено”. Проектната готовност зависи от:

1. **Техническата готовност на проекта**, която се изразява в това дали кандидатът е направил нужните предпроектни проучвания, изследвания и подготовка на техническа документация. Степента на техническата готовност зависи още от това, дали проектът е съгласуван през съответните държавни и общински институции, когато става въпрос за извършване на строително-монтажни работи, съгласно ЗУТ. Освен това е необходимо да се направят нужните проучвания за потенциални доставчици, изпълнители и техните ценови оферти. Това е пряко свързано с първоначалното бюджетиране на необходимите средства. Практиката показва, че подготовката на инвестиционен проект отнема от 6 до 12 месеца, в зависимост от сложността и съпътстващите нормативни и административни процедури.

2. **Осигуреното финансиране за реализиране на проекта**, което зависи от степента на покритие на планирания бюджет със собствените средства, с които кандидатът разполага и с възможността да набави привлечен капитал (кредит). При отпускане на кредит банките изискват от 120 до 150% гаранция (ипотека, залог), действащ бизнес, който да осигури плащането по кредита вgratisния период към датата на пускане в експлоатация на обекта, както и собствено участие (от 10 до 30%).
3. **Административната готовност**, която зависи в голяма степен от избора на експерти, фирми и организации, които да формират екип по проекта. В проект, по който се предвижда строително-монтажни работи участват: консултант, проектант, надзор върху проектната документация, строител, строителен надзор и доставчик. Това означава, че кандидатът трябва да е провел срещи с потенциални партньори, да е добил представа в максимална степен за проектните дейности, необходимите срокове за изпълнение и финансовите средства. Вземайки предвид гореизложеното, на първо място с най-голяма степен на готовност и възможности за реализиране на проекти са стопанските организации, на второ място са общините Камено и Бургас като представители на местната власт със самостоятелен бюджет и добър административен капацитет, а на трето място са организациите с нестопанска цел и читалищата.

6.1.Описание на целите и обхвата на мерките, включително допустими кандидати и дейности, минимален (в случай, че е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ, както и обективни критерии за оценка на проектите и тяхната тежест (виж Приложение № 3 от Условията за кандидатстване). Избраните в стратегията за ВОМР мерки трябва да съответстват на идентифицираните от проучванията и анализите на територията нужди.

Мярка	Диверсификация и нови форми на доход
№ от ПМДР	1.1
Регламент 508/2014	Член 30 + 44
Териториален обхват	Територията на МИРГ
Цели на мярката	Диверсифицирането (разнообразяването) на доходите на рибарите чрез развиването на допълващи дейности
Допустими кандидати	<p>Рибари, включително и тези във вътрешни водоеми, които:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да са регистрирани като еднолични търговци (ЕТ) или юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; ➤ да са регистрирани като рибари за „стопански риболов” в регистъра на ИАРА; ➤ представят бизнес план за развитието на новите си дейности; ➤ притежават подходящи професионални умения, които могат да

	<p>бъдат придобити чрез операции, финансирани съгласно член 29, параграф 1, буква а) от Регламент 508/2014, както следва: професионалното обучение, ученето през целия живот, съвместните проекти, разпространението на знания в икономическата, техническата, регулаторната и научната област и на иновативни практики, както и придобиването на нови професионални умения, хигиената, здравето, безопасността, иновациите и предприемачеството;</p>
Допустими дейности	<p>Предоставят се за подпомагане инвестиции в дейности, които са насочени към:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Производство – различно от рибарството, производството и преработката на риби и аквакултури, но свързано с риболовната дейност на рибаря. 2. Развитие на услуги 3. Развитие на туризъм – развитие и разнообразяване на туристическите услуги, включително инвестиции на борда на корабите, риболовен туризъм, ресторанти, екологични услуги, свързани с рибарството; 4. Образователни дейности в областта на рибарството. <p>Подпомагането се предоставя само при условие че допълващите дейности са свързани с основната риболовна дейност на съответния рибар.</p> <p>Предвидените в проекта дейности и инвестиции трябва да бъдат осъществени на територията на МИРГ.</p>
Допустими разходи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изграждане или подобренията на недвижимо имущество. 2. Закупуване на нови машини и оборудване, включително компютърен софтуер до пазарната стойност на активите; 3. Нематериални инвестиции: придобиване и създаване на компютърен софтуер и придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки. 4. Общи разходи – хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост – до 5 на сто от общата стойност на допустимите разходи по проекта или не надвишаващи левовата равностойност на 10 000 евро.
Максимален интензитет на БФП	До 50%
Максимален	Не повече от левовата равностойност на 200 000 евро

размер на проекта																												
Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ (БФП)	Левовата равностойност на 5 000 евро																											
Максимален размер на БФП	Не повече от левовата равностойност на 75 000 евро (за целия програмен период)																											
Общо средства по мярката	Левовата равностойност на 150 000 евро																											
Критерии за подбор	Съгласно таблицата с критериите за МИРГ, както следва:																											
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>№</th> <th>Критерии за подбор</th> <th>Тежест (точки)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Създаване на нови работни места</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1.1.</td> <td>1-3 работни места</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>1.2.</td> <td>4-6 работни места</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>1.3.</td> <td>Повече от 6 работни места</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Запазване на съществуващи работни места</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Кандидатът е представител на дребномащабния крайбрежен риболов</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Проектът допринася за добавена стойност на собствения улов на рибаря</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Общо</td> <td>85</td> </tr> </tbody> </table>	№	Критерии за подбор	Тежест (точки)	1	Създаване на нови работни места		1.1.	1-3 работни места	5	1.2.	4-6 работни места	10	1.3.	Повече от 6 работни места	15	2	Запазване на съществуващи работни места	20	3	Кандидатът е представител на дребномащабния крайбрежен риболов	20	4	Проектът допринася за добавена стойност на собствения улов на рибаря	30		Общо	85
	№	Критерии за подбор	Тежест (точки)																									
	1	Създаване на нови работни места																										
	1.1.	1-3 работни места	5																									
	1.2.	4-6 работни места	10																									
	1.3.	Повече от 6 работни места	15																									
	2	Запазване на съществуващи работни места	20																									
	3	Кандидатът е представител на дребномащабния крайбрежен риболов	20																									
	4	Проектът допринася за добавена стойност на собствения улов на рибаря	30																									
	Общо	85																										
<i>Проекти получили „0“ точки от оценка не се предлагат за класиране от Комисията за избор на проекти (КИП) и не се допускат за подпомагане.</i>																												
Приложим режим на минимални/ държавни помощи	Приложимият режим на държавни помощи е съгласно действащото законодателство в България, като подробно ще бъде посочен в разработената процедура за кандидатстване по мярката след съгласуване с УО на ПМДР.																											

Мярка	Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки
№ от ПМДР	1.8
Регламент 508/2014	Член 43
Териториален	Територията на МИРГ

обхват	
Цели на мярката	Стратегията за ВОМР следва да подпомага съответните инвестиции, целящи по-специално подобряване на безопасността и условията на труд.
Допустими кандидати	<p>За безвъзмездна финансова помощ могат да кандидатстват:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Юридически лица или еднолични търговци (ЕТ), регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; 2. Община Бургас и Община Камено. <p>Кандидатите по т. 1 и т. 2 трябва да отговарят на следните изисквания:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. да нямат изискуеми публични задължения към държавата; 4. едноличните търговци (ЕТ) и членовете на управителните органи на юридическите лица да не са осъждани с влязла в сила присъда за престъпления против собствеността и стопанството, освен ако не са реабилитирани, и не са лишавани от правото да упражняват търговска дейност или да заемат ръководна, отчетна или материално отговорна длъжност.
Допустими дейности	<p>Безвъзмездна финансова помощ се предоставя за следните дейности в съответствие с чл. 43, параграф 1 и 3 от Регламент (ЕС) № 508/2014 г.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Инвестиции, свързани с изграждането или осъвременяването на покрити лодкостоянки; 2. Дейности, свързани с информация и комуникация на проекта - в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 1303/2013, Приложение XII „Информация и комуникация относно подкрепата от фондовете“. <p>Предвидените в проекта дейности и инвестиции трябва да бъдат осъществени на територията на МИРГ Бургас-Камено.</p> <p>ВАЖНО: "Покрита лодкостоянка" е място за временно укритие на риболовни кораби - част от акваторията на Черно море, р. Дунав или използваните за корабоплаване реки, които се вливат в тях, където по естествен начин или в резултат на човешка дейност са създадени условия за временен престой на риболовни кораби в случай на лоши хидрометеорологични условия или форсмажорни обстоятелства.</p>
Допустими разходи	<p>Допустими за финансиране по настоящата процедура са следните разходи за:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. строително-монтажни работи за изграждането или осъвременяването на покрити лодкостоянки; 2. консултантски услуги, свързани с подготовката и изпълнението на проекта, инженерни проучвания, оценки и анализи, изготвяне на технически/работен проект и разходи за независим строителен и авторски надзор и инвеститорски контрол, които са до 5 на сто от общата стойност на допустимите разходи по проекта и не надвишават левовата равностойност на 10 000 евро;

	<p>3. доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация на съоръжения и/или оборудване за подобряване на безопасността; Допустими за финансиране са следните предварителни разходи, разплатени преди подаване на заявлението: разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и изпълнението на проекта, инженерни проучвания, оценки и анализи, изготвяне на технически/работен проект и разходи за независим строителен и авторски надзор и инвеститорски контрол, които са до 5 на сто от общата стойност на допустимите разходи по проекта и не надвишават левовата равностойност на 10 000 евро.</p>		
Максимален интензитет на БФП	<ul style="list-style-type: none"> ➤ До 100 % за публични организации (Общините Бургас и Камено); ➤ До 50% за юридически лица или еднолични търговци (ЕТ), регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите. Интензитетът на финансирането на операции, осъществявани от предприятия, които попадат извън определението за МСП, се намалява с 20 процентни пункта. 		
Максимален размер на проекта	Не повече от левовата равностойност на 200 000 евро		
Минимален размер на БФП	Левовата равностойност на 15 000 евро		
Максимален размер на БФП	Не повече от левовата равностойност на 200 000 евро		
Общо средства по мярката	Левовата равностойност на 400 000 евро		
Критерии за подбор	Съгласно таблицата с критериите за МИРГ, както следва:		
	№	Критерии за подбор	Тежест (точки)
	1	Капацитет:	
	1.1.	Брой корабни места над 11	30
	1.2.	Брой корабни места от 6 до 10	20
	1.3.	Брой корабни места до 5	10
	2	Дейности в подобряване на безопасността и условията на труд на рибарите	10
	3	Инвестицията е предназначена за дребномащабния крайбрежен риболов	30
	Общо	70	
<i>Проекти получили „0“ точки от оценка не се предлагат за класиране</i>			

	<p><i>от Комисията за избор на проекти (КИП) и не се допускат за подпомагане.</i></p> <p><i>„дребномащабен крайбрежен риболов“ означава риболов, извършван от риболовни кораби с обща дължина под 12 метра, които не са съоръжени с влачени риболовни уреди като изброените в таблица 3 от приложение I към Регламент (ЕО) № 26/2004 на Комисията (2);</i></p>
Приложим режим на минимални/държавни помощи	Приложимият режим на държавни помощи е съгласно действащото законодателство в България, като подробно ще бъде посочен в разработената процедура за кандидатстване по мярката след съгласуване с УО на ПМДР.

Мярка	Продуктивни инвестиции в аквакултурите
№ от ПМДР	2.2
Регламент 508/2014	Член 48
Териториален обхват	Територията на МИРГ
Цели на мярката	<ol style="list-style-type: none"> 1. Увеличаване на асортимента на производството; 2. Модернизиране и разширяване на съществуващите стопанства; 3. Подобряване на производствените характеристики на водоема; 4. Подобряване на условията на труд и безопасност за работещите в сектора; 5. Подобряване и осъвременяване, свързани със здравето на животните и хуманното отношение към тях, включително закупуване на оборудване за предпазване на стопанствата от диви хищници; 6. Развитие на устойчиви аквакултури (в икономически, социален и екологичен смисъл); 7. Постигане на целите на МНСПА; 8. Намаление енергоемкостта и увеличаване на енергийната ефективност на аквакултурните стопанства (намаление на загубите при пренос и разпределение на енергия, подобряване на енергийните характеристики на съществуващите сгради и др.); 9. Въвеждане на възобновяемите енергийни източници (ВЕИ) като важни местни неизчерпаеми ресурси, които да бъдат използвани максимално, както водният потенциал, така и другите източници на чиста енергия (вятър, слънце, геотермални води, биомаса); 10. Ефективно използване на ресурсите, в това число намаляване потреблението на вода чрез стимулиране на производството в рециркуляционни системи; 11. Въвеждане на ресурсоспестяващи технологии, които намаляват количеството на използваната вода и лекарствени препарати, както и други химикали; намаляване на еутрофикацията на водните тела.

<p>Допустими кандидати</p>	<p>За безвъзмездна финансова помощ могат да кандидатстват еднолични търговци (ЕТ) или юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, както следва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. да са регистрирани като производители на риба и други водни организми по реда на чл.25 ЗРА; 2. да са регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД); 3. да отговарят на изискванията за микро, малко или средно предприятие съгласно Закона за малките и средни предприятия;
<p>Допустими дейности</p>	<p>Подпомагането по настоящата мярка допринася за постигането специфичните цели по приоритета на Съюза, предвиден в член 6, параграф 2 на Регламент 508/2014.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Безвъзмездна финансова помощ се предоставя за следните дейности: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. продуктивните инвестиции в аквакултурите, включително производство на зарибителен материал; 1.2. диверсификацията на продукцията на аквакултурите и отглежданите видове; 1.3. модернизация на аквакултурните стопанства, включително подобряването на условията на труд и безопасност за работещите в сектора; 1.4. подобряването и модернизацията, свързани със здравето на животните и хуманното отношение към тях, включително закупуване на оборудване за предпазване на стопанствата от диви хищници; 1.5. инвестиции, намаляващи отрицателното въздействие или повишаващи положителното въздействие върху околната среда, както и подобряването на ефективното използване на ресурсите; 1.6. инвестиции в повишаване на качеството или добавената стойност на продуктите от аквакултури; 1.7. инвестиции, водещи до значително намаляване на въздействието на предприятията за аквакултури върху потреблението и качеството на водата, по-специално чрез намаляване на използваното количество вода или химикали, антибиотици и други лекарствени продукти или чрез повишаване на качеството на отпадните води, включително чрез разработване на мултитрофични системи за аквакултури; (поликултурно отглеждане на аквакултури); 1.8. насърчаването на затворени системи за аквакултури, в които продуктите от аквакултури се отглеждат в затворени рециркулационни системи, като по този начин се свежда до минимум

	<p>потреблението на вода;</p> <p>1.9. инвестиции в повишаването на енергийната ефективност и насърчаването на преминаването на предприятията за аквакултури към възобновяеми източници на енергия (на ниво допустимост капацитета на инсталацията да не е по-голям от потреблението, което е необходимо за проекта);</p> <p>1.10. диверсификация на доходите на предприятията за аквакултури чрез развиване на допълнителни дейности, свързани с основната дейност на предприятието в областта на аквакултурите, включително за риболовен туризъм, свързани с аквакултурите екологични услуги или образователни дейности в областта на аквакултурите.</p> <p>2. Подпомагането по точка 1 може да бъде предоставено за увеличаването на производството и/или осъвременяването на съществуващи предприятия за аквакултури или за изграждането на нови такива, при условие че промените са в съответствие с многогодишния национален стратегически план за развитието на аквакултурите по член 34 от Регламент (ЕС)№ 1380/2013.</p> <p>3. Допустими дейности по сектори:</p> <p>Сектор „Рециркулационни системи“ Допустими са дейностите по точки: 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8; 1.9 и 1.10.</p> <p>ВАЖНО: За сектор „Рециркулационни системи” допустима дейност от т. 1.4. е само „подобряването и модернизацията, свързани със здравето на животните и хуманното отношение към тях”.</p> <p>Сектор „Изграждане на нови, както и разширяване и модернизация на съществуващи аквакултурни стопанства“ Допустими са дейностите по точки: от 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.9 и 1.10.</p> <p>Предвидените в проекта дейности и инвестиции трябва да бъдат осъществени на територията на МИРГ.</p>
<p>Допустими разходи</p>	<p>Допустими за финансиране са следните разходи,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. за строително-монтажни работи 2. за закупуване на нови машини и оборудване (включително компютърно), съоръжения и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, включително разходи за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация на оборудването, машините, съоръженията, включително придобити чрез

	<p>финансов лизинг;</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. за специализирана складова техника и складови транспортни средства за обслужване на стопанството (електрокари и мотокари, теглителна техника, транспалетни колички и хладилни контейнери), включително придобити чрез финансов лизинг; 4. за закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, необходими за изготвяне и/или изпълнение на проектното предложение; 5. за закупуване на софтуер, включително разходите за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация (включително придобити чрез финансов лизинг); 6. за подготовка на проекта, инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически проект и/или технологично описание на обекта за производство на аквакултури и технологична схема на производство на аквакултури, съгласно Наредба № 18 от 4.11.2016 г. за съдържанието на технологичното описание и технологичната схема на производство на аквакултури, изготвени от специалист с образование, съответстващо на спецификата на технологията; разходи за независим строителен надзор, авторски надзор и инвеститорски контрол, които са до 5 на сто от общата стойност на допустимите разходи по проекта или не надвишават левовата равностойност на 10 000 евро. 7. за закупуване на земя, която има пряка връзка с изпълнението на проекта и е в размер до 10 на сто от общите допустими разходи по проекта, при условията на чл. 19 от ПМС № 189 от 2016 г.; 8. за инвестиции във възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за получаване на топлинна и/или електроенергия, необходими и пряко свързани с изпълнението на проекта, включително придобити чрез финансов лизинг; 9. за сервизни плавателни съдове, които обслужват и са пряко свързани с изпълнението на проекта, включително придобити чрез финансов лизинг; 10. за въвеждане на системи за контрол на качеството, безопасни условия на труд и опазване на околната среда и водите и достигане на съответствие с международно признати стандарти - до 1% от стойността на инвестицията; 11. за обекти за продажба на дребно на собствено произведена продукция от аквакултура в аквакултурните стопанства; 12. за обучение на персонала, зает с производствената дейност, пряко свързана с предвидената инвестиция - до 1% от стойността на инвестицията; 13. за съоръжения и/или оборудване за подобряване безопасността и условията на труд; 14. за специализирани транспортни средства, отговарящи на капацитета и нуждите на стопанството, свързани с подобряване на производството,
--	--

	<p>включително придобити чрез финансов лизинг;</p> <p>ВАЖНО: Специализирани транспортни средства, които отговарят на нуждите и капацитета на стопанството, свързани с подобряване на производството, включени във ФК на кандидата. За същите следва да бъде предоставена подробна обосновка (планирани брой дни заетост и часове) към ФК, с която да се докаже необходимостта от конкретните избрани транспортни средства. Ще бъдат подпомагани транспортни средства, за които да се докаже заетост в стопанството минимум 60% от работните дни годишно.</p> <p>Допустимо е подпомагането само на един брой транспортно средство, свързано с дейността, за която се кандидатства за обслужване извън рамките на стопанството.</p> <p>Допустими за финансиране са следните предварителни разходи, разплатени преди подаване на заявлението:</p> <p>Разходи за подготовка на проекта, инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически проект и/или технологично описание на обекта за производство на аквакултури и технологична схема на производство на аквакултури, съгласно Наредба № 18 от 4.11.2016 г. за съдържанието на технологичното описание и технологичната схема на производство на аквакултури, изготвени от специалист с образование, съответстващо на спецификата на технологията; разходи за независим строителен надзор, авторски надзор и инвеститорски контрол, които са до 5 на сто от общата стойност на допустимите разходи по проекта или не надвишават левовата равностойност на 10 000 евро.</p>		
Максимален интензитет на БФП	До 50%		
Максимален размер на проекта	Не повече от левовата равностойност на 200 000 евро		
Минимален размер на БФП	Левовата равностойност на 5 000 евро		
Максимален размер на БФП	Левовата равностойност на 50 000 евро		
Общо средства по мярката	Левовата равностойност на 150 000 евро		
Критерии за подбор	Съгласно таблицата с критериите за МИРГ, както следва:		
	№	Критерии за подбор	Тежест

		(точки)
1	Вид на предприятието – микро и малко	10
2	Създаване на нови работни места (определяне на точки – едно работно място – 5 точки, от 2 до 5 работни места – 10 точки, и над 5 работни места – 15 точки)	15
3	Запазване на съществуващи работни места в аквакултурното стопанство	15
4	Основна дейност от аквакултура (за предходните три години поне 50% от приходите на кандидата са от аквакултурно производство)	10
5	Подобряване на енергийната ефективност	15
6	Подобряване на безопасността и условията на труд	15
7	Модернизация или инвестиция в репродуктивно-производствения процес	10
9	Иновации в стопанството	10
	Общо	100
<i>Проекти получили „0“ точки от оценка не се предлагат за класиране от Комисията за избор на проекти (КИП) и не се допускат за подпомагане.</i>		
Приложим режим на минимални/държавни помощи	Приложимия режим на държавни помощи е съгласно действащото законодателство в България, като подробно ще бъде посочен в разработената процедура за кандидатстване по мярката след съгласуване с УО на ПМДР.	

Мярка	Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури
№ от ПМДР	2.3.
Регламент 508/2014	Член 52
Териториален обхват	Територията на МИРГ
Цели на мярката	Насърчаване на предприемачеството в сектора на аквакултурите ЕФМДР може да подпомага създаването на предприятия за устойчиви аквакултури от нови производители на аквакултури.
Допустими кандидати	Подпомагането се предоставя на производители на аквакултури, които навлизат в сектора, при условие че: ➤ притежават съответни професионални умения и компетентност;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ за пръв път създават микропредприятие или малко предприятие за аквакултури като ръководители на такова предприятие; и ➤ представят бизнес план за развитието на своите дейности, свързани с аквакултурите. <p>За безвъзмездна финансова помощ могат да кандидатстват еднолични търговци (ЕТ) или юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.</p>
<p>Допустими дейности</p>	<p>Подпомагането по настоящата мярка допринася за постигането специфичните цели по приоритета на Съюза, предвиден в член 6, параграф 2 на Регламент 508/2014.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Безвъзмездна финансова помощ се предоставя за следните дейности: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. продуктивните инвестиции в аквакултурите, включително производство на зарибителен материал; 1.2. диверсификацията на продукцията на аквакултурите и отглежданите видове; 1.3. модернизация на аквакултурните стопанства, включително подобряването на условията на труд и безопасност за работещите в сектора; 1.4. подобряването и модернизацията, свързани със здравето на животните и хуманното отношение към тях, включително закупуване на оборудване за предпазване на стопанствата от диви хищници; 1.5. инвестиции, намаляващи отрицателното въздействие или повишаващи положителното въздействие върху околната среда, както и подобряването на ефективното използване на ресурсите; 1.6. инвестиции в повишаване на качеството или добавената стойност на продуктите от аквакултури; 1.7. инвестиции, водещи до значително намаляване на въздействието на предприятията за аквакултури върху потреблението и качеството на водата, по-специално чрез намаляване на използваното количество вода или химикали, антибиотици и други лекарствени продукти или чрез повишаване на качеството на отпадните води, включително чрез разработване на мултитрофични системи за аквакултури; (поли културно отглеждане на аквакултури); 1.8. насърчаването на затворени системи за аквакултури, в които продуктите от аквакултури се отглеждат в затворени рециркуляционни системи, като по този начин се свежда до минимум потреблението на вода; 1.9. инвестиции в повишаването на енергийната ефективност и насърчаването на преминаването на предприятията за аквакултури към възобновяеми източници на енергия (на ниво допустимост капацитета на инсталацията да не е по-голям от потреблението, което е необходимо за проекта);

	<p>2. Подпомагането по точка 1 може да бъде предоставено за изграждането на нови такива, при условие че промените са в съответствие с многогодишния национален стратегически план за развитието на аквакултурите по член 34 от Регламент (ЕС) № 1380/2013.</p> <p>За придобиване на подходящи професионални умения производителите на аквакултури, които навлизат в сектора, могат да се ползват от подпомагането за: професионалното обучение, ученето през целия живот, разпространението на научни и технически знания и иновативни практики, придобиването на нови професионални умения в областта на аквакултурите и във връзка с намаляването на въздействието върху околната среда на свързаните с аквакултури операции;</p> <p>Предвидените в проекта дейности и инвестиции трябва да бъдат осъществени на територията на МИРГ.</p>
<p>Допустими разходи</p>	<p>Допустими за финансиране са следните разходи,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. за строително-монтажни работи 2. за закупуване на нови машини и оборудване (включително компютърно), съоръжения и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, включително разходи за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждането в експлоатация на оборудването, машините, съоръженията, включително придобити чрез финансов лизинг; 3. за специализирана складова техника и складови транспортни средства за обслужване на стопанството (електрокари и мотокари, теглителна техника, транспалетни колички и хладилни контейнери), включително придобити чрез финансов лизинг; 4. за закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, необходими за изготвяне и/или изпълнение на проектното предложение; 5. за закупуване на софтуер, включително разходите за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация (включително придобити чрез финансов лизинг); 6. за подготовка на проекта, инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически проект и/или технологично описание на обекта за производство на аквакултури и технологична схема на производство на аквакултури, съгласно Наредба № 18 от 4.11.2016 г. за съдържанието на технологичното описание и технологичната схема на производство на аквакултури, изготвени от специалист с образование, съответстващо на спецификата на технологията; разходи за независим строителен надзор, авторски надзор и инвеститорски контрол, които са до 5 на сто от общата стойност на допустимите разходи по проекта или не надвишават левовата равностойност на 10 000 евро. 7. за закупуване на земя, която има пряка връзка с изпълнението на

	<p>проекта и е в размер до 10 на сто от общите допустими разходи по проекта, при условията на чл. 19 от ПМС № 189 от 2016 г.;</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. за инвестиции във възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за получаване на топлинна и/или електроенергия, необходими и пряко свързани с изпълнението на проекта, включително придобити чрез финансов лизинг; 9. за сервизни плавателни съдове, които обслужват и са пряко свързани с изпълнението на проекта, включително придобити чрез финансов лизинг; 10. за въвеждане на системи за контрол на качеството, безопасни условия на труд и опазване на околната среда и водите и достигане на съответствие с международно признати стандарти - до 1% от стойността на инвестицията; 11. за обекти за продажба на дребно на собствено произведена продукция от аквакултура в аквакултурните стопанства; 12. за обучение на персонала, зает с производствената дейност, пряко свързана с предвидената инвестиция - до 1% от стойността на инвестицията; 13. за съоръжения и/или оборудване за подобряване безопасността и условията на труд; 14. за специализирани транспортни средства, отговарящи на капацитета и нуждите на стопанството, свързани с подобряване на производството, включително придобити чрез финансов лизинг; <p>ВАЖНО: Специализирани транспортни средства, които отговарят на нуждите и капацитета на стопанството, свързани с подобряване на производството, включени във ФК на кандидата. За същите следва да бъде предоставена подробна обосновка (планирани брой дни заетост и часове) към ФК, с която да се докаже необходимостта от конкретните избрани транспортни средства. Ще бъдат подпомагани транспортни средства, за които да се докаже заетост в стопанството минимум 60% от работните дни годишно.</p> <p>Допустимо е подпомагането само на един брой транспортно средство, свързано с дейността, за която се кандидатства за обслужване извън рамките на стопанството.</p>
<p>Максимален интензитет на БФП</p>	<p>До 50%</p>
<p>Максимален размер на проекта</p>	<p>Не повече от левовата равностойност на 200 000 евро</p>
<p>Минимален размер на</p>	<p>Левовата равностойност на 10 000 евро</p>

БФП			
Максимален размер на БФП	Левовата равностойност на 100 000 евро		
Общо средства по мярката	Левовата равностойност на 250 000 евро		
Критерии за подбор	Съгласно таблицата с критериите за МИРГ, както следва:		
	№	Критерии за подбор	Тежест (точки)
	1	Създаване на нови работни места:	
	1.1.	1-3 работни места	5
	1.2.	4-6 работни места	10
	1.3.	Повече от 6 работни места	15
	2	Проектът предвижда инвестиции в енергийна ефективност	15
	3	Проектът предвижда инвестиции в безопасността и условията на труд	15
	4	Проектът предвижда инвестиции в репродуктивно-производствения процес	10
	5	Проектът предвижда инвестиции в отглеждане на: -видове с добър пазарен потенциал* – 15 точки -видове с много добър пазарен потенциал* – 20 точки	20
6	Внедряване на иновации в стопанството	10	
	Общо	85	
<i>Проекти получили „0“ точки от оценка не се предлагат за класиране от Комисията за избор на проекти (КИП) и не се допускат за подпомагане.</i>			
Приложим режим на минимални/държавни помощи	Приложимия режим на държавни помощи е съгласно действащото законодателство в България, като подробно ще бъде посочен в разработената процедура за кандидатстване по мярката след съгласуване с УО на ПМДР.		

Мярка	Преработване на продуктите от риболов и аквакултури
№ от ПМДР	5.4
Регламент 508/2014	Член 69
Териториален	Територията на МИРГ

обхват	
Цели на мярката	<p>Прилагането на мярката е насочена към изграждането на нови и модернизация на съществуващи предприятия, а именно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модернизацията на предприятията, чрез която да се намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците, шум и т. н.; 2. Разработването и/или внедряването на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация; 3. Разширяването на асортимента от обработени/преработени продукти на риболова и аквакултурата; 4. Подобряването условията на труд в предприятията; 5. Добавянето на стойност и по-пълното оползотворяване на произведената в страната аквакултура съгласно МНСПА.
Допустими кандидати	<p>Мярка 5.4 „Преработване на продуктите от риболов и аквакултури” ще бъде предоставена на кандидати собственици на съществуващи предприятия за преработка на продукти от риболов и аквакултури, както и на кандидати с намерение за изграждане на нови такива.</p> <p>За безвъзмездна финансова помощ могат да кандидатстват еднолични търговци (ЕТ) или юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, които:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да са регистрирани по реда на чл. 12 от Закона за храните и да са вписани в регистъра на БАБХ, в сектор „Рибни продукти“ – само за съществуващи предприятия; ➤ да са регистрирани като производители на риба и други водни организми по реда на чл. 25 от ЗРА в случаите, когато обекти на подпомагане са съществуващи или нови предприятия, които преработват собствена аквакултура; ➤ да имат издадено Разрешително за стопански риболов и Удостоверение за придобиване на право за усвояване на ресурс от риба и други водни организми, когато обекти на подпомагане са съществуващи или нови предприятия, които преработват собствен улов; ➤ да са регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД) в случаите, когато обекти на подпомагане са съществуващи или нови предприятия, които преработват собствена аквакултура. ➤ Да са малки или средни предприятия

<p>Допустими дейности</p>	<p>ЕФМДР може да подпомага инвестиции в преработването на продукти от риболов и аквакултури, когато тези инвестиции:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. допринасят за реализирането на икономии на енергия или намаляване на въздействието върху околната среда, включително третирането на отпадъци; 2. подобряват безопасността, хигиената, здравето и условията на труд; 3. са свързани с преработването на странични продукти, които се получават в резултат на основни дейности от преработването; 4. са свързани с преработването на продукти на биологичните аквакултури съгласно членове 6 и 7 от Регламент (ЕО) № 834/2007; 5. водят до нови или подобрени продукти, нови или подобрени процеси или нови или подобрени управленски и организационни системи. <p>Предвидените в проекта дейности и инвестиции трябва да бъдат осъществени на територията на МИРГ.</p>
<p>Допустими разходи</p>	<p>Допустими за финансиране са следните инвестиционни разходи:</p> <p>ВАЖНО: Всички разходи посочени по-долу са допустими единствено в случаите, когато кандидатът е провел съответната процедура, съгласно реда и условията на ПМС № 160/01.07.2016 г., с изключение на предварително извършените, по които е организиран търг от три съпоставими оферти, предоставени към Формуляра за кандидатстване.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. разходи за строително-монтажни работи; 2. закупуване на нови машини и оборудване (включително компютърно), съоръжения и други, пряко свързани с предвидената инвестиция, в това число и разходи, включени в продажната цена за осъществяване на доставката, инсталиране, изпитване и въвеждане в експлоатация на оборудването (машините), съоръженията, включително придобити чрез финансов лизинг; 3. специализирана складова техника и специализирани транспортни средства, отговарящи на капацитета и нуждите на предприятието, свързани с подобряване на производството, включително придобити чрез финансов лизинг; 4. за закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, необходими за изготвяне и/или изпълнение на проектното предложение; 5. за закупуване на софтуер, включително разходите за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация (включително придобити чрез финансов лизинг); 6. за подготовка и изпълнение на проекта, инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект; технологичният проект следва да е изготвен от специалист с образование, съответстващо на спецификата на технологията, разходи за независим строителен надзор, авторски надзор и инвеститорски контрол, които са до 5 на сто от общата стойност на допустимите

	<p>разходи по проекта или не надвишават левовата равностойност на 10 000 евро,</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. закупуване на земя, която има пряка връзка с предвидената инвестиция и е в размер до 10 на сто от общите допустими разходи по проекта, при условията на чл. 19 от ПМС 189 8. инвестиции във възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) за получаване на топлинна и/или електроенергия, необходими и пряко свързани с производствената дейност на кандидата, включително придобити чрез финансов лизинг; 9. въвеждане на системи за контрол на качеството, безопасни условия на труд и опазване на околната среда и водите и достигане на съответствие с международно признати стандарти – до 2 процента от стойността на инвестицията; 10. обучение на персонала, зает с производствената дейност, пряко свързано с предвидената инвестиция – до 1 % от стойността на инвестицията; 11. инвестиции в пречиствателни съоръжения за отпадни води и оборудване, свързано с опазването на околната среда, включително придобити чрез финансов лизинг; 12. разходи за доставка, инсталация, тестване и въвеждане в експлоатация на: <ul style="list-style-type: none"> • съоръжения и/или оборудване за преработка на отпадъци - използване на отпадъците от преработката за производство на страничен животински продукт; • оборудване за подобряване качеството, безопасността, капацитета за съхранение и проследяемостта на продуктите; • съоръжения и/или оборудване за подобряване на безопасността и условията на труд; <p>ВАЖНО: Специализираните транспортни средства следва да отговарят на нуждите и капацитета на предприятието, да са свързани с подобряване на производството и да са включени във ФК на кандидата. За същите следва да бъде предоставена подробна обосновка (планирани брой дни заетост и часове) към ФК, с която да се докаже необходимостта от конкретните избрани транспортни средства. Ще бъдат подпомагани транспортни средства, за които да се докаже заетост в предприятието минимум 60% от работните дни годишно.</p> <p>Допустимо е подпомагането само на един брой специализирано транспортно средство, свързано с дейността, за която се кандидатства за обслужване извън рамките на предприятието.</p> <p>ВАЖНО: Дълготрайните материални и нематериални активи, придобити със средства по проекта, следва да бъдат използвани единствено в предприятието – обект на инвестицията, да бъдат амортизируеми, да бъдат закупени при пазарни условия от лица, несвързани с купувача, и да бъдат</p>
--	--

	<p>включени в активите на предприятието, получаващо помощта, както и да останат свързани с проекта, за който е предоставена помощта, за срок от 5 години след извършването на последното плащане в полза на съответния бенефициент. Придобитите активи следва да са нови (неупотребявани) и да са заведени за първи път от получателя на помощта.</p> <p>Допустими за финансиране са следните предварителни разходи, разплатени преди подаване на заявлението:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. закупуване на ноу-хау, патентни права и лицензи, необходими за изготвяне и/или изпълнение на проекта; 2. подготовка и изпълнение на проекта, инженерни проучвания, оценки, анализи и изготвяне на технически и/или технологичен проект; технологичният проект следва да е изготвен от специалист с образование, съответстващо на спецификата на технологията; разходи за независим строителен надзор, авторски надзор и инвеститорски контрол, които са до 5 на сто от общата стойност на допустимите разходи по проекта и не надвишават левовата равностойност на 10 000 евро; 3. закупуване на земя, която има пряка връзка с изпълнението на проекта и е в размер до 10 на сто от общите допустими разходи по проекта, в съответствие с чл. 19 от ПМС 189 		
Максимален интензитет на БФП	До 50%		
Максимален размер на проекта	Не повече от левовата равностойност на 200 000 евро		
Минимален размер на БФП	Левовата равностойност на 10 000 евро		
Максимален размер на БФП	Левовата равностойност на 50 000 евро		
Общо средства по мярката	Левовата равностойност на 150 000 евро		
Критерии за подбор	Съгласно таблицата с критериите за МИР, както следва:		
	№	Критерии за избор	Тежест (точки)
	1	Създаване на нови работни места:	
	1.1.	до 4 работни места	5
	1.2.	5-10 работни места	10
1.3.	Повече от 10 работни места	15	

	2	Запазване на съществуващите работни места в преработвателното предприятие	10
	3	Прилагане на методи, намаляващи отрицателното въздействие върху околната среда, включително третирането на отпадъци	10
	4	Реализиране на икономии на енергия	10
	5	Подобряване на безопасността, хигиената, здравето и условията на труд	10
	6	Преработване на собствен улов и/или аквакултура (минимум 30% от суровината)	15
	7	Преработване на видове с: много добър пазарен потенциал и/или черна мида – 10 т.; добър пазарен потенциал – 5 т.	10
	8	Преработването на странични продукти, които се получават в резултат на основни дейности от преработването	5
		Общо	85
<i>Проекти получили „0“ точки от оценка не се предлагат за класиране от Комисията за избор на проекти (КИП) и не се допускат за подпомагане.</i>			
Приложим режим на минимални държавни помощи	Приложимият режим на държавни помощи е съгласно действащото законодателство в България, като подробно ще бъде посочен в разработената процедура за кандидатстване по мярката, след съгласуване с УО на ПМДР.		

Мярка	Развитие и популяризиране идентичността на територията на МИРГ
№	508-1
Регламент 508/2014	Дизайнерска мярка, отговаряща на целите на ПМДР 2014 – 2020 г. и Регламент 508/2014
Териториален обхват	Територията на МИРГ
Цели на мярката	Мярката е насочена към развитието и популяризирането на териториалната уникалност, чрез използването на природните ресурси, културното наследство, обичаи, традиции и фолклор с цел повишаване привлекателността на района като туристическа дестинация за различни видове алтернативен туризъм – екологичен, селски, културен, фолклорен, фестивален и др. Основната цел е да бъдат подпомогнати кандидати, чийто проекти допринасят за съхраняването и развитието на местното природно и културно наследство и укрепване на местните общности като уникален

	социален, природен и културен актив в населените места от територията.
Допустими кандидати	<ol style="list-style-type: none"> 1. Община Бургас и Община Камено; 2. Юридически лица с нестопанска цел, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел; 3. Читалища, регистрирани и вписани по Закона за народните читалища;
Допустими дейности	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изготвяне на проучвания и планове за опазване, реставрация, рехабилитация, защита и управление на места с природна, културна, археологическа и архитектурна стойности. 2. Подготовка и прилагане на програми за информирани за проблемите на околната среда и устойчивото развитие; 3. Инвестиции, свързани с поддръжката, възстановяването и подобряването на природното наследство и с обекти от особено значение за местната общност, свързани с местния фолклор и обичаи, или част от местния пейзаж; 4. Дейности за опазване, възстановяване и насърчаване на териториалната уникалност и местните продукти; 5. Разработване на интерпретационни програми и подготовка на водачи и аниматори за тяхното прилагане; 6. Дейности по съхраняване, идентифициране, възстановяване и обновяване на природното и културно наследство на територията; 7. Инвестиции в нематериално културно наследство: изследване, документиране и съхраняване на елементи от нематериалното културно наследство, в т.ч. местния фолклор; опазване на природни пространства и мемориални места; популяризиране, предаване и възраждане на различни аспекти на културното наследство; 8. Дейности свързани с промотиране и популяризиране на проектите. <p>Предвидените в проекта дейности и инвестиции трябва да бъдат осъществени на територията на МИРГ.</p> <p>ВАЖНО: С цел избягване на двойно финансиране между Стратегиите за ВОМР на МИГ и МИРГ на териториите на общините Камено и Бургас на ниво проект ще бъде извършвана проверка за дублиране на дейности на етап оценка на проекта и подписване на Договор за БФП. Материален местен туристически продукт представлява цялостната материално-техническа база и инфраструктура на територията, която е насочена към предоставяне на туристически услуги и има статут на дълготраен актив.</p> <p>Нематериален местен туристически продукт представлява организирането и осъществяването на дейности и събития, които</p>

	<p>управляват материално-техническата база и инфраструктура за предоставяне на туристически услуги с цел създаването на конкретни преживявания на база уникалните за територията местни ресурси (природни, исторически и култури), така че те да бъдат високо оценени от крайния потребител. Нематериалният местен туристически продукт няма статут на дълготраен актив.</p>
<p>Допустими разходи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разходи свързани с проучване, провеждане на археологически разкопки, консервиране и/или възстановяване на паметници на културата с местно значение. 2. Разходи за устройство и развитие инфраструктурата на туристически зони. 3. Разходи за обучение и подготовка на водачи и аниматори. 4. Разходи за почистване на териториите от ТБО. 5. Разходи за създаване на местна туристическа и културна инфраструктура. 6. Реконструкция на съществуващите характерни елементи на територията на МИРГ, реставриране и консервиране. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Разходи, свързани с прякото изпълнение на реставрационните, строително-ремонтните и строително-монтажните дейности; ➤ Непредвидени разходи в размер до 5% от стойността на одобрените разходи 7. Разходи за създаване, съхраняване и обогатяване на сбирки (исторически, етнографски и др.) 8. Разходи за почистване, съхраняване, възстановяване и поддържане на значими природни и културно-исторически обекти, в т.ч. археологически, както и терените около тях. 9. Разходи за изготвяне на информационни материали – плакати, статии, радио и телевизионни предавания, атласи и карти на територията, табели и др. 10. Закупуване на оборудване и обзавеждане на сгради, които са част от културното наследство. 11. Разходи за проучвания и изработване на материали за идентифициране, документиране, изследване и/или съхраняване на нематериалното културно наследство. 12. Разходи за провеждане на фестивали, събори, организиране на изложби, семинари. 13. Разходи за изграждане на партньорства и създаване на мрежи между различни културни институции/музеи, музейни сбирки, читалища, общини, НПО и частни лица/ 14. Общи разходи, свързани с: консултации, маркетингови стратегии, хонорари за правни услуги, архитекти, инженери, разработване на продукти, разработване и въвеждане на системи за управление,

	<p>разработване и разпространение на рекламни и информационни материали, придобиване на патентни права и лицензи, такси и разходи, необходими за изготвяне и изпълнение на дейностите по проекта.</p> <p>15. Консултациите, включени за всеки проект се състоят от пред-проектни изследвания, подготовка и окомплектоване на пакета от документи за кандидатстване и консултантски услуги, свързани с изпълнението и отчитане на дейностите по проекта до изплащане на помощта, и не могат да надвишават 5% от сумата на допустимите разходи.</p>																		
Максимален интензитет на БФП	До 100%																		
Максимален размер на проекта	Не повече от левовата равностойност на 200 000 евро																		
Минимален размер на БФП	Левовата равностойност на 5 000 евро																		
Максимален размер на БФП	Не повече от левовата равностойност на 200 000 евро																		
Общо средства по мярката	Левовата равностойност на 400 000 евро																		
Критерии за подбор	Съгласно таблицата с критериите за МИРГ, както следва:																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>№</th> <th>Критерии за избор</th> <th>Тежест (точки)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Проектът води до формиране на местен материален и/или нематериален туристически продукт</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Проектът цели съхраняване, идентифициране, възстановяване и обновяване на природно и/или културно и/или историческо наследство</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Проектът е предложен от НПО</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Проектът е предложен от Община Бургас и/или Община Камено</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Общо</td> <td>80</td> </tr> </tbody> </table>	№	Критерии за избор	Тежест (точки)	1	Проектът води до формиране на местен материален и/или нематериален туристически продукт	20	2	Проектът цели съхраняване, идентифициране, възстановяване и обновяване на природно и/или културно и/или историческо наследство	30	3	Проектът е предложен от НПО	30	4	Проектът е предложен от Община Бургас и/или Община Камено	20		Общо	80
	№	Критерии за избор	Тежест (точки)																
	1	Проектът води до формиране на местен материален и/или нематериален туристически продукт	20																
	2	Проектът цели съхраняване, идентифициране, възстановяване и обновяване на природно и/или културно и/или историческо наследство	30																
	3	Проектът е предложен от НПО	30																
4	Проектът е предложен от Община Бургас и/или Община Камено	20																	
	Общо	80																	
<i>Проекти получили „0“ точки от оценка не се предлагат за класиране от Комисията за избор на проекти (КИП) и не се допускат за подпомагане.</i>																			
Приложим режим на минимални/д	Приложимия режим на държавни помощи е съгласно действащото законодателство в България, като подробно ще бъде посочен в разработената процедура за кандидатстване по мярката след съгласуване с																		

ържавни помощи	УО на ПМДР.
-------------------	-------------

ВАЖНО! По всички мерки включени в Стратегията за ВОМР на МИРГ „Бургас – Камено“ няма да се допускат за подпомагане разходи:

- Определени като недопустими в ПМС №189;
- За инвестиции или дейност получила финансиране от друг ЕСИФ;
- Определени като недопустими в указанията по § 3 от заключителните разпоредби на ПМС № 161 за общите изисквания към стратегиите;
- посочени в т.14.2. от Условието за кандидатстване с проектни предложения за БФП по ПМДР 2014-2020г., финансирана от ЕФМДР, Процедура чрез подбор на проекти BG14MFOR001-4.002 „Изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно развитие“.

7. Финансов план на стратегията (Финансова обосновка на бюджета и разпределението на средствата по мерки).

Стратегията за ВОМР на МИРГ „Бургас - Камено“ се финансира от един източник: Програмата за морско дело и рибарство (ПМДР 2014-202г.) с финансовата подкрепа на Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР).

При планирането на бюджета по мерки се взе предвид следното:

- Инвестиционните намерения на заинтересованите страни от местната общност (изразени чрез проектни фишове);
- Нагласите и заявените потребности на участниците в процеса на подготовка на стратегията по отношение развитието на населените места (проучвания, интервюта, срещи и анкети);
- Идентифициране на целевите групи и потенциалните бенефициенти;
- Анализа на силните и слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT);

Планирането е процес, в основата на който стоят определен брой различни допускания. Колкото повече допускания правим, толкова повече увеличаваме риска това, което планираме, да не се случи или да се случи, но със значителни отклонения от заложеното. При разпределението на бюджетите по мерките от ПМДР 2014 – 2020 г. са използвани два подхода, благодарение на които планирането да бъде максимално реалистично:

Първият се основава на инвестиционните намерения на заинтересованите страни в общността, които бяха установени чрез:

1. Провеждане на срещи, обсъждания, обучения и консултации;
2. Попълване на карта от потенциалните кандидати – проектни фишове (идея и прогнозна стойност).

Подходът се базира на:

- A. Допускане, че ще бъдат оползотворени 1 500 000 евро за проекти по Стратегията на МИРГ (базирано на предприемаческата активност установена в проведените на територията проучвания, обучения и срещи);
- B. Допускане, че хората с идея за проект не биха могли да прогнозират с голяма точност стойността на инвестицията си, но с много по-голяма сигурност биха заявили инвестиционното си намерение. Това е така, защото много от тях не са правили подробни проучвания за стойността на бъдещата си инвестиция. Трябва да отчетем и факта, че хората с инвестиционни намерения, участвали в процеса на разработка на Стратегията, не могат с точност да планират стойността на проекта.

Предимството на този подход са в това, че правим само 2 допускания, едно от които е, че можем да усвоим сумата от 1 500 000 евро за проекти, а второто допускане, описано по-горе, се основава на инвестиционните намерения на хората, без да се съобразява с предвидените за тях бюджети.

Недостатъкът на този подход е невъзможността да се определят максималната стойност на субсидията за един проект. Освен това прогнозите в таблицата по-долу са в пряка зависимост от участниците в процеса на планиране. Колкото повече хора с различни намерения участват в процеса на планиране, толкова повече ще се променят параметрите в прогнозната таблица. За да се прецизират мерките и размера на финансиране се проведе допълнително проучване с попълване на карти на потенциалните бенефициенти. Резултатът от анализа на попълнените карти се основава на посочена в тях прогнозна стойност за един проект, докато резултатът в работните групи и обучения се формира от броя заявени инвестиционни намерения.

Разпределението на бюджета по мерките в стратегията стана на база брой заявени проекти (по причини описани по-горе) и определяне на относителните дялове в % по мерки. Така получаваме отговор на въпроса: каква част от броя на заявените инвестиционни намерения попадат в обхвата на мерки 1.1, 1.8, 2.2, 2.3 и 5.4, както и допълнително разработената мярка 508-1, която е извън обхвата на Регламент (ЕС) 508/2014, но е в съответствие с целите на Регламента. Този резултат ни дава възможност да изчислим размера на безвъзмездната финансова помощ за всяка една мярка като произведение между относителния дял на броя заявени проекти в % и планирания по стратегията бюджет (1 500 000 евро за проекти финансиран от ЕФМДР).

Определянето на максималния и минималния размер на помощта за един проект по съответната мярка стана на база проведени проучвания, обучения, работни срещи и събрани карти с идеи за проекти.

Вторият подход за планиране е административният. Той се основава на капацитета за управление на средствата на МИРГ (човешки ресурси най-вече), времето за кандидатстване, оценка и договаряне на проектите по Стратегията за ВОМР. Началната дата за стартиране изпълнението на Стратегията е в пряка зависимост от нейното одобрение и сключването на договор за финансиране с МЗХГ, ДФ „Земеделие” и УО на ПМДР. Очакванията са това да стане най-късно до края на 2017 г. Това означава, че МИРГ разполага със срок от 2 години (24 месеца) за провеждане на процедури за кандидатстване с проекти по Стратегията, включително и тяхната оценка и договаряне (2018-2020). Обединявайки двата подхода подробно описани по-горе можем да обобщим и да дадем прогнози за мерки, брой проекти и бюджети, както следва:

Източник/ Мярка	Планирани средства в евро	Максимален размер на помощта в евро	Индикативен брой проекти
ЕФМДР			
1.1.	150 000,00	75 000,00	3
1.8.	400 000,00	200 000,00	2
2.2.	150 000,00	50 000,00	3
2.3	250 000,00	100 000,00	5
5.4	150 000,00	50 000,00	3
508-1	400 000,00	200 000,00	4
Общо	1 500 000,00		20

Индикативното разпределение на бюджета за мярка „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие“ е направено на база извършен предварителен прогнозен разчет на разходите, като е определено процентно съотношение 70 на 30 (посочено в таблицата по-долу) от левовата стойност на 500 000 евро (25% от общите публични разходи по СВОМР). За разходите по тази мярка (свързани с управлението и изпълнението на стратегията за водено от общностите местно развитие, състоящи се от оперативни разходи, разходи за персонал, разходи за обучение, разходи за връзки с обществеността, финансови разходи и разходи, свързани с мониторинга и оценката на стратегията и популяризиране на стратегията за водено от общностите местно развитие, с цел да се улесни обменът за предоставяне на информация между заинтересованите страни, да се популяризира стратегията и да се съдейства на потенциалните бенефициери с оглед разработването на операции и подготовката на предложения) ще бъде извършен подробен разчет при одобрение на Стратегията за ВОМР.

Финансов план:			
Индикативно разпределение на средствата по програми/фондове и по мерки:			
<i>Код на мярката</i>	<i>Име на мярката</i>	<i>Общо за периода на стратегията</i>	
		<i>лева</i>	<i>%</i>
	Мерки, финансирани от ПМДР 2014 - 2020 г. (ЕФМДР)		
1.1.	Диверсификация и нови форми на доход	293 374,50	10,00%
1.8.	Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки	782 332,00	26,67%
2.2.	Продуктивни инвестиции в аквакултурите	293 374,50	10,00%
2.3.	Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури	488 957,50	16,67%
5.4.	Преработване на продуктите от риболов и аквакултури	293 374,50	10,00%

	Мерки, които не са част от ПМДР 2014 - 2020 г. , но са включени в Регламент (ЕС) № 508 (финансирани от ЕФМДР)	-	
	Не е приложимо	-	
	Мерки, извън обхвата на мерките от Регламент (ЕС) № 508, но съответстващи на целите на регламента (финансирани от ЕФМДР)	-	
508-1	Развитие и популяризиране идентичността на територията на МИРГ	782 332,00	26,67%
	ОБЩО ЗА ЕФМДР:	2 933 745,00	100,00%
	Мерки, финансирани от ОПОС (ЕФРР)		
	Не е приложимо		
	Мерки, финансирани от ОПНОИР (ЕФРР)		
	Не е приложимо		
	Мерки, финансирани от ОПРЧР (ЕСФ)		
	Не е приложимо		
	Мерки, финансирани от ОПИК (ЕФРР)		
	Не е приложимо		
	Мерки, финансирани от ПРСР (ЕЗФРСР)		
	Не е приложимо		
	ОБЩО ЗА ПРОЕКТИ ПО МЕРКИ:	2 933 745,00	100,00%
	Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие (25 на сто от общите публични р-ди от ЕФМДР мярка 4.2)	977 915,00	25,00%
	Текущи разходи за управление на стратегията на МИРГ (70%)	684 540,50	
	Разходи за популяризиране на стратегията за ВОМР на територията (30%)	293 374,50	
	ОБЩО ЗА ЦЯЛАТА СТРАТЕГИЯ:	3 911 660,00	

8. Допълняемост и демаркация на стратегията и мерките с други програми, стратегии и политики, изпълнявани на територията на областта. (В случай на съвпадение на части от територията на прилагане на стратегии, прилагани от МИГ и МИРГ, групите подsigуряват демаркация на финансираните дейности, чрез разграничаване на същите в различните стратегии).

Стратегическата рамка на СВОМР се базира на наличния потенциал на територията обхваната от МИРГ, определен от ситуационния анализ на настоящото състояние и перспективите за развитие, както и политиките, залегнали в актуалните европейски, национални, регионални и областни стратегии за регионално развитие.

Стратегията за ВОМР се съобразява с целите и задачите на различните стратегически документи, разработени в двете съставни общини по основните политики, като създава обща и кохерентна рамка за устойчиво и интегрирано развитие. СВОМР е в съответствие с Общинските планове на двете общини, които са разработени в съответствие с Националната стратегия за регионално развитие, както и с Регионалната стратегия на Югоизточен район и Областната стратегия за развитие на област Бургас.

Водещи принципи при разработването на СВОМР са:

- Съответствие с принципите на стратегията Европа 2020 – устойчиво, интелигентно и приобщаващо развитие;
- Участие на населението и заинтересованите страни в изработването на Стратегията и нейното прилагане;
- Синергия на стратегическите документи и финансовите източници;

Стратегия Европа 2020: Приета е през 2010 г. и поставя три цели на европейско ниво с оглед осъществяване на политиката за балансирано и устойчиво регионално развитие в рамките на Европейския съюз:

1. Интелигентен растеж: изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
2. Устойчив растеж: насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите;
3. Приобщаващ растеж: стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.

Основните идеи, на които залага Стратегията за ВОМР на МИРГ “Бургас - Камено” са: Увеличаване на трудовата заетост; Въвеждане на иновации; Използване на щадящи природата машини, съоръжения и технологии; Повишаване на професионалните знания и умения; Преодоляване на бедността и социалното изключване; Съхранение на културното и природно наследство. Те са формулирани в основните Приоритети и СЦ и ще бъдат постигнати посредством избраните мерки и критериите за оценка на проектите и тяхната тежест чрез даване на предимство на тези от тях, които са заложили в дейности за изпълнението им. В тази връзка може да бъде обобщено, че Стратегията за ВОМР на МИРГ е изцяло съпоставима с основните цели и приоритети заложили в Програмата “Европа 2020”

Национална програма за развитие на България 2020 е водещия стратегически документ, който конкретизира целите на политиките за развитие на страната до 2020г.

1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване;
2. Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението;

3. Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

Цялостната визия, около която е създадена Стратегията за ВОМР на МИРГ „Бургас - Камено“ е да бъде изградено привлекателно място, в което се развива модерен бизнес, по начин, който съхранява природата, както и да бъдат създадени условия за пълноценен начин на живот, който включва качествена заетост, високи доходи, приобщаване на различни етнически и социални групи посредством култура, традиции и обичаи и здравословни условия на труд. За да бъде постигнато това Стратегическата рамка е построена на принципа на баланс между подпомагането на развитието на икономическите агенти, работещи на територията и създаването на условия за подобряване на съществуващите и развитие на нови дейности в културната сфера на общността. По този начин прилагането на Стратегията за ВОМР на територията обхваната от МИРГ „Бургас - Камено“ ще допринесе за постигането на целите на Националната програма за развитие „България 2020“.

Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.

Документът е отправна точка за разработването на документите за регионално развитие на регионално, областно и общинско ниво. Дългосрочната политика се стреми към баланс между различните аспекти на развитието (икономически, социален, екологичен и териториален) и между различните групи, териториални общности и нива, като по този начин играе ключова роля за устойчивото развитие. Стратегията акцентира върху развитието и експонирането на основните фактори за растеж и сравнителните предимства на страната, а именно човешкия капитал и качествената природна среда.

Стратегията за ВОМР на МИРГ “Бургас - Камено” ще бъде прилагана на територията на различни по статут в административно отношение райони – селски и неселски ареали, в който живеят и работят представители на различни етнически групи (българска, ромска, турска и др.). Изпълняването на обща Стратегия на база на местния потенциал води до сближаване на иначе два отделни района в административен, икономически, социален и териториален аспект. Посредством мярка 508-1 на база на популяризиране на култура, традиции и обичаи различните етнически групи ще имат възможност на равнопоставен принцип да споделят своите култура и обичаи, което води до споделяне и сближаване. Целта на СВОМР е да бъде постигнато обединено общество, в което живеят различни групи на принципа на уважение, споделяне и сътрудничество.

Областна стратегия за развитие на Област Бургас 2014-2020г.

Областната стратегия за развитие е стратегически документ, който определя обща стратегическа рамка за развитие на областта в средносрочен план, като формулира цели и приоритети за интегрирано и устойчиво развитие. Тази стратегическа рамка се определя въз основа на идентифицирания потенциал за развитие на областната общност. Съгласно Закона за регионално развитие, Общинските планове за развитие са в основата на плановия и програмния

процес. Те се разработват в съответствие с дългосрочните цели и приоритетите за развитие на областта, изведени в Областната стратегия, като се отчита спецификата на съответната община. СВОМР е създадена именно на основата на цялостно проучване на местните ресурси и потребности от територията.

Регионален план за развитие на Югоизточния район за периода 2014 – 2020г.

В Регионалния план за развитие са отразени специфичните дългосрочни цели и приоритети за развитие на областите и общините, включени в териториалния обхват на района. СВОМР отразява пространствените перспективи на територията на двете общини на основата на икономическите и социалните фактори на развитието, като се отчитат възможностите за преодоляване на различията между градските и селските територии и се създават предпоставки и условия за повишаване на конкурентоспособността на икономиката и устойчивото развитие на територията.

По време на целия процес по създаване на Стратегията за ВОМР бе внимателно следено целите, които ще бъдат постигнати чрез нейното прилагане, да водят до надграждане на целите и приоритетите заложи в Общинските планове за развитие на Камено и Бургас, които са изцяло съпоставими с плановете за развитие в национален и областен мащаб. В тази връзка прилагането на СВОМР ще доведе до изпълнението на заложените цели в ОПР на Общините по отношение на подобряване на икономическата среда, повишаване на заетостта и доходите и квалификацията на местните жители, подобряване на условията на труд и сближаване на различни социални и етнически групи.

Територията на цялата община Камено, както и селата Маринка, Димчево, Твърдица и Равнец при одобрение ще бъдат обхванати едновременно от Стратегия за ВОМР на МИГ „Камено – Бургас“, финансирана от ЕЗФРСР и ЕСФ, и Стратегия за ВОМР на МИРГ „Бургас – Камено“, с подкрепата на ЕФМДР.

Стратегията, която ще бъде прилагана от МИГ „Камено – Бургас“, обхваща и останалите села от община Бургас и гр. Българово, като самият град Бургас е извън този обхват.

В Стратегията на МИРГ „Бургас – Камено“, влизат територии от южните квартали на град Бургас и с.о. Ченгене скеле.

Двете Стратегии взаимно се допълват и ще осигурят цялостно подобряване на условията за живот на общата територия. По мерки 6.4 „Инвестиции в неземеделски дейности“ от СВОМР на МИГ и мярка 1.1 „Диверсификация и нови форми на доход“ от СВОМР на МИРГ ще бъдат финансирани дейности в различни сфери от икономическия живот на територията и поради тази причина може да се създадат условия за двойно финансиране. В същото време в двете Стратегия за ВОМР на МИГ и МИРГ е заложи мярка „Развитие и популяризиране идентичността на територията“. Включването на една и съща мярка е мотивирано и от факта, че освен обща територия са налице и населени места, които са различни. По този начин възможностите, които предлага тази мярка, ще достигнат до всички инициативни жители от двете общини Бургас и Камено.

В тази връзка с цел избягване на двойно финансиране между Стратегиите за ВОМР на МИГ и МИРГ на териториите на общините Камено и Бургас на ниво отделен проект ще бъде извършвана проверка за дублиране на дейности на етап оценка на проекта и подписване на Договор за БФП. Освен това по мярка 6.4 от СВОМР на МИГ е заложено условие: „Не се допускат до финансиране кандидати – микропредприятия, с основна икономическа дейност в сектора на “Рибарство и аквакултури”, които са потенциални бенефициенти по Стратегията на МИРГ, в случай, че тя бъде одобрена и приложена на територията на общините Камено и Бургас“. По този начин при одобрение и на двете Стратегии за ВОМР на МИГ и МИРГ ще бъде избегнато евентуално двойно финансиране на проекти за БФП по мерки от тях.

Имайки предвид, че в СВОМР на МИРГ са включени мярки 1.1, 1.8, 2.2, 2.3, 5.4, които се прилагат и в национален мащаб по ПМДР 2014-2020 год. на ниво отделен проект, ще бъде следено за недопускане на двойно финансиране с европейски и национални средства със съответните проведени процедури за прием на проектни предложения от ПМДР 2014-2020 год. Следене и проверка за недопускане на двойно финансиране ще бъде извършвана и при подаден проект по мярка 508-1, чиито дейности ще бъдат изпълнявани на територията на кварталите от град Бургас. Това се налага за дейности по отношение на туризма и културата, които са допустими за финансирани по ОП „Региони в растеж“, когато се изпълняват на територията на град Бургас.

9. Описание на разпоредбите за управление и мониторинг на стратегията, доказващи капацитета на местната инициативна рибарска група да изпълни стратегията и описание на специфичните разпоредби за оценка:

9.1. Управление на МИРГ:

- органи за управление и контрол;

Органи на Сдружението са:

1. Общо събрание.
2. Управителен съвет.
3. Председател на Управителния съвет.
4. Изпълнителен директор.
5. Помощни органи, създадени по решение на Общото събрание.

1. Общото събрание е Върховен колективен орган на Сдружението и се състои от всички членове. При попълване състава на Общото събрание по доклад на Управителния съвет се следи за балансираното представителство на публичния, стопанския и нестопанския сектор от територията на действие на МИРГ (делът на представителите на публичния сектор, на представителите на стопанския сектор и на представителите на нестопанския сектор не може да превишава 49 на сто от имащите право на глас съгласно чл. 28, ал. 1 от Закона за юридическите

лица с нестопанска цел, при спазване на условието: над 50% представителност на сектор „Рибарство и аквакултури“). Членовете на Сдружението участват лично в Общото събрание. Те могат да бъдат представлявани от упълномощено лице с пълномощно. Пълномощникът не може да представлява повече от един член на Сдружението. Преупълномощаване не се допуска. Съгласно Устава на Сдружението правомощията на Общото събрание са:

- Изменя и допълва устава;
- Приема други вътрешни актове;
- Приема стратегията за ВОРП на Сдружението и измененията в нея;
- Определя броя, избира и освобождава членовете на Управителния съвет и Председателя на Управителния съвет;
- Приема членове на Сдружението;
- Взема решение за участие в други организации;
- Взема решение за преобразуване или прекратяване на Сдружението;
- Взема решение за откриване и закриване на клонове;
- Приема основните насоки и програма за дейността на сдружението;
- Приема бюджета на Сдружението;
- Приема годишен отчет за дейността на Сдружението и годишен финансов отчет;
- Взема решения относно дължимостта и размера на членския внос и на имуществените вноски, както и реда за тяхното събиране;
- Приема годишния отчет за дейността на Управителния съвет;
- Освобождава от отговорност членовете на Управителния съвет;
- Отменя решенията на другите органи на Сдружението, които противоречат на закона, устава или други вътрешни актове, регламентиращи дейността на Сдружението;
- Взема и всички други решения, предвидени в Устава.

2. Управителният съвет се състои от 7 /седем/ лица – членове на Сдружението и се избира от Общото събрание. В Управителния съвет дялът на представителите всеки от секторите - публичен, стопански и нестопански сектор, не може да превишава 49% от общия брой на членовете на Управителния съвет. При попълване на състава на Управителния съвет се съблюдава следното разпределение - двама от членовете му са представител на публичния сектор, трима от членовете са представители на стопанския сектор и двама са представители на нестопанския сектор. Управителният съвет се избира за срок от 5 /пет/ години. До избирането на нов Управителен съвет членовете на стария изпълняват своите функции. Членовете на Управителния съвет могат да бъдат преизбрани без ограничение. Член на Управителния съвет, представител на публичния сектор, прекратява пълномощията си при загубване на това си качество и въз основа на решение на Общинския съвет на общината от територията на действие на МИРГ. Всеки член на Управителния съвет може да го напусне и преди изтичането на мандата му с едномесечно писмено предизвестие, отправено до Управителния съвет. При системно неучастие на член на Управителния съвет в дейността на Сдружението, в работата на Управителния съвет, или при извършване на действия несъответстващи на изискванията на закона, целите на сдружението и уронващи престижа на сдружението, същият може да бъде освободен от състава на Управителния съвет с решение на Общото събрание, свикано на извънредно заседание по реда на чл. 27 от Устава на Сдружението.

Съгласно Устава, Управителния съвет има следните правомощия:

- Представява Сдружението чрез своя Председател и определя обема на представителната му власт;
- Ръководи дейността на Сдружението, когато не заседава Общото събрание, като осигурява изпълнението на решенията му;
- Разпорежда се с имуществото на Сдружението при спазване изискванията на устава;
- Подготвя и внася в Общото събрание проект за бюджет;
- Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на Сдружението;
- Подготвя и внася в Общото събрание годишен финансов отчет;
- Определя реда и организира извършването на дейността на Сдружението, включително и тази в обща полза, и носи отговорност за това;
- Взема решение за изключване на членове по реда и условията на чл. 22 от Устава на Сдружението;
- Отговаря за процеса на подготовка и последващо управление на стратегията за ВОМР в съответствие с изискванията на нормативните актове, свързани с прилагането на подхода ВОМР за периода 2014 – 2020 г.
- Взема решения във връзка с вменени му задължения и отговорности по силата на нормативни актове, уреждащи прилагането на подхода ВОМР за периода 2014-2020 г.,
- Приема планове, програми и проекти за дейността на Сдружението и управленските екипи за тяхната реализация;
- Приема и определя организационната структура, длъжностните характеристики и щатното разписание на административния персонал на Сдружението съгласно изискванията за минимален капацитет на финансиращите институции, както и правила за работата на екипа на Сдружението и на помощните му органи;
- Приема Устройствен правилник и Правила за вътрешния трудов ред относно дейността и функциите на структурните звена на Сдружението;
- Определя адреса на Сдружението;
- Взема решения по всички въпроси, които по закон или съгласно устава не спадат в правата на друг орган;
- Изпълнява задълженията, предвидени в Устава.

3. Сдружението се представлява от Председателя на УС. Председателят на Управителния съвет представлява Сдружението при осъществяване на дейността му и в съответствие с представителните пълномощия, предоставени от Управителния съвет. Председателят на УС се избира за срок от пет години. Той може да бъде преизбиран неограничен брой мандати.

Председателят на МИРГ има следните правомощия, съгласно чл.40 от Устава:

- Организира изпълнението на решенията на Общото събрание и на Управителния Съвет;
- Взема решения по всички въпроси, които не са от изключителната компетентност на Общото събрание и Управителния съвет;
- Свиква и ръководи заседанията на Управителния съвет;
- Организира дейността по изпълнението на задачите на Сдружението и осигурява правилното стопанисване и опазване на имуществото му;
- Подготвя материалите за заседанията на Общото събрание и Управителния съвет, като организира провеждането на тези заседания;

- Организира ръководство, мониторинг и контрол за качествено изпълнение на договорите, проектите и другите задължения на Сдружението;
- Представява Сдружението пред държавните органи и институции, органите на местната власт и местното самоуправление, пред другите обществени организации, както и пред международни органи и организации, физически и юридически лица;
- Сключва договори в страната и чужбина от името на Сдружението и във връзка с изпълнението на решенията на органите на Сдружението;
- Сключва предварителни споразумения и трудови договори с административния персонал на Сдружението и изпълнява функциите на работодател по отношение на служителите на Сдружението в съответствие с трудовото законодателство;
- Изготвя длъжностни характеристики съгласно организационната структура и щатното разписание на административния персонал на Сдружението;
- Периодично внася в Управителния съвет отчети и информация за дейността на Сдружението;
- Изпълнява и други функции в рамките на Устава на Сдружението;
- Отчита се за дейността си пред УС

4. Изпълнителният директор се назначава с решение на Управителния съвет на Сдружението при спазване на специфичните изисквания, посочени в устава и определени трудовата характеристика за длъжността. Изпълнителният директор не може да бъде член на Сдружението. Отговорностите и задълженията му са описани по-долу, тъй като е част от Екипа на МИРГ.

5. Помощни органи.

За постигане на поставените цели и осъществяване на предмета на дейност на Сдружението с решение на Общото събрание се създават и функционират:

- **Контролен съвет**- Контролният съвет /КС/ се състои от не по-малко от 3 лица – членове на Сдружението, които се избират от Общото събрание за срок от 5 години. Контролният съвет провежда заседания най-малко веднъж на шест месеца или по искане на някой от членовете му. Контролният съвет има следните правомощия:
 1. Следи изпълнението на решенията на Общото събрание и Управителния съвет и упражнява контрол върху дейността на Управителния съвет;
 2. Проверява и контролира финансовото състояние, правилното стопанисване и използване имуществото на Сдружението, като може да предизвика и финансова ревизия;
 3. Председателят на КС ръководи заседанията му като в негово отсъствие функциите му се поемат от неговия заместник, който предварително е посочил;
 4. Заседанията на КС са редовни, ако на тях присъстват най-малко 2/3 от членовете му като решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите.
 5. КС се отчита за дейността си пред Колективния върховен орган.
- **Комисия за избор на проекти** по стратегията за ВОМР в състав и с функции съгласно приложимото законодателство, нормативните актове, свързани с прилагането на подхода ВОМР.
- **Други помощни органи** с цел осъществяване на конкретни задачи, проекти и др.

- **описание на позициите и изискванията към изпълнителния директор и персонала.**

Оперативния екип на МИРГ се състои от:

1. Изпълнителен директор;
2. Експерт по прилагане на Стратегия за водено от общностите местно развитие;
3. Технически асистент;

1. Изпълнителният директор се назначава с решение на Управителния съвет на Сдружението при спазване на специфичните изисквания:

- Завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“;
- Професионален стаж най-малко 5 години;
- Управленски опит най-малко две години;
- Опит в реализиране на проект, програма или стратегия със стойност над 100 хиляди лева, финансирани от ЕС или от други международни донори.
- Изпълнителният директор отговаря за прилагането на стратегията за ВОМР, като неговите правомощия се определят с трудовия му договор, като има всички права, задължения и отговорности, които са му вменени изрично по закон, по силата на нормативните актове, свързани с прилагането на ВОМР, както и произтичащи от договорни задължения, указания, становища и други документи на УО на ПМДР и УО на избраните оперативни програми, ДФЗ-РА, свързани с цялостния процес на управление и прилагане на Стратегията за ВОМР.
- Изпълнява функции, които са му възложени от Управителния съвет във връзка с процеса на управление и прилагане на стратегията за ВОМР, освен ако тези функции изрично по закон или устав не са вменени на друг орган на управление на Сдружението.
- Изпълнителният директор участва в заседанията на Управителния съвет по право със съвещателен глас.
- Изпълнява други изисквания посочени в съответната длъжностна характеристика.

2. Експерт по прилагане на Стратегия за водено от общностите местно развитие. Основните функции и отговорности на Експерта са свързани с прилагането на одобрена за финансиране Стратегия за ВОМР. В периода на прилагане неговите задължения са:

- да консултира потенциални бенефициенти, като оформя информационни карти за всяка консултация; да участва в подготовката на процедури за прием на проектни предложения и съпътстващата документация;
- извършване на мониторинг и консултиране на бенефициенти при изпълнението и отчитането на договорените проекти, както и мониторингови посещения на място.

Експертът участва в цялостната дейност на организацията, вкл. в работата с целевите групи, в т.ч. уязвими и малцинствени групи от територията на прилагане на СВОМР. Задълженията и отговорностите на Експерта са подробно описани в съответната длъжностна характеристика.

Изисквания за длъжността: 1. Завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“;
2. Професионален стаж най-малко две години;

3. Технически асистент. Основните задължения на техническия асистент са:

- Отговорен е за надлежното и законосъобразно водене на документацията от заседанията на Управителния съвет,
- Общото събрание и седмичните оперативки на персонала на МИРГ;
- Поддържа и актуализира базата данни с контактна информация на партньори, експерти, институции и или органи, с които Сдружението работи;
- Носи административна и наказателна отговорност за нанесени щети на СНЦ „МИРГ Бургас - Камено”, в съответствие с действащата нормативна уредба;
- Отговаря за качеството на организацията на техническото обслужване на Изпълнителния директор, експерт по прилагане на СВOMP, Счетоводна фирма, Управителен съвет и Общо събрание.
- Организира документооборота и текущата счетоводна дейност, свързани с дейността на Сдружението, с проектните предложения и сключените договори при прилагане на подхода “Водено от общностите местно развитие” от ПМДР за периода 2014-2020 година; Завежда пълен архив на документацията на Сдружението;
- Поддържа и актуализира базата данни с контактна информация на партньори, експерти, институции и органи;
- Отговаря за техническото изготвяне и оформяне на информационни материали по прилагане на стратегията и дейностите с местната общност ВOMP;
- Изпълнява всички задължения, подробно описани в съответната длъжностна характеристика.

Изисквания за длъжността: 1. Завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“;
2. Професионален стаж най-малко две години;

Допълнителни изисквания за всички служители: Работа с MS Office, електронна поща и Internet; Непрекъснато да подобрява познанията си относно изискванията на ПМДР 2014-2020, подхода ВOMP, регламенти на ЕС, практики и процедури на Държавен фонд „Земеделие” - Разплащателна агенция и работа с ИСУН; Да има възможност да участва в обучения и работни срещи в рамките на прилагане на СВOMP; Способност да анализира и синтезира получената информация, както и представя резултатите.

Служителите на МИРГ **не могат** да са членове на колективния управителен орган или на контролния орган на МИРГ и да са свързани лица с членовете на колективния управителен орган или на контролния орган на МИРГ по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон.

Служителите на МИРГ **не могат** да са: общински съветник, кмет, заместник-кмет или служител на централна или териториална администрация на изпълнителната власт, на местната власт или на публична организация.

За служителите на МИРГ се назначават физически лица, които отговарят на условията към МИРГ по т. 1.2-1.18 от т. 11.2. Критерии за недопустимост на кандидатите, към Условия за кандидатстване по Процедура чрез подбор на проекти BG14MFOR001-4.002 „Изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно развитие“.

Счетоводната дейност на Сдружението ще бъде възложена на **външен изпълнител** чрез договор за счетоводно обслужване, което отговаря на изискванията разписани в чл. 18 от Закона за счетоводството.

9.2. Капацитет на местната инициативна рибарска група да изпълни стратегията за ВОМР.

Сдружение “Местна инициативна рибарска група Бургас - Камено” е доброволна, независима организация с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност по смисъла на чл. 2 и чл. 19, ал. 2 от ЗЮЛНЦ и подлежащо на регистрация по реда на същия Закон, с решение 53 от 07.11.2017год. на Бургаски окръжен съд, което чрез своите членове – български дееспособни и правоспособни физически и юридически лица, допринася за удовлетворяване на нуждите и реализиране на инициативите на местната рибарска общност. Сдружението е учредено на 21.10.2017год. на Учредително събрание, в което вземат участие представители на Община Камено и Община Бургас и местни представители на стопанския и нестопанския сектори, действащи на територията обхваната от МИРГ. Сдружението се учредява следствие на информационни и публични дейности и следствие на подписано споразумение за партньорство между представителите на публичния сектор - община Камено, община Бургас и местни представители на стопанския и нестопанския сектори, действащи на територията на землищата „Крайморие“ и "Меден Рудник", селищно образование за рибностопански дейности „Ченгене скеле“, селата Маринка, Димчево, Извор и Твърдица от Община Бургас и от територията на Община Камено в изпълнение на Договор № МДР-ИП-01-17/05.07.2017г. по Програма за морско дело и рибарство 2014 – 2020г. В основата на първоначално създаденото публично-частно партньорство са: Община Камено, Община Бургас, както и Сдружение „Морски сговор“ – Парк Росенец, Рибарско селище и ЕТ „Оазис Савов С. Савова“, гр. Бургас, кв. Крайморие. В процеса на изпълнение на проекта се привличат още партньори от стопанския и неправителствения сектор, както и граждани, които стават учредители на СНЦ „МИРГ Бургас - Камено“. В Колективния върховен орган (ОС) участват представители на публичния сектор, частния и неправителствения. Към настоящия момент Общото събрание се състои от 17 члена.

Капацитетът на организацията да изпълни Стратегията за ВОМР: Членовете на общото събрание, от трите сектора са представени от ключови за местната общност личности, с образование, експертни познания и опит в различни области – в сферите на „Рибарство и аквакултури“, образование, история, култура, традиции, занаяти, работа с уязвими групи, екология, финанси, счетоводство и контрол и др. Голяма част от членовете на УС притежават отличен административен и управленски капацитет. В МИРГ “Бургас - Камено” членуват 3 неправителствени организации и една фондация, работещи в сферите на образование, култура, социални дейности и работа малцинствени групи, фолклор, традиции и занаяти от различни населени места от територията на МИРГ, които разполагат с капацитет и имат значителен опит в изпълнение на различни проекти. Към момента задължителните партньори в МИРГ Община Камено и Община Бургас имат богат опит в подготовката и реализирането на проекти по различни програми от ЕС, една част от които са изпълнили самостоятелно, а други в качеството си на партньори. С цел по – добро качество на предлаганите услуги за населението и повишаване на капацитета на общинските служби по ОП “Административен капацитет”

Община Камено има изпълнени 2 проекта, а Община Бургас 6 проекта. В посока социалните дейности изцяло насочени към човека Община Камено е разработила и реализирала 2 самостоятелни проекта по ОП „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013г. единият от които е в подкрепа за независим и достоен живот за възрастни и хора с увреждания, а другият е насочен към реинтеграция на отпаднали ученици от образователната система. Община Камено, както и Община Бургас са участници, като партньори на АСП, съвместно с над 160 общини в страната при подготовката и изпълнението на проект по ОПРЧР 2007-2013 за услугата „Личен асистент“ – Подкрепа за достоен живот. Община Бургас има 6 самостоятелни реализирани проекта със социална насоченост по ОПРЧР и 7 като партньор на друг бенефициент. Проектите са насочени към уязвимите групи в общината, като „Среда и сигурност за деца от уязвими социални групи“, „С грижа към хората - Звено за услуги в домашна среда в община Бургас“, „Живот в семейна среда – нова възможност за деца и младежи с увреждания в Община Бургас“. Екипът, който ще бъде ангажиран с прилагането на настоящата стратегия, има подходяща професионална подготовка, както и опит в разработването и управлението на проекти по различни Европейски програми в България. За екипа на МИРГ са предвидени да бъдат назначени трима души, които имат богат опит за работа с документи (вкл. счетоводни) по различни проекти, изготвяне на финансови отчети и годишни доклади, добро познаване на законовата нормативна база действаща в България. Те са разпознаваеми личности с изграден авторитет в общността и са работили съвместно с държавни и местни институции. Притежават управленски опит и умения за работа с MS Office, ел. поща и Internet. Осигурен самостоятелен офис и помещения, вкл. извън работните, с достъпна среда: Седалището и адреса на управление на МИРГ “Бургас – Камено” е гр. Бургас, обл. Бургас, кв. Крайморие, ул. „Христо Арнаудов“ №15.

За по-голяма достъпност и логистика офиса на екипа на МИРГ е позициониран в ж.к. Меден Рудник, гр. Бургас – зона А. Този жилищен район е с най-голямо население от рибарската територия. От логистична гледна точка достъпът до него е в пъти улеснен, тъй като има постоянен градски транспорт, а и е по-близо до вторият общински център гр. Камено. За осигуряването на работата на екипа на МИРГ Общински съвет – Бургас дава съгласие част от административна сграда, публична общинска собственост с местонахождение: гр. Бургас, ж. р. Меден рудник, зона А, идентификатор 07079.651.42.2, АОС №900/ 29.07.1998г. (помещение 1 с площ от 14,50 кв. м.; помещение 2 с площ от 20,23 кв. м.; помещение 3 с площ от 23,09 кв. м.) да бъде предоставена безвъзмездно на СНЦ „МИРГ Бургас-Камено“ за срока на изпълнение на Стратегията за ВОМР, най-късно до 31.12.2023г. Помещението където ще работи екипа на МИРГ е просторно и с достатъчно пространство за три работни места и площ за посрещане на потенциални бенефициенти и работа с тях. Второто помещение е просторна зала, в които ще бъдат провеждани събранията на ОС на МИРГ, обучения, семинари и конференции. Помещението, определено за съхранение на архива е обезопасено с метални решетки, тъй като и до момента е служело именно за съхранение на документация и материални активи. Сградата където се намира офиса на екипа на МИРГ е снабдена със специален подход, който осигурява пълен достъп за хора със затруднена подвижност и физически увреждания. Освен помещенията за работата на екипа на МИРГ, Община Бургас ще предостави офис обзавеждане и оборудване за три работни места от собствения си материален актив, което ще обезпечи цялостната работа на тримата служители на МИРГ.

Финансов ресурс: За финансово обезпечаване на процеса по прилагането и управлението на Стратегията, на своя сесия, Общинският съвет на община Бургас взе решение за предоставяне на финансови средства, в размер на 50 000 лева. Посочената сума се предоставя на СНЦ „МИРГ Бургас-Камено“ за оперативни разходи във връзка с управление на Стратегията за целия период на нейното прилагане, в случай, че Стратегията за ВОМР бъде одобрена и получи финансиране.

9.3. Описание на системата за мониторинг и оценка.

Контролът по изпълнението на Стратегията за ВОМР на СНЦ „МИРГ Бургас - Камено“ е съобразен изцяло с Програмата за морско дело и рибарство, Регламент (ЕС) 508/2014 и установените правила от Сдружението. За тази цел ще бъде организирана система за мониторинг и оценка, която ще бъде извършвана, чрез целенасочено и постоянно събиране на информация, свързана с всички етапи по изпълнение на Стратегията, както по всяка отделна мярка, така и при изпълнение на СВОМР като цяло. Периодично ще бъде извършван анализ на събраната информация с цел:

- проследяване на напредъка на изпълнението на Стратегията, което дава основа за взиманите обективни и адекватни управленски решения;
- прилагане на мерки за постигане на предварително поставените в Стратегията цели;
- оценка на съотношението възможности – постигнати резултати;
- създаване на непрекъснато актуализирана системата за отчетност;
- постигане на прозрачност и осведоменост на заинтересованите страни.

По време на изпълнението на Стратегията за ВОМР на МИРГ “Бургас - Камено” в периода 2018/2023 г., на всеки завършен етап ще се проследяват:

- мерките за осигуряване на информираност, прозрачност и публичност; физическите и финансови индикатори, заложен в Стратегията;
- организацията и методите на изпълнение.

Това ще извършва чрез:

- провеждане на заседания на управителните и спомагателните органи на МИРГ;
- провеждане на работни срещи на служителите и екипа на МИРГ;
- подготвяне и разпращане на покани за представяне на проектопредложения;
- анализ на проявения интерес към тях;
- анализ на зададените въпроси от бенефициенти по телефон и ел. поща и дадените отговори;
- подпомагане на одобрените кандидати при подготовката, както на проекто предложения за кандидатстване за БФП, така и изготвяне на заявки за плащане;
- извършено наблюдение по реализация на одобрените и финансирани проекти и провеждане на посещения на място;
- изготвяне на доклади за отчитане на изпълнението;
- непрекъснатата комуникация с УО на ПМДР в ИСУН за цялостната дейност на Сдружението, както и при подаване на подробна информация за всеки приключен прием по мярка /напр. списък на одобрените и отхвърлените проекти след приключване на работата на КИП в ИСУН и публикуването му на страницата на МИРГ с цел прозрачност и др./;

Наблюдението на изпълнението на Стратегията за ВОМР ще се извършва от служителите на МИРГ “Бургас - Камено”. Пряко ангажирани в актуализирането на базите данни са експертът по прилагане дейностите на СВОМР и административния експерт. Отговорен за организирането и контролирането на процеса по набирането, обработването и съхраняването на данни е Изпълнителният директор на МИРГ. Бенефициентите по Стратегията ще предоставят данни за наблюдение при попълване на Формулярите за кандидатстване.

Системата за оценка ще бъде организирана в две направления:

1. Система за оценка. Оценката е дейност, която се извършва систематично въз основа на определени индикатори и критерии за приложимост, обосновааност, ефективност, ефикасност, въздействие и устойчивост, като всеки от тях има предварително зададена тежест. Ще бъдат извършвани оценки за изпълнението, както на всеки отделен проект подкрепен от СВОМР, така и Стратегията като цяло. В тази посока ще бъде създадена система за оценка, която ще съдържа информация за прогреса и изпълнението на проекти, финансирани в рамките на СВОМР, събирана чрез извършване на съответните проверки. Те могат да бъдат от три типа: многостранна проверка, проверка в конкретна насока; проверка по сигнал. Процеса по извършването на всяка проверка се състои от: заповед от Изпълнителния директор или Председателя на УС за назначаване на двама експерти от МИРГ за извършването ѝ, при на проверка на място - предварително и надлежно уведомяване на бенефициента за времето, в което тя ще бъде извършена, изготвяне на констативен протокол от провеждането ѝ. Всеки подкрепен от СВОМР проект ще бъде проверен на място, поне два пъти за периода на реализацията му. Събраните данни от оценката на изпълнението на подкрепените проекти и прилагането на Стратегията за ВОМР ще станат част от годишните доклади за напредъка. Ежегодно до края на месец февруари Управителният съвет съставя за изтеклата календарна година годишен доклад за дейността на Сдружението и годишен финансов отчет. В доклада за дейността се описва извършената дейност и състоянието на Сдружението и се разяснява годишния финансов отчет. Докладът за дейността на Сдружението е публичен и съдържа данни, относно съществените дейности, изразходваните за тях средства, връзката им с целите и програмите на Сдружението и постигнатите резултати и др. заложиени в Устава на МИРГ.

2. Система за самооценка. Важна част от системата за оценка за прилагането на Стратегията за ВОМР като цяло е процеса за самооценка. За основа на извършването на този процес МИРГ “Бургас - Камено” ще използва: базовите индикатори по отделните мерки, бюджетните индикатори, изходните индикатори и индикаторите за резултати на СВОМР. Този процес ще се базира на събраната информация чрез системата за наблюдение ИСУН. Самооценка на работата на органите на МИРГ при реализация на СВОМР ще се извършват от екипа на МИРГ, включително и активни членове на МИРГ. Могат да бъдат привлечени експерти и от други МИРГ, с цел придобиване на опит и добри практики. За извършване на самооценка ще бъде използвана комбинация от различни методи: анализ на данни, проучване, проведени разговори с конкретни бенефициенти, работни групи, добри практики, опит на други МИРГ. За извършването на самооценката ще бъде отговорен Изпълнителният директор на МИРГ. Този процес ще

бъде провеждан поне веднъж годишно, по изготвен график, който ще бъде съобразен с дейностите по изпълнение на СВОМР. Получените резултати ще станат част от годишния доклад.

Оценка на рисковете

При реализирането на мониторинга и оценката е възможно да възникнат пречки пред наблюдението, оценяването и събирането на данни. Поради тази причина е необходимо да бъде извършвана оценка на рисковете - те следва да бъдат предварително прогнозирани и да бъдат набелязани стъпки за предотвратяването им.

Възможни са рискове при набирането на данни, наблюдението и оценката са неспазване на доброволно поетите ангажименти за предоставяне на информация от страна на бенефициентите, поради недостатъчна информираност; опорочаване на проверките на място поради неясно разписани или неспазени процедурни изисквания; липса на обективност при извършване на самооценката.

За да бъде предотвратена появата на тези пречки, е необходимо внимателно да бъдат планирани сроковете за актуализирането и поддържането на информационните бази данни, ясно и адекватно да бъдат разписани работещи процедури, да бъдат спазвани заложените срокове, да бъдат предприемани мерки за повишаване информираността на бенефициентите; да бъдат привлечени активни членове на МИРГ за участие в процесите на мониторинг, оценка и самооценка, при спазване на изискването за недопускане на конфликт на интереси.

При спазване на процедурите, внимателно планиране, разпределение на задачите и придържане към планираните срокове сериозни пречки пред наблюдението и набирането на данни не би следвало да възникват.

Екипната работа на служителите на МИРГ и взаимодействието между изпълнителния екип на МИРГ и останалите негови органи ще е предпоставка за своевременно планиране и спазване на сроковете в графиците и плановете.

Отговорността на работещите в МИРГ ще е гаранция за спазване на изискванията на УО на ПМДР и сроковете по договора.

Прозрачността и отвореността към бенефициентите, както и работата по оказване на подкрепа при тяхното кандидатстване и впоследствие - при изпълнението на финансираните проекти, ще е гаранция за получаване на необходимата информация за попълване на информационната база данни на МИРГ.

Уредбата за управлението и мониторинга на изпълнението на СВОМР, оценяването на прогреса при нейното изпълнение и самооценката на работата ще позволят навременно прогнозиране и намиране на решение при евентуално възникване на бъдещи пречки, така че да бъде осигурено безпрепятствено постигане на целите на Стратегията.

При добро целеполагане и екипна работа ще могат да се преодоляват евентуално възникналите форсмажорни обстоятелства, а при възникване на закъснения - те ще могат да се наваксват, без да се нарушават сроковете по изпълнение на договора.

10. Процедури по прилагане и актуализиране на стратегията за местно развитие.

10.1. Налични правила/процедури за предотвратяване на конфликт на интереси. (Следва да се спазват следните изисквания: всеки член и кандидат на МИРГ попълва

декларация, че не е в конфликт на интереси по смисъла на чл.57 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 за всяка покана, както и че бивши членове на МИРГ, с право на глас при оценка на постъпилите предложения не се допускат като бенефициенти на проекти по МИРГ, след оттегляне от задълженията им като членове на МИРГ за срок от една година след оттеглянето им).

В годината на одобряване на СВОМР, в срок до четири месеца от подписване на Договора за финансиране на Стратегията, Управителния съвет на МИРГ “Бургас - Камено” ще приеме и публикува на електронната си страница индикативна годишна програма за прием на проекти. Това се прави с цел екипът на МИРГ да има време да премине съответните обучения /вкл. по ИСУН, по разработване и управление на проекти/, тъй като Стратегия, разработена по програма “ЛИДЕР” се прилага за първи път на територията на МИРГ “Бургас - Камено”, както и бъдат разработени процедури за прием на проекти по всяка една мярка към СВОМР. Така оперативния екип на МИРГ ще бъде добре подготвен, както и ще бъде осигурен процеса за пълно договаряне по всички мерки до 31.12.2020год. По този начин ще се постигне по-висока ефективност на средствата от Стратегията за ВОМР. Подготвените процедури за прием на проекти ще бъдат съгласувани и одобрявани от УО на ПМДР 2014-2020г. Периодът за прием на проекти се определя с решение на УС на МИРГ, като не може да е по-малък от един месец. Срокът на изпълнение на проекти по избраните мерки за СВОМР ще се съобразяват с изискванията разписани в съответните процедури и след съгласуване с УО на ПМДР 2014- 2020год. Дейностите по проектите трябва да са реализирани и платени от бенефициента най- късно до 30 юни 2023г. Крайния срок за изпълнение, отчитане и разплащане от страна на ДФЗ – РА е до 31.12.2023г.. Подборът на проекти, към Стратегията за ВОМР на МИРГ се извършва по условията и реда на Раздел I „Подбор на проекти към Стратегията за ВОМР“ от Глава пета от ПМС №161. Екипът на МИРГ разработва за всяка мярка насоки за кандидатстване с проектни предложения по СВОМР и образци на документи за кандидатстване, които след утвърждаването им от УС на МИРГ се обявяват в ИСУН. Всяка една процедура, както и приложимите към нея образци се съгласуват и одобряват от УО на ПМДР.

Цикъл за кандидатстване и одобрение на проекти по мерките, включени към СВОМР на МИРГ „Бургас - Камено: За всяка отделна мярка в ИСУН се обявява времеви период, през който потенциалните бенефициенти могат да кандидатстват за финансиране от СВОМР. Обявеният прием се публикува и на страницата на МИРГ и в поне една местна медия и на видни обществени места. Обявата съдържа най-малко: наименование на мярката от стратегията за ВОМР; допустими кандидати; допустимите дейности и разходи; период за прием и място за подаване на проекти; бюджет на приема; минимален и максимален размер на финансовата помощ, предоставяна за проект; критерии за избор на проекти и тяхната тежест; лице/а за контакт и място за достъп до подробна информация; начинът за подаване на проектни предложения. След изтичане на определения времеви период за прием на проектни предложения с решение на УС на МИРГ се назначава Комисия за избор на проекти (КИП), съставена от членове на Колективния върховен орган на МИРГ, външни експерти-оценители, притежаващи необходимата квалификация и опит, в зависимост от спецификата на мярката. КИП извършва техническа и финансова експертна оценка и класиране на постъпилите и преминали административно съответствие и допустимост формуляри. Одобрените и неодобрените от КИП заявления се докладват пред УС на МИРГ, който одобрява или не одобрява проведената процедурата за подбор

на проекти. При одобрение на процедурата за избор на проекти УС на МИРГ докладва и предоставя цялата документация и информация на Разплащателна агенция (РА) към ДФЗ. УО на ПМДР и ДФЗ-РА одобряват/ не одобряват процедурата за подбор на проекти, извършват проверки за допустимост и основателност на дейностите и разходите, отхвърлят или одобряват предложените за финансиране проекти, извършват плащанията на безвъзмездна финансова помощ (БФП) и осъществяват мониторинг върху резултатите от изпълнението на осъществените проекти, както и други дейности посочени в нормативната уредба. Забележка: При настъпване на промени в административната уредба във връзка с реда на кандидатстване и изпълнение на проектите, МИРГ „Бургас - Камено“ запазва правото си на промени, след съответното съгласуване с УО на ПМДР 2014-2020.

Актуализирането на Стратегията за ВОМР ще бъде извършвано, съгласно механизмите на взимане на решения посочени в Устава на Сдружението, на база представени доклади за оценка през изтеклия период и анализ на неизползваните възможности и финансови средства и с цел да бъдат предотвратени евентуални рискови фактори. Актуализирането ще се привежда в действие само след съгласуване с УО на ПМДР и при положение, че бъде гласувано и одобрено от ОС на МИРГ „Бургас – Камено“.

Членовете на общото събрание **не се ползват** с предимство при подготовка и кандидатстване с проект по мярка от СВОМР. В случай, че член на ОС, установи, че е бил предвиден за участник в КИП по мярка, по която е подал проектно предложение за кандидатстване за БФП или установи в хода на оценка на проектите, че е свързано лице с кандидат подал проект за БФП по мярката по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон е длъжен да си подаде отвод, като неговото място се заема друг член на ОС на МИРГ.

С цел да недопускане на условия за конфликт на интереси всеки член и кандидат на МИРГ попълва декларация, че не е в конфликт на интереси по смисъла на чл.57 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 за всяка обявена покана за прием на проектни предложения.

Бивши членове на МИРГ, с право на глас при оценка на постъпилите предложения не се допускат като бенефициенти на проекти по МИРГ, след оттегляне от задълженията им като членове на МИРГ за срок от една година след оттеглянето им.

11. Дейности за популяризиране, комуникационна стратегия и предвиден бюджет.

Един от основните фактори, които определят ефикасността и ефективността при прилагането на Стратегията за ВОМР е изграждането и поддържането на доверие между отделните участници в целия процес. Това в голяма степен зависи от осигуряването на публичност и прозрачност при извършването на дейностите по прилагането на тази Стратегия. В тази връзка, както и с цел да бъдат спазени нормативните изисквания, което ще осигури цялостно усвояване на договорените по Стратегията за ВОМР финансови средства, МИРГ “Бургас - Камено”:

- Ще поддържа и непрекъснато ще актуализира деловодна система и архив, от които могат да бъдат проследени всички актовете на органите на МИРГ. Голяма част от информацията ще бъде достъпна и през ИСУН;
- Ще информира, консултира и подпомага подготовката на проекти на потенциалните кандидати;
- На електронната страница на МИРГ ще бъдат публикувани своевременно пълните пакети с приложените документи към тях за всяка една процедура, която бъде обявена за отворена за приемане на подбор на проектни предложения.
- Ще бъде съставен регистър на постъпилите проектни предложения, който ще съдържа основна информация за проекта, както и неговия статут: одобрен за финансиране или неodobрен.
- Ще изпълнява всички дейности, посочени в Раздел II „Задължения на страните по МИРГ “Камено - Бургас” съвместно с одобрените бенефициенти при изпълнение на СВОМР ще осигурят публичност на дейността си и на източниците на финансиране, съгласно изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г., съгласно приложение № 2 от Националната комуникационна стратегия за програмен период 2014-2020 г., Раздел III „Информация и публичност“ от ПМС №161.

Бюджетът за **популяризиране и комуникационна стратегия** ще бъде определян ежегодно на база процентно съотношение 70% „Текущи разходи за управление на стратегията на МИРГ“ и 30% „Разходи за популяризиране на стратегията за ВОМР на територията“.

12. Дейности за сътрудничество

В Устава си Сдружението МИРГ „Бургас – Камено“ залага в своите цели чл.9, т.6 „Създаване на партньорства на местно, регионално, национално и международно ниво с други Местни инициативни рибарски групи (МИРГ), както и всички други организации и/или институции имащи сходни цели и идеи за сътрудничество и изпълнението на съвместни проекти.“. За постигането на тази цел ще бъдат създадени връзки с други МИРГ, които ще работят за развитието на рибарските общности на техните територии. Основите за това сътрудничество бяха поставени на срещите на които присъстваха всички МИРГ, организирани от УО на ПМДР и ФАРНЕТ. С изграждането и поддържането на тези връзки и организирането на срещи с други МИРГ за споделяне на опит МИРГ „Бургас – Камено“ ще допринесе за развитието на рибарските общности в национален мащаб. ФАРНЕТ е организация, която обединява Местни инициативни рибарски групи от целия Европейски съюз. Участвайки в срещите МИРГ „Бургас – Камено“ ще има възможност да споделя опит и добри практики прилагани на европейско ниво. Това вече бе направено при срещите с полски и румънски МИРГ.

На местно ниво бяха положени и основите за сътрудничество и с Местната инициативна група „Камено – Бургас“. Във връзка със залагане на принципи за недопускане на двойно финансиране бяха проведени срещи между представители на МИГ и МИРГ, на които се положиха основи за дълготрайно сътрудничество.

13. Измерими индикатори за напредъка и резултатите по стратегиите за ВОМР(заложените критерии са измерими и включват брой създадени работни места, брой дейности по сътрудничество и др.)

13.1. Индикатори за цялостно прилагане на стратегията за ВОМР, включително брой създадени работни места /да са изразени в еквивалентен пълен работен ден/, запазване на заетите работни места, брой новосъздадени икономически единици /т.е. регистрирани стопански субекти с местен партньор/;

ИНДИКАТОРИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЯЛОСТНОТО ПРИЛАГАНЕ НА СВОМР			
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията
Изходен	Брой проекти, подпомогнати от СВОМР	Брой	20
	Брой бенефициенти, подпомогнати от СВОМР	Брой	19
	Подпомогнати микро и малки предприятия	Брой	7
	Предприятия, които преработват собствен улов и/или аквакултура	Брой	1
	Подпомогнати НПО	Брой	2
	Проведени бучения и семинари	Брой	15
	Участвали в проведените обучения и семинари	Брой	120
	Размер на субсидията	Лева	3 911 660,00
Резултат	Създадени нови предприятия	Брой	5
	Създадени нови работни места	Брой	41
	в т.ч. нови работни места за жени	Брой	13
	Запазени работни места	Брой	48
	в т.ч. запазени работни места за жени	Брой	8
	Подпомогнати представители на дребномащабния крайбрежен риболов	Брой	2
	Проекти допринасящи за добавена стойност на собствения улов на рибаря	Брой	1
	Изградени и/или осъвременени покрити лодкостоянки	Брой	2

Изградени и/или осъвременени корабни места	Брой	20
Инвестиции в енергийна ефективност	Брой	4
Инвестиции в безопасни условия на труд	Брой	4
Инвестиции в репродуктивно-производствения процес	Брой	2
Внедрени иновации в стопанството	Брой	2
Проекти, които предвиждат инвестиции в отглеждане на видове (аквакултури) с добър или много добър пазарен потенциал	Брой	2
Инвестиции, свързани с опазване на околната среда	Брой	1
Инвестиции в преработка на видове (аквакултури) с добър или много добър пазарен потенциал	Брой	1
Проекти, които водят до формиране на местен материален и/или нематериален туристически продукт	Брой	2
Проекти, които целят съхраняване, идентифициране, възстановяване и обновяване на природно и/или културно и/или историческо наследство	Брой	2
Обучени хора, ангажирани с прилагането на СВOMP	Брой	10
Обучени местни лидери	Брой	110
Проведени проучвания на територията на МИРГ	Брой	2
Издадени информационни и рекламни материали (бюлетени, брошури, каталози, статии и др.)	Брой	27
Клипове излъчени по местните телевизии във връзка с обявени процедури	Брой	5
Изработен филм за реализацията на СВOMP	Брой	1
Конференции	Брой	4
Обмен на опит	Брой	12

Източник на информация: междинни и годишни доклади на екипа и УС на МИРГ и събрана база данни чрез ИСУН.

132. Индикатори по мерки.

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 1.1 ОТ СВОМР			
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	3
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	3
	Размер на субсидията	Лева	293 374,50
Резултат	Създадени нови работни места	Брой	9
	в т.ч. нови работни места за жени	Брой	4
	Запазени работни места	Брой	6
	Подпомогнати представители на дребномащабния крайбрежен риболов	Брой	2
	Проекти допринасящи за добавена стойност на собствения улов на рибаря	Брой	1

Източник на информация: междинни и годишни доклади на екипа и УС на МИРГ и събрана база данни чрез ИСУН.

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 1.8 ОТ СВОМР			
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	2
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	2
	Размер на субсидията	Лева	782 332,00
Резултат	Изградени и/или осъвременени покрити лодкостоянки	Брой	2
	Изградени и/или осъвременени корабни места	Брой	20
	Инвестицията е предназначена за дребномащабния крайбрежен риболов	Брой	2

Източник на информация: междинни и годишни доклади на екипа и УС на МИРГ и събрана база данни чрез ИСУН.

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 2.2 ОТ СВОМР			
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	3
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	3
	Подпомогнати микро и малки предприятия	Брой	2
	Размер на субсидията	Лева	293 374,50
Резултат	Създадени нови работни места	Брой	6
	в т.ч. нови работни места за жени	Брой	2
	Запазени работни места	Брой	21
	в т.ч. запазени работни места за жени	Брой	4
	Инвестиции в енергийна ефективност	Брой	1
	Инвестиции в безопасни условия на труд	Брой	1
	Инвестиции в репродуктивно-производствения процес	Брой	1
Внедрени иновации в стопанството	Брой	1	

Източник на информация: междинни и годишни доклади на екипа и УС на МИРГ и събрана база данни чрез ИСУН.

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 2.3 ОТ СВОМР			
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	5
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	5
	Подпомогнати микро и малки предприятия	Брой	5
	Размер на субсидията	Лева	488 957,50
Резултат	Създадени нови предприятия	Брой	5
	Създадени нови работни места	Брой	20
	в т.ч. нови работни места за жени	Брой	5
	Инвестиции в енергийна ефективност	Брой	2
	Инвестиции в безопасни условия на труд	Брой	2
	Инвестиции в репродуктивно-производствения процес	Брой	1
	Проекти, които предвиждат инвестиции в отглеждане на видове (аквакултури) с добър	Брой	2

	или много добър пазарен потенциал		
	Внедрени иновации в стопанството (за аквакултури)	Брой	1

Източник на информация: междинни и годишни доклади на екипа и УС на МИРГ и събрана база данни чрез ИСУН.

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 5.4 ОТ СВОМР			
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	3
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	3
	Предприятия, които преработват собствен улов и/или аквакултура	Брой	1
	Размер на субсидията	Лева	293 374,50
Резултат	Създадени нови работни места	Брой	6
	в т.ч. нови работни места за жени	Брой	2
	Запазени работни места	Брой	21
	в т.ч. запазени работни места за жени	Брой	4
	Инвестиции в енергийна ефективност	Брой	1
	Инвестиции в безопасни условия на труд	Брой	1
	Инвестиции, свързани с опазване на околната среда	Брой	1
Инвестиции в преработка на видове (аквакултури) с добър или много добър пазарен потенциал	Брой	1	

Източник на информация: междинни и годишни доклади на екипа и УС на МИРГ и събрана база данни чрез ИСУН.

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 508-1 ОТ СВОМР			
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	4
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	3
	Подпомогнати НПО	Брой	2
	Размер на субсидията	Лева	782 332,00

Резултат	Проекти, които водят до формиране на местен материален и/или нематериален туристически продукт	Брой	2
	Проекти, които целят съхраняване, идентифициране, възстановяване и обновяване на природно и/или културно и/или историческо наследство	Брой	2

Източник на информация: междинни и годишни доклади на екипа и УС на МИРГ и събрана база данни чрез ИСУН.

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА “Текущи разходи и популяризиране на стратегия за Водено от общностите местно развитие” ОТ СВОМР			
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията
Изходен	Проведени бучения и семинари	Брой	15
	Участвали в проведените обучения и семинари	Брой	120
	Размер на субсидията	Лева	977 915,00
Резултат	Обучени хора, ангажирани с прилагането на СВОМР	Брой	10
	Обучени местни лидери	Брой	110
	Проведени проучвания на територията на МИРГ	Брой	2
	Издадени информационни и рекламни материали (бюлетини, брошури, каталози, статии и др.)	Брой	27
	Клипове излъчени по местните телевизии във връзка с обявени процедури	Брой	5
	Изработен филм за реализацията на СВОМР	Брой	1
	Конференции	Брой	4
Обмен на опит	Брой	12	

Източник на информация: междинни и годишни доклади на екипа и УС на МИРГ и събрана база данни чрез ИСУН.

14. Съответствие с хоризонталните политики на ЕС:

14.1. Равенство между половете и липса на дискриминация:

- прилагане на принципа на равенство между половете;

Принципа на равенство между половете бе спазван по време на целия процес по подготовка на Стратегията. Това се вижда ясно от данните за взелите участие мъже и жени (активни жители) в анкетното проучване и всички проведени срещи. Разбира се важно да се отбележи, че сектора „Рибарство и аквакултури“ е икономическа сфера, в която подобно на земеделието и строителството основно са ангажирани представителите на мъжкия пол. Затова е логично тяхната активност да е по-висока. Фактът, че в процеса по подготовка на СВОМР са взели участие и представителите на женския пол, някои от които самоопределяйки се като рибари, показва, че принципа за равнопоставеност на половете е спазван по време на целия процес. Това означава, че е била дадена цялостна възможност на всеки инициативен местен жител независимо от пола да вземе активно участие. Този принцип ще бъде спазван и по време на прилагане на СВОМР, чрез осигуряване на максимална информираност и подпомагане на инициативните местни хора с идеи и желание да кандидатстват за БФП, без да се взема предвид техния пол.

- допринасяне за утвърждаване на принципа на равните възможности;

Спазването на хоризонталния принцип при прилагането на СВОМР на МИРГ „Бургас - Камено“ ще бъде гарантирано чрез осигуряване на максимална информираност на населението (вкл. пълен достъп до получаване на информация и подкрепа в офиса на МИРГ и за хора със затруднена подвижност) за условията и формулярите за кандидатстване, прозрачност при оценката и мониторинга по време на изпълнение на прокетите, както и строго спазване на съответните действащи законови разпоредби. От друга страна с цел да бъде спазван този принципът при подготовката и избор на мерки към Стратегията бе търсен баланс между инвестиционни мерки, такива в обществена полза, което осигурява и многосекторно въздействие на Стратегията в рибарската общност.

- създаване на условия за превенция на дискриминацията;

Пълна информираност и подкрепа ще получава всеки местен жител, който има идея за проект, водеща до постигане на целите заложи в Стратегията. По отделните мерки са определени обективни критерии за оценка и подбор на проектите. Тези критерии, както и законовата база в страната ще бъдат спазвани безпристрастно и независимо от личностните характеристики на кандидатите, спрямо пол, възраст, етническа принадлежност, физически ограничения и др., както при подбора, така и при мониторинга на изпълняваните проекти. Така ще бъде гарантирано изграждане на система от мерки, чрез които да се компенсира изоставането, базирано на произход, възраст или друга характеристика, която може да доведе до дискриминационно третиране на личността. Пълния достъп до информация и подкрепа на бенефициентите ще има и своята социална характеристика в посока усещане за равнопоставеност и равнопоставеност между отделните етнически групи от територията на МИРГ. Именно това чувство на справедливо отношение ще даде възможност за създаване на сплотена общност, която има потенциал за устойчиво развитие на територията посредством местните ресурси и трудничеството, както вътре в общността, така и с други организации на национално и международно ниво.

142. Устойчиво развитие (защита на околната среда);

В основната цел на СВОМР на МИРГ „Бургас – Камено“ е заложено съхраняване на околната среда. Това е извършено с разбирането, че само така се постига живот в здравословна и екологично чиста среда, както и фактът, че използването на ресурсите за развитие на местната икономика трябва да бъде извършвано по начин, че бъдещите поколения да имат възможност също да ги използват. Вземайки предвид това при изработването на критериите за оценка на проектите бе заложено приоритизиране на тези от тях, които предвиждат щадящи природата и човека дейности (използване на иновативни технологии, създаване на безопасни условия на труд, реализиране на икономии на енергия, почистване от ТБО и др.) и използването на природните ресурси по начин, който гарантира тяхното последващо самовъзстановяване, както и такива, които са в сферата на отглеждането на биопродукти. От друга страна във връзка с постигането на тази цел, както и спазване на Европейските изисквания и законодателните норми в България са заложени принципи за опазването на околната среда и нейните компоненти, които ще бъдат задължителни за всеки проект подаден по мярка от СВОМР. Така Стратегията ще допринесе за политиките на „син растеж“ в ЕС по отношения на сектор „Рибарство и аквакултури“ и развитието на туризма в морските зони, както и формиране на култура за опазване на околната среда и стремеж към устойчиво развитие.

143. Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността;

Другите основни направления заложени в Стратегическа цел са подпомагане на местната икономика и съхранение на културната идентичност. В този смисъл е формулиран и един от основните приоритети: Повишаване конкурентоспособността на предприятията в сектор „Рибарство и аквакултури“ и разкриване на нови работни места. За постигането на този приоритет допринасят 4 мерки от ПМДР 2014-2020год. избрани към СВОМР, които водят до повишаване на конкурентоспособността на предприятията. Това ще бъде постигнато посредством създаване на условия за: модернизирани на икономическите агенти от сектор „Рибарство и аквакултури“, подкрепа за стартиращ бизнес, което дава възможност на различни субекти от територията (вкл. фирми работещи в други сфери) да развият дейност в сектора, условия за нови форми на доход на рибарите, както и подобряване на условията на труд чрез по-добра инфраструктура за рибарски дейности. Освен това са заложени дейности за инвестиции в туризма, чрез мярка подпомагаща популяризирането на местните продукти, културна и историческа идентичност. Това пряко и косвено ще подпомогне стопанските субекти на територията на МИРГ да повишат доходите си и да подобрят конкурентоспособността на предприятията си независимо от сферата си на дейност. По отделните мерки, проектите ще бъдат приоритизирани пропорционално на броя разкрити нови работни места. Насърчаването на заетостта ще бъде постигнато и чрез т. нар. „мека мярка“, които включват дейности за придобиване и повишаване на знания и умения у местните предприемачи за подготовка и управление на проекти.

144. Съответствие с други европейски структурни и инвестиционни фондове.

Стратегията за ВОМР на МИРГ „Бургас – Камено“ е в съответствие и допринася за постигане на специфичните цели на Регламент (ЕС) 508/2014 за периода 2014-2020г., по отношение на: насърчаване на икономическия растеж, социалното приобщаване, създаването на работни

места и предоставяне на подпомагане за пригодността за заетост и трудовата мобилност в общностите в крайбрежните региони и регионите на вътрешните водоеми, които зависят от риболов и аквакултури, включително диверсификация на дейностите в рамките на сектора на рибарството, както и в други сектори на морската икономика“ и чл. 63, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 508/2014.

Стратегията за ВОМР е така построена, че целите и приоритетите ѝ ще допринесат за постигането на целите на **Програма за морско дело и рибарство**, а именно: добавяне на стойност, създаване на работни места, привличане на младите хора и насърчаване на иновациите на всички етапи от веригата за доставка на продукти от риболов и аквакултури; подпомагане на диверсификацията в рамките на риболова с търговска цел или извън него, ученето през целия живот и създаването на работни места в райони за рибарство и аквакултури; подобряване и използване на екологичните дадености на районите за рибарство и аквакултури, включително операции за смекчаване на въздействието от изменението на климата; насърчаване на социалното благополучие и културното наследство в районите за рибарство и аквакултури, включително рибарството, аквакултурите и морското културно наследство; засилване на ролята на рибарските общности в местното развитие и управлението на местните ресурси в областта на рибарството и морските дейности.

Налице са и допирни точки на Стратегията с другите програми, финансирани от ЕСИФ, а именно: **ОП "Иновации и конкурентоспособност"**, както и СВОМР на МИРГ е насочена към модернизация и въвеждане на иновации в предприятията, подобряване на достъпа до финансиране на МСП и насърчаване създаването на нови устойчиви предприятия, които да осигуряват заетост на местното население и възможности за повишаване на доходите му, както и насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика.

Допирните точки на СВОМР на МИРГ с **ОП "Наука и образование за интелигентен растеж"** са в посока на стимулиране на бенефициентите за повишаване на професионалните уменията и ученето през целия живот в малките населени места. В някои от мерките от СВОМР, условие за допустимост на кандидата е да притежава подходящи професионални умения, които могат да бъдат придобити чрез операции, финансирани съгласно член 29, параграф 1, буква а) от Регламент 508/2014.

ОП „Развитие на човешките ресурси“, както и СВОМР на МИРГ се стремят към създаване на сплотено общество, чрез преодоляване на силно изразените негативни процеси по отношение на пазара на труда и социалното включване; създаване на устойчива и качествена заетост за уязвими групи (в. т. число роми – на територията на МИРГ живеят различни етнически групи); подобряване качеството на работните места и квалификацията и уменията на заетите.

ОП „Околна среда“, така както и СВОМР на МИРГ се стремят към: развитие на по-конкурентоспособна нисковъглеродна икономика, в която ресурсите се използват по ефикасен и устойчив начин, намаляване на емисиите и опазване на околната среда, както и предотвратяване на загубата на биоразнообразието.

Съответствието на СВОМР с целите на **ОП "Региони в растеж"** са по отношение насърчаването на местния потенциал и новите форми на заетост в градските региони (в обхвата на МИРГ попадат: гр. Камено, който за периода 2014-2020г. е извън списъка на градовете,

които ще бъдат подпомагани по ОПРР, както и южните квартали на гр. Бургас, при които ще се следи за недопускане на двойно финансиране по отношение на проекти от тази територия насочени към туристическа дейности).

Последно изменение: 11.08.2020г.

Допълнително споразумение МДР-ИП-01-87/11.08.2020г.